

Bibliothèque numérique

medic@

**Vésale, André. Andreae
Vesalii...suorum de humani corporis
fabrica epitome.**

Basileae : ex officina J. Oporinus, 1543.

Cote : 9863

(c) Bibliothèque interuniversitaire de médecine (Paris)
Adresse permanente : <http://www.bium.univ-paris5.fr/hist/med/medica/cote?09863>

ANDREAE VESALII
BRUXELLENSIS, SCHOLAE
medicorum Patavinæ professoris, suorum de
Humani corporis fabrica librorum
EPITOME

CUM CAESAREAE
Maefti Galliarum Regis, ac Senatus Veneti gra-
tia et privilegio, ut in diplomatis eorundem cont. neretur.

LECTORI.

QVOD modò dæmus librorum de Humani corporis fabrica Compendium, in duas partes dissectum est. quarum una sex capitibus complexa, succinctissimam omnium partium histo-
riam complectitur: altera in pluribus tabulis eandem delineationem simul cum characterum quibus inscriuntur indice proponit. Quare tuo ipsius arbitratu nostrum ordinem (quem ex uo-
rio ad impressionis formam, compingendiq; rationem commodissimum selegimus: tanti quanti usum erit pendens, aut parvum descriptionem, aut designationem, notarumq; indicem primum ag-
gredieris, quem omnino a figuris nudas uiri mulierisq; imagines proponendis aspicere, ubi externarum sedum appellationes, ceu illarum imaginum index, occurrunt. Integram ostium
compagem offert figura à uiri tergo impressa: quanquã et figura ad uiri illius proportionẽ delineatæ, ac uelut musculorũ tabule inscriptæ: et iam sectionis serie ossa proponant, et præcipuè
earum quarta et quinta. Musculorum etenim ligamentorumq; delineatio petenda est primum ab illa quam è regione figuræ omnia ossa exprimentis locamus, ob idq; prima musculorum figuræ
inscribitur: cui succedit que tertia nominatur, dein quarta et quinta. Nutritiois que cibo potu que sit organa, et dein cor partes que ipsius munij subseruientes, simul cum neruorum
serie proponuntur figuris nudam mulieris imaginem subsequentes, ubi et mulierum generationis speculantur instrumenta, perinde ac uirorum organa occurrunt in figuræ quintæ musculorum
serie completuntur imaginem. Eorum que caluarie completuntur imaginem, præter tabulam neruis commonstrandis paratam, musculorum figuræ satis absolute referunt. ac primum eandem ca-
puz primæ figuræ, dein secundæ, mox quartæ, simul cum imaginibus quas eius figuræ manus amplectuntur, et has subsequitur qua in sinistra quintæ
figuræ manu est obuia, aliãq; inibi præter oculi partem effigiem humi decumbens. Vale, et
nostris conatibus candide (uti offeruntur) uere.

BASILEAE.

A

SERENISSIMO PRINCIPI PHILIPPO, DIVI CAROLI QUINTI IMPERATORIS
MAXIMI INVICTISSIMIQUE FILIO HAEREDI.

Andreas Vesalius S.

ENVI hoc chartarum contextu, maxime Princeps PHILIPPE, qui immortalis tui nominis splendore decoratus, in communem studiorum usum auspiciatō emittitur, humani corporis historiam enumerationis modo ita partitus sum, singulaque enumeravi, ut praecipua naturalis philosophiae pars creaturae omnium absolutissima et iuxta dignissima fabricam pertractans, imaginis cuiusdam uice operum Naturae studiosis ob oculos uersari possit, quae quoad fieri licet succincte, ac minus operose ea exprimat, quae septem huius argumenti libris diffusè complexus sum, quorum haec Epitome semita quaedam, aut appendix etiam iure habebitur, capita quae illis demonstrantur accuratim comprehendens, omniaque sic semel proponens, ut augurer eam pro tua incredibili humanitate, quae etiam tenuissimum quodque scripti genus alacriter amplecteris, è tuo conspectu non reiciendam, quando ut hac ineunte adhuc aetate tam uarijs uirtutibus exornata, omnium disciplinarum et artium miro amore teneris, ita quoque generosissimi, ac qui uniuerso orbi aliquando praeficiatur digni profusus animi tui domiciliū, uel obiter cognoscere iucundum duces, atque summorum Imperatorum, Regum, Consulū exemplo turpe miserumque esse arbitreris, nos adeo uaria sectantes studia, corporis quod perpetuo circumferimus harmoniam latere, ac hominem sibi ipsi penitus esse incognitum, neque instrumentorum tam diuine ab immenso rerum Opifice structorum compagem perscrutari: quorum munere ea quae potissimum, et sola prope modum admiramur, alioquin conficiuntur. Verum et si hac ratione conatus iste tuo omnibus admirabili iudicio forsitan non displicebit, illum tamē medicis adeo nollem reddi familiarem, ut dum prodesse conor, ac in posterum quibusdam sordidorum typographorum mancipijs ad aliorum labores ineptissime in arctum contrahendos, suoque nomine emittendos ad rei literariae perniciem natis, occasionem praeripere studeo, magno pere obsum. Nemo enim nescit, quantum dispendij in scientijs omnibus compendia conciliare soleant. Quandoquidem et si illa ad perfectam absolutamque rerum cognitionem uiam quandam et ratione praefigere uideantur, ac latius prolixiusque alibi tradita, breuiter uniuersumque contineant, hocque in primis nomine instar indicis et memoriae sedis censeantur, in quam sparsim scripta rite collocentur, nibilo minus compendia ideo egregie nocent, magnamque literis cladem adferunt, quod illis solummodo addicti, uix quicquam aliud bodie perlegamus, etiā ijs qui se totos disciplinis manciparunt, dum axat ad scientiarum umbram et superficiem aspirantibus, ac penitus solidē ue nihil eruentibus. Huius mali quantumuis in omnibus propemodum studijs id late uagari constet, medicorum uulgus grauissimè insimulandum est, quod adeo ignauiter hominis partibus dignoscendis operam nauat, ut ne enumeratione quidē ad eas discendas utatur. Quum enim praeter cuiusque partis functionem et usum, ipsius quoque situs, figura, magnitudo, color, substantiae natura, ad caeteras partes connexus ratio, ac eius generis permulta in partium examine medico nunquam satis perspecta esse queant, quotus quisque reperitur, qui ossium, cartilaginum, ligamentorum, musculorum et uenarum, arteriarum neruorumque frequentissima per totum corpus serie excurrentium, ac uiscerum, quae in corporis habentur cavitatibus, uel numerum modò tenet? Uel pestilentes praeteream medicos, in communis hominum uitae exitum graffantes, qui ne unquam quidem sectioni astiterē, quum in corporis cognitione nemo aliquod operae precium praestiturus sit, qui non proprijs manibus, uti Aegyptiorum reges consueuerunt, sectiones obierit, et illas perinde ac simplicia medicamina sedulo frequenterque uersauerit. Vnde etiam nunquam satis laudabuntur prudentissimi Aesclepiadem familiae, liberos domi ut lectione et scriptura sic et cadaverum resectionibus exercentes, ut ita edocti, faelici Musarum omine studijs incumberent. Caeterum hic nostram in Anatome totius medicae artis basim ac fundamentum perdiscenda oscitantiam, et quam nobis qui medicinae nomen dedimus, per necessaria sit humanarum partium notitia, haud demonstrandum assumpsi: quum cuiusque conscientia abunde attestetur, in morbis curandis eorum cognitionem primas, secundas ac tertias partes merito sibi uendicare, hanc quae in primis ab affecta sede peti, debitum quoque (praeter alia) auxiliorum usum commonstrante. Quinetiam qui ueteri medicinae nunc in plerisque gymnasijs pristino nitori propemodum restitutae dedicantur, affatim intelligere incipiunt, quam parum frigideque hactenus à Galeni temporibus in Anatome fidatum fuerit: qui et sibi uis procerum facile sit primarius, humanum tamen corpus nunquam aggressus est, et sinia potius quam hominis ab illius fabrica innumeris sedibus uariantis partes descripsisse (ne dicam, nobis imposuisse) modò colligitur. Quòd autem ad meam attinet audaciam, qua exiguum hoc tuaque indignum Maiestate munusculum, tanto patrocínio unice commendatum, ancipitem iudiciorum aleam subbit, nullam excusationem praetexurus sum, nisi quòd hanc salsam molam, qua maxime per studiorum rationem litare datur, tantisper mea erga patriae Principem iingularis obseruantiae pietatisque specimen esse uelim, dum tura quoque offerre aliquando dabitur. Patavij, Idibus Augusti. Anno à Vir-

ginis partu M D X L I I.

ANDREAE VESALII BRUXEL-

LENSIS SVORVM DE HVMANI CORPORIS

FABRICA LIBRORVM EPITOME.

DE OSSIBVS, ET CARTILAGINIBVS,

seu ijs quæ corpus suffulciunt partibus. Caput I.

a i...
b...
c...
d...
e...
f...
g...
h...
i...
k...
l...
m...
n...
o...
p...
q...
r...
s...
t...
u...
v...
w...
x...
y...
z...
aa...
bb...
cc...
dd...
ee...
ff...
gg...
hh...
ii...
jj...
kk...
ll...
mm...
nn...
oo...
pp...
qq...
rr...
ss...
tt...
uu...
vv...
ww...
xx...
yy...
zz...
aaa...
bbb...
ccc...
ddd...
eee...
fff...
ggg...
hhh...
iii...
jjj...
kkk...
lll...
mmm...
nnn...
ooo...
ppp...
qqq...
rrr...
sss...
ttt...
uuu...
vvv...
www...
xxx...
yyy...
zzz...
aaa...
bbb...
ccc...
ddd...
eee...
fff...
ggg...
hhh...
iii...
jjj...
kkk...
lll...
mmm...
nnn...
ooo...
ppp...
qqq...
rrr...
sss...
ttt...
uuu...
vvv...
www...
xxx...
yyy...
zzz...

MNES humani corporis partes sunt aut similes, sensu ue simplices, ut os, cartilago, ligamentum, fibræ, membrana, caro, adeps: aut dissimilares, instrumentariæ ue, quemadmodum uena, arteria, neruus, musculus, digitus, & reliqua totius corporis organa: que eo magis instrumentaria fiunt, quo pluribus similibus, ac dein instrumentarijs etiam partibus (ut manus & caput) componuntur. Offa durissimæ aridissimæq; totius corporis partes existunt. Cartilagine uerò ossibus molliores sunt, secundum ossa tamen durissimæ totius corporis partes censentur, atque his simul et illis uniuersum corpus sustinetur, omniaq; ipsi adnascuntur ad stabiliunturq; .^p Caluaria cerebri ac sensus organorum sedes, multis constat ossibus: in fronte siquidem sæpius unum tantum, idq; præcipue in mulieribus, conspicitur: in occipitio similiter unum, in uertice duo, ad utramq; aurem uel tempus unum, cui cauitas insculpitur, organo auditus reponendo adaptata: & duo complectens ossicula, quorum unum in cudi aut molari denti, alterum uerò malleolo non ineptè assimilaueris. Hoc quoque os, præterquam quod ipsi cartilago auris corpus erectum seruans continuatur, tres exigit processus: ac unus uberis papillam refert: alius stylum, aut acum, aut galli calcar: tertius antrosum ductus, superiorisq; maxillæ ossi in externa oculi sede locato serrata compage commissus, in altero latere portionem constituit eius sedis caluarie, quam iugale os uocamus. Quin etiam temporis os posteriori inferiorisq; ipsius parte simul cum occipitis ossis basi eam caluarie regionem efformat, quam præruptæ rupi non duritia modo, uerum & imagine conferimus. In capitis basi os insignè habetur, cuneo à Dissectionum professoribus comparatum, & forma impense uarium, processusq; educens uel pertilionum alis similes. Ad hæc aliud os in narium summo reponitur, cribri aut potius spongiæ forma peruium, & cum septem enumeratis ossibus amplitudinem cerebri excipiendi paratam constituens, nariumq; septem efformans. In superiori maxilla, præter dentes duodecim ossa recensentur, unum utrinq; in exteriori sedis oculi regione, & duo utrinq; etiam in interiori, & unum utrobisq; in inferiori, quod maxillæ ossium longè maximum uisitur, superiorum alterius lateris dentium alueolos sibi insculptos obtinens. Ad palati finem, quæ narium foramina in fauces pertinet, utrobisq; etiã unum eius maxillæ os consistit. & prominens deniq; nasi pars duobus extruitur ossibus, priuato nomine (ut & cetera maxillæ superioris ossa) destitutis, & nasi cartilagine producuntibus, quibus cartilagineæ narium alæ stabiliuntur. Hac tenus commemoratorum ossium pleraq; in uicem futuris committuntur, ex quibus transuersim in simplice ducta coronalis dicitur: transuersim uerò in occipitio prorepens, à Δ similitudine nomen obtinuit. quæ autem ab huius uertice ad coronalis medium per capitis longitudinem incedit, sagittalis uocatur. at quæ ab hac æquè distat, & super aures feruntur, non futurarum speciem, sed ueluti duarum inuicem incumbentium squammarum imaginè exprimit, inde etiam squamosæ conglutinationis appellata. Reliqui etiam dictorum ossium connexus nullibi adeò exquisitè, ac tres modò dicti, formam futuræ referunt: imò locis aliquot simplicis lineæ speciem monstrantes, harmoniæ potius quam futuræ nomen merentur. Inferior maxilla simplici constat ossè, nisi fortè admodum puerulis in summo mento ex binis ossibus ita coalescat, quemadmodum plurima puerulorum ossa multis ossibus compinguntur, quæ aliàs illis, qui ad summum deuenere incrementum, simplicia occurrunt. Articulator uerò inferior maxilla utrinq; ossi, quod ad aurem consistit, peculiari cartilagine hinc præter illam interueniente, quæ ossium capita sinusq; ubi inuicem componuntur, crustæ modo oblinet, & articulum promptè uersatilem & ab iniurijs in

continuo ossium affricu liberum reddit. Vtraq; maxilla plurimum fedecim dentes nanciscitur, quatuor nimirum incisorios, duos caninos, & decem molares, qui ut forma anteaquam eruantur apparente differunt, sic etiam impari radicum numero suis præsepulis insiguntur. In faucibus linguæ radici os præponitur uel imaginem uerius quam A exprimens, & pluribus contextum ossiculis, ex quibus humiliora suis extremis asperæ arteriæ capitis (quod laryngem libentius quam guttur nuncupamus) cartilagini committitur, quæ scutum refert, primæq; laryngis cartilago numeratur, actangentibus tota occurrit. Secunda enim magna ex parte posteriorem laryngis sedem constituit, & anulo quem Thracæ dextro pollicis sagittantes imponunt similis, nomine destituitur, hinc quodammodo id inueniens. Tertia, quæ duabus proprijs extruitur partibus, ualforum quibus aquam manus lauaturis affundimus orificio respondet, in laryngis medio rimam efformans tibiurum linguæ, seu fistularum quas ori indimus rimis similem, lingulamq; ob id nuncupatam. His cartilaginibus operculum simul cartilagineum & pingue, ligamentiq; natura participans in sternit, reliquis interim asperæ arteriæ cartilaginibus, quæ ipsius caudicè et ramos in pulmonè digestos constituit, uel C imaginè exprimentibus. Dorsum medullæ dorsali iter potissimum paræs, ac corporis ueluti carina in collum ceruicem ue, thoracem, lumbos, sacrum os, & coccyx seu cuculus os diuiditur, triginta quatuor ossibus (quas uertebras uocamus) efformatum. Acceruis septenas continet, multis, & in omnibus non pari numero processibus ornatas, ad quarum primam (quæ sola inter reliquas uertebras spina destituitur, & transuersos processus egregie protuberantes possidet) caput antrosum retrorsumq; recta ducimus. Secunda uerò uertebræ (cui processus instar canini dentis prominens accidit) beneficio caput circumuertimus. Reliquarum autem opera in latum, sed tantum secundario, caput fertur. Thorax duodecim obtinet uertebras, costarum articulationes admittentes, ac harum ferè infima suis ascendentibus & descendentibus processibus, quibus uertebræ præter ipsarum corporum connexum inuicem articulantur, à proximis uertebris suscipitur, uti prima ceruicis & supra & infra ipsi contermina ossa suscipit; reliquis interim dorsi uertebris illi duo decimæ superioribus supra quidem susceptis, infra autem suscipientibus: & qui in inferius consistunt, infra susceptis, supra suscipiuntibus. Subsunt uerò illi duodecimæ, quinque lumborum uertebræ, dein sacrum os, plurimum sex proprijs compactum ossibus, inuicem ualide nexis. Coccyx uerò os infima sede in cartilagine desinens, crebro quatuor exiguis constituitur ossiculis, nulli neruo iter præbentibus, ne que ullo donatis foramine, quò dorsalis medulla reponatur. Pectoris os anteriorem thoracis (qui congruè cordi & ipsi subseruientium organorum sedem parat) regionem sibi uendicans, rarissime septenis, uerum pauca oribus extruitur ossibus, septem costarum articulationè utriusq; excipientibus. Quippe ex duodecim costis utrobisq; positis, & in cartilagine degenerantibus, septem elatiore suis cartilaginibus pectoris ossi coarctantur, hinc uerarum & legitimum nomen fortitæ. Quæ autem pectoris os non contingunt, & tanto magis ab illo anterioribus abdominis regione deficiunt, quanto humiliorum sedem obtinent, spuria uocantur. Inferior pectoris ossis sedes in cartilagine cessat, obtuso ensis mucroni (perinde actotum pectoris os ensi assimilatur) respondens. Superiori autem ossis sedi ubi articulum & robustissimum est, uel uelut gulumq; consistit, utrobisq; una latissimum clauicula, humeri articulum à thoracis latere remouens. Scapula etenim trianguli imaginem quodammodo exprimens, posteriorem thoracis sedem altera ex parte occupat, in ceruicem desinens, cui acetabulum insculpitur, brachij ossis capiti excipiendo conueniens: dein ex ipsius dorso processum educit, qui super humeri articulum pertingens, summus humerus appellatur: ac clauiculae peculiaris cartilaginis interuentu (ut & in clauicula ad pectoris os nexu fit) articulatus, humeri articulum à thorace auxilio clauiculae diducit: humeri etiam articulum superius perinde muniens, ac interior scapulae processus anchora, & C aut C comparatus. Brachij itaq; os, seu humerus, scapulae articulus, & huius inferiori sedi uarijs sinibus & tuberibus exornata, rursus duo inibi ossa iunguntur, radius nimirum & ulna, quæ totius membri no-

n...
o...
p...
q...
r...
s...
t...
u...
v...
w...
x...
y...
z...
aa...
bb...
cc...
dd...
ee...
ff...
gg...
hh...
ii...
jj...
kk...
ll...
mm...
nn...
oo...
pp...
qq...
rr...
ss...
tt...
uu...
vv...
ww...
xx...
yy...
zz...
aaa...
bbb...
ccc...
ddd...
eee...
fff...
ggg...
hhh...
iii...
jjj...
kkk...
lll...
mmm...
nnn...
ooo...
ppp...
qqq...
rrr...
sss...
ttt...
uuu...
vvv...
www...
xxx...
yyy...
zzz...
aaa...
bbb...
ccc...
ddd...
eee...
fff...
ggg...
hhh...
iii...
jjj...
kkk...
lll...
mmm...
nnn...
ooo...
ppp...
qqq...
rrr...
sss...
ttt...
uuu...
vvv...
www...
xxx...
yyy...
zzz...

B mine

quæ duorum musculorum uice numerari posset, introrsum que & deorsum rectâ linguâ trahit. Ab eius ossis lateribus utrobique unus etiam lingue radice inseritur, introrsum, sed tamen magis ad latus linguam agens. Quintus & sextus lingue musculi in utroque latere singuli à capitis processibus stylium referentibus enati, lingue radice implantantur, eam sursum, prope hanc ille contrahitur, ad latus ducentes. Septimus & octauus utrinque singuli à lateribus maxillæ inferioris iuxta molarium dentium radicem enati, lingue longitudini secundum humilia inferuntur, lingue partem ante sectionem inhiante ore conspicuam deorsum in latera mouentes. Nonus ab interna maxillæ inferioris sede iuxta summum mentum prodiens, crassus cernitur, & aliquot donatus inscriptionibus, lingueque humiliori sedi inferitur, eam extrorsum agit. quantum præter hos musculos lingue corpus ante sectionem apparens, talibus implicetur fibris, ut magna Naturæ industria in omnem motus differentiam promptissime feratur. Primam laryngis cartilagine secundæ committunt quatuor musculi, laryngis rimulam arcantes: & quatuor tertiam cartilagine secundæ necunt, rimulam aperientes: & duo tertiam primæ colligant, rimulam claudentes: alij duo in tertie cartilagine basi consistentes rimulam stringunt. Atque hi duo decim musculi, laryngis proprii uocantur. Communium uero duo ab ossis uel simili primæ cartilagini inferuntur, eamque antrorsum attollentes, rimulam laryngis referant: & duo à pectoris ossis pronati, in eandem quoque cartilagine pertinent. Dein duo à posteriori sede stomachi inuicem proximi principium ducetes, eius quoque cartilagine lateribus totæ carni (ut omnes ferè laryngis) inferuntur, unâ cum duobus postremo dictis laryngem arcantes. Alij duo ab ossis uel referente enati, & in laryngis operculi radicem inserti, id sursum antrorsumque uelunt. In caput mouentium classem illi quoque referuntur, qui primam ceruicis uerterum priuatum mouent, sunt autem uniuersi septem paria, quod scilicet utrobique totidem enumerantur musculi. Ac primum par ex quinque superiorum thoracis uerterum spinis pronatum, sensimque extrorsum oblique ascendens, occipitis ossi implantatur. Secundum par, quod non duobus, sed pluribus efformari uidetur musculis, admodumque uarium cernitur, præcipua ipsius portione ex transuersis quatuor superiorum thoracis, & quinque humiliorum ceruicis uerterum processibus enatum, introrsum que non nihil oblique descendens, occipitis ossi implantatur. Tertium à spina secundæ ceruicis uerterum enatum, & extrorsum parumper oblique repens, occipitis etiam ossi inseritur. Quartum par similiter occipitis ossi inferitur, à prima uertere inibi prodit, quæ aliæ uerterum in spina desinunt. Quintum ab occipitis ossis medio transuersim quodammodo ad laterales primæ uerterum processus fertur. Sextum à spina secundæ uerterum in eisdem processibus pertinet, similiter ac quinque nunc enumerata in posteriori ceruicis sede consistens, ac pariter ut tertium, quartum & quintum, musculis constans profus carnis & teretibus & gracilibus. Septimum par insignius est, atque à pectoris ossis summo, clauiculisque quæ illi articulantur, utrinque unus pronascitur musculus, qui sursum oblique ductus in mamillarem capitis processum insertionem tentat. Cæterum primis quatuor paribus simul tensis caput rectâ retrosum ducitur: si uero trium primorum parium musculi ex altero lateretantum egerint, ad capitis circumuersionem auxiliabuntur, & in illo motu quintum & sextum par, primam ceruicis uerterum unâ cum capite in gyrum ducent. Septimi uero paris musculi suum munus simile obeuntibus, caput rectâ antrorsum flectitur: quæ autem alternatim laborant, circumuersionis autores efficiuntur. Verum ad capitis motum, quo id secundario cum ceruice flectitur, & extenditur, ac in latus ad humeros ducitur, ceruicis musculi famulantur, inter octo paria dorsum mouentia reponendi. Ac primum par à quintæ thoracis uerterum corporis lateribus incipiens, ad primam usque ceruicis uerterum peringit, stomacho subiectum, superioremque dorsi partem flectens. Secundum à prima thoracis costa utrinque pronatum, & internæ transuersorum ceruicis uerterum processuum sedi inferitur, ceruicem in latus, sed antrorsum magis, ducit. Tertium ex transuersis sex superiorum thoracis uerterum processibus originem obtinens, externæ sedi transuersorum uerterum ceruicis processuum implantatur, ceruicem que retrosum inclinantem ad latus agit. Quartum par à septimæ thoracis uerterum spina ad secundam usque ceruicis uerterum pertinet, omnibus intermedijs uerteribus, uti & primum par, inferitur, ac ex eisdem principium capiens, superiorem que dorsi partem extendens. Quintum par utrinque etiam habet musculus, ab ilium ossis in transuersos lumborum uerterum processus, & infimam thoracis costam inferitur, inferiorisque dorsi partis flexus opificem. Sextum ab infima ossis sa-

cri sede in dorso incipiens, ad ceruicem usque fertur, in transuersos processus lumborum, sed manifestius adhuc thoracis uerterum inferitur. Huius paris ambobus musculis contractis, dorsum extenditur: altero autem tantum laborante (ut & in alijs paribus) hoc quoque par obliqui seu in latera motus autor euadit. Septimum sub sex uel occultatum à posteriori sacri ossis sede principium ducens, ad undecimam usque thoracis uerterum spinam ascendit, omnibus intermedijs spinis assertum, ac spinas inuicem colligendo, dorsum hinc extendens: uti & in sua sede octauum par, quod ab undecima thoracis uertere ad septimam usque ceruicis porrectum, ita profus intermedijs spinis committitur, ut septimum illis quibus adnascitur spinis. Scapulam ad pectus mouet musculus à thoracis secunda, tertia, quarta & quinta costis anteaquam in cartilagine illæ finiatur enatus, & trianguli modo in internam scapulae processum inferitur. Secundus scapulam mouentium ab occipite pronatus, & dein secundum ceruicis longitudinem ad octauam usque thoracis uerterum spinam à uerterum spinarum apicibus principium sumens, in scapulae spinam summam que humerum & clauiculam portionem inferitur, tota sui parte que in ceruice consistit scapulam sursum uelens: ea uero quæ sub ceruice in posteriori thoracis sede habetur, monachorum que cucullis respondet, scapulam deorsum trahens. Tertius à transuersis superiorum ceruicis uerterum processibus enatus, ac elatiori scapulae basi angulo inferitur, illam quoque attollit. Quartus ex quintæ, sextæ & septimæ ceruicis, ac triu primarum thoracis uerterum spinis præcipue nascitur, scapulaeque basi inferitur, eam ad dorsum non nihil sursum contrahit. Primus brachij motuum autor à media clauiculae sede pectoris ossi proxima, & pectoris ossis pronatus, ac quodammodo in angulum arcatus, brachium pectori adducit. Secundus ab altera clauiculae parte, & summo humero, & scapulae spina principium sumens, suoque uertice brachij ossi transuersim inferitur, id sursum uariè attollit, hunc humeri articulum pulchre tegens, & figure Δ non absimilis. Tertius ab humiliori scapulae costa prodiens, brachium rectâ ad dorsum alligit. Quartus à sextæ thoracis uerterum spina ad humiliorum usque sacri ossis sedem ex intermediarum spinarum apicibus originem ducens, & ueluti in trianguli uerticem coactus, in brachium inibi inferitur, ubi tres commemorati insertionem longe sub ossis capite scapulae articulo moluntur, atque hic musculus brachium uariè deorsum trahit, uti ipsius principium perquam amplum est: neque ex puncto ita ducitur, ut musculi simplicem profus motum obituri. Quintus uniuersum scapulae cauum costas respiciens occupat. Sextus gibbam scapulae sedem uniuersam sibi uendicat, sub ipsius spina consistentem. Septimus sinum implet inter scapulae spinam & elatorem ipsius costam conspicuum. Hi tres amplius implantationibus in ligamenta humeri articulum ambientia inferuntur, brachij circumactus opifices, quamuis septimus & ad brachij eleuationem aliquid auxiliari uideatur. Thoracem mouentium primus à clauicula enatus, in primam thoracis costam inferitur, illam sursum ducens, hac que occasione ad thoracis dilatationem iuuans. Secundus à basi scapulae pronatus, tanquam digitis quibusdam octo superioribus costis longe anteaquam in cartilagine degenerent, inferitur, eas que extrorsum mouens, thoracem dilatat. Tertius ex apicibus spinarum trium inferiorum ceruicis, & primæ thoracis uerterum latum membraneum que principium ducens, ternis ueluti digitis, tribus quatuor superiorum costarum interuallis sub scapulae basi inferitur, eas que costas sursum oblique ducens, thoracem ampliat. Quartus ab ilium ossis incipiens, sursum que ad ceruicem ductus, duodecim costis quæ primam à uerteribus discedunt, inferitur, thoracem arcans. Quintus ex spinarum apicibus duarum infimarum thoracis & aliquot lumborum uerterum membraneum nascitur, & transuersim ductus, ac nona, decimæ & undecimæ costis ubi in interiora reflectuntur inferitur, thoracem dilatat. Sextus in thoracis amplitudine repositus, uerarum costarum cartilaginibus pectoris que ossis lateri exporrigitur, thoracis contractioni præfectus. In duodecim costarum interuallis interiores ac exteriores musculi reponuntur: qui exteriores in costarum ossium interuallis consistunt, à superiori costa antrorsum oblique suas fibras in humiliorum mittunt: interiores uero ab inferiori costa sursum oblique in anteriora, ad superiorem costam fibras porrigunt. In sex uero cartilaginibus quæ legitimis costis ascribuntur interuallis, exteriorum musculorum fibræ ab humiliori cartilagine in superiori oblique antrorsum repunt: interiores autem fibræ à superiori cartilagine ad inferiorem antrorsum pertinent, ac proinde in sex legitimarum costarum interuallis quaterni numerantur musculi, in spuriam autem costarum interuallis bini tantum, uniuersique

uerfusq; unius lateris intercostales musculi quatuor sunt & triginta, ad unum omnes arctando thoraci praefecti. Atque numeratis haec in uno latere thoracis quadraginta musculis, alij totidem in altero latere congruunt. & his octuaginta unus accedit, utrique lateri communis, ipsum uidelicet septimum transversum infimae pectoris ossis & spuriarum costarum cartilaginibus et uertebis lumborum superioribus insertum, ac in medio nerueum, in circuitu uero ad insertionem carneum, ut sanguificationi generationi que subservientia organa et cordis & partium ipsi subministrant sede dirimens, thoracem que proprio munere dilatans. His accedunt octo abdominis musculi, utrinque nimirum quatuor. Primus seu extimus oblique deorsum in priora fibras porrigit, cum suo coniuge toti abdomini inuolucrum efformans. Secundus oblique sursum in anteriora fibras mittit, & cum suo pari inuolucrum quoque abdomini constituit. Tertius recta fibras sursum ducens, a pubis osse ad pectus confertur. Quartus transversim fibras digerit, ac cum suo pari etiam, ut & obliqui, inuolucrum abdomini extruit, ad thoracis constrictionem non minus quam caeteri abdominis musculi suppetias ferens. Cubitum duo flectunt, quorum anterior unum caput a scapulae ceruicis elatiori sede, alterum ab interno scapulae processu mutuatur, & illis efformatus capitibus in radium inseritur. Posterior a brachij osse enatus, in anteriorem cubiti articuli sedem, potissimum uero in ulnam inseritur. Extendunt autem cubitum tres, ac unus ab humiliori scapulae costa nascitur, secundus a brachij ossis ceruicis posteriori sede, hi in descensu inuicem connascuntur, & ipsis tertius admiscetur, a media fere longitudine ossis brachij enatus, & simul cum illis in posteriorem ulnae processum insertus. In interna cubiti sede gracilis reponitur musculus, qui ab interno ossis brachij tubere pronatus, in latum degenerat tendinem, interne summæ manus cuti magna ex parte subnatum: cuius beneficio ea cutis minus uersatilis, & ad tangendum aptior reddi creditur. Radius in pronum duobus musculis ducitur, uno quidem ab interna cubiti articuli sede enato, & in radii oblique implatato: altero autem iuxta brachiale ab ulna in radii transversim ducto. In supinum uero radius alijs duobus fertur, uno quidem longo, & a brachij osse ad inferiorem radii partem, cui brachiale articulatur, pertinente: altero ab externa cubiti articuli regione ad mediam radii longitudinem oblique exprorecto, ibidem que inserto. Brachiale quatuor praecipuis agitur musculis, ac duo primi ab interno tubere brachij ossis pronascuntur, & unus postbrachialis ossi indicem sustententi, alter uero brachialis minimo ossi implantatur. tertius a brachij osse enatus, bifido tendine in postbrachialis ossa indicem & medium sustententia inseritur, quartus ab externo brachij ossis tubere pronatus, ac ulnae exprorectus, in postbrachialis os paruulum sustinens digitum insertionem molitur. Duo primi simul brachiale flectunt: tertius uero & quartus simul contracti, id extendunt. Verum primo simul cum tertio tenso, brachiale in internum latus agit: secundo autem & quarto una laborantibus, id in externum latus inclinatur. Digitos manus mouentium primus ab interna anteriori cubiti articuli sede enatus, ante brachialis radicem in quatuor diffunditur tendines, secundis quatuor digitorum internodijs insertos, illaq; flectentes. Secundus ab eadem sede cum primo, sed magis decliue, originem ducens, primo substernitur, in quatuor etiam diremptus tendines, qui primi tendinibus subiecti, ante secundi digitorum internodij radicem eos tendines perforat, tandemq; in tertia quatuor digitorum ossa insertionem molientes, ea flectunt. Tertius a radio iuxta cubiti articulum enatus, tertio pollicis articulo inseritur, ipsius que flexus autor euadit. Tertium musculum, in serie alij tredecim numero subsequuntur, in extrema manu repositi, quorum bini primo singulorum quinque digitorum ossi inseruntur, eius flexionis opifices, & tres secundo pollicis internodio potissimum inserti id quoque flectunt. Decimusseptimus itaque digitos mouentium ab externo brachij ossis tubere natus, & indicis, medio ac anulari praecipue implantatus, eos digitos extendit. Decimusoctauus ab eadem qua nuper dictus sede prodians, parui digiti extensionis primarius autor est, & uariè cum decimiseptimi tendine tribus anulari digiti ossibus inserto commixtus, etiam abductioni uersus exteriora non nihil inibi subseruit. Decimusnonus cum illo qui uigessimus primus erit, commune principium ab ulna, non procul a brachialis sede nascitur: & in duos fere dissectus tendines, unum exteriori indicis, alterum medijs lateri digerit, illorumque digitorum in externum latus abductionis autor censetur. Vigessimus a brachiali pronatus, & externo postbrachialis ossis paruulum sustententis lateri exprorectus, primo que eius digiti ossi insertus, illum extrorsum in latus abducit. Vigessimus primus externo lateri exterioris pollicis

regionis ad tertium usque articulum implantatur, pollicis uersus in dicem extensionis autor. Vigessimus secundus ab ulna paulo superius quam nuper dictus prodit: & mox bipartito scissus, una portione in tendinem cessat, brachialis ossi pollicem sustententi insertum, & ductum, quo manus radij motum in pronum sequitur, adiuuantem. Altera autem pars in duas rursus dirimitur, quae singulae unum efficiunt tendinem: & haec quidem suum tendinem primi pollicis ossis exterioris sedis interno lateri inserit: illius uero partis tendo illi ossi tantum obnascitur, in secundum & tertium pollicis os insertus. Horum tendinum beneficio pollex introrsum uersus extenditur. Vigessimus tertius ad internum primi pollicis ossis latus sedem obtinens, pollicem ab indice insigniter abducit. Vigessimus quartus ab osse postbrachialis indicem suffulciente enatus, & primo pollicis ossi praecipue insertus, pollicem indici proximè adducit. Superfunt adhuc quatuor graciles musculi, quatuor tendinibus secundi digitos mouentium musculi in uola attensi, & in internum latus primi quatuor digitorum ossis inserti, eorumque digitorum ad pollicem in latus adductionis ministri. Reponuntur itaque in interna cubiti sede musculus, latum manus efficiens tendinem, primus & secundus brachialis motuum autores, primus secundus & tertius digitos mouentium, & duo radium in pronum ducentes. In externa autem sede constitunt decimusseptimus, decimusoctauus, decimusnonus, uigessimus primus, uigessimus secundus digitos mouentium, & tertius & quartus brachialis motibus praefectorum, & duo radium in supinum agentes, sunt que omnes numero nouem. Verum decem confluent, si a uigesimo secundo digitos mouentium illam portionem distinxeris, quae brachialis ossi pollicem sustententi tendinem offert. In extrema manu obseruantur decem musculi, primos articulos digitorum flectentes, & tres secundi pollicis internodij flexus autores, & dein digitos agentium uigessimus, uigessimus tertius, uigessimus quartus, & quatuor musculi quorum beneficio quatuor digiti pollicis adducuntur. Singuli uirorum testes cum suis femoralibus uasis tunica obducuntur a peritonæo pronata, & aliquot rectis carnisq; fibris nutrita, infimae que semen deferentis uasis sedi inserta. His fibris testi unus constituitur musculus, cuius ope testis obscure sursum uellitur. Sic & membranæ uterum firmantes, utrinque carnis donantur fibris, hacque ratione uterus utrobique unum possidet musculum, cuius auxilio leuiter sursum uersus illa contrahitur. Vesicae ceruici unus orbiculatim obnascitur musculus, in tempestiuam urinæ excretionem prohibens. Item alius quoque musculus, recti intestini finem circulatorum ambit, immaturæ egestionis praefectus, & duo alij musculi post egestionem rectum intestinum alacriter sursum attollunt. Penis radici utrinque a pubis osse gracilis inseritur musculus, nimis quam segniter ad ipsum tentiginem iuuans. Quinetiam ab anteriori sede musculi rectum intestinum orbiculatim amplectentis, duo enascuntur musculi hi, inuicem sibi proximi, & urinæ meatui, quæ is sub pubis ossibus sursum reflectitur, implantati, meatum que in seminis eiaculatione quo minus ille ad flexum occludatur, dilatantes. Primus femur mouentium ab ilium ossis extrema sede, & coccygis ossis posteriori regione enatus, posteriori magni femoris processui sedi, & eius quoque radicis ampla insertionem innascitur. Secundus sub primo magna ex parte reconditus, magis que ab anteriori ilium ossis sede pronatus, etiam magno femoris processui inseritur. Tertius secundo longè minor, ipsoque penitus occultatus, ab ilium osse iuxta posteriorem coxendicis acetabuli sedem enascitur, magno etiam femoris processui insertus, & ut duo priores femur extendens, extrorsumque in latus agens. Quartus a tribus humilioribus ossis sacri ossibus pronatus, etiam magno processui inseritur, femur extendens, & extrorsum non parum circumducens. Quintus omnium corporis musculorum maximus, & pluribus partibus a coxendicis osse ac pubis principium ducens, posteriori femoris sedi ad humiliora ipsius usque capita insertus, extensionis & rectæ stationis autor habetur, femur etiam introrsum agens, idq; ipsius potissimum portione a pubis ossis humiliori sede pronata. Sextus a duabus infimis thoracis & aliquot superioribus lumborum uertebis initium capiens, minori femoris processui inseritur, femoris flexus una cum septimo autor: qui a tota interiori ossis ilium sede enatus, minori quoque processui elatius sexto implantatur. Octauus a pubis osse pronatus, sub minori processui femori longa insertionem implantatur, id quidem flectens, uerum etiam impense introrsum mouens. Nonus anteriorem pubis ossis foraminis sedem occupans, maiori que femoris processui insertus, introrsum femur circumuertit. Decimus posteriorem interiorem ue dicti iam foraminis sedem si-

bi uendicans, & secundum coxendicis ossis posteriora tutissimè reflexus, ac uelut alijs musculis hinc pronascentibus adactus, maiori que femoris processui implantatus, femur extrorsum circumuertit. Tibiam agentium primus ab ilium ossis spinæ antica sede enatus, & admodum obliquè secundum femoris internam sedem ductus, anteriori tibiæ sedi inseritur, totiusque corporis gracilimus, & simul longissimus musculus efficitur. Secundus à pubis ossium commissura enatus, in eandem cum primo sedem inseritur. Tertius à coxendicis ossis appendice principium obtinens, in eam quoque sedem tibiæ implantatur. Quartus ab eadem sede coxendicis ossis pronatus, & portionem sui à femoris osse in descensu assumens, tibiæ cum fibula articulo, sed potissimum fibulæ inseritur. Quintus ab eadem etiam regione principium adeptus, in anteriorem tibiæ sedem cum tribus primis, uerum minus decliuis, implantatur. Sextus ab ilium ossis spina pronatus, membranæ modo musculis os femoris amplexantibus obducitur, & potissimum ad exterius latus genu articuli inseritur. Septimus à radice magni femoris processus enatus, & externum femoris latus occupans, cum octauo & nono tendinem efformat, cui patella innascitur. Octauus enim à ceruice femoris & radice maioris ipsius processus originem ducens, quasi totum femoris os proximè ambiat. Nonus à coxendicis ossis tubere supra ipsius cum femore articulum, anteriori in parte còspicuo originem fumens, & septimo & octauo instratus musculis, ad anteriorem genu regionem fertur: ac in tendinem degenerans, cum duobus nuper dictis unum constituit tendinem, anteriori tibiæ sedi ualidissimè implantatur, atque ita primus, sextus, septimus, octauus & nonus tibiæ extensionis opifices habentur, secundo interim, tertio, quarto & quinto tibiam liquidè extendentibus. Qui in poplite latitat musculus, & ab externo genu articuli ligamento in tibiæ os obliquè pertinet, tibiam non flectit, & si quid agit, obscure motum imitatur primi radium in prouum mouentis musculi. Eorum qui pedem mouent, primus ab interno femoris capite iuxta genu articulum incipit, uti & secundus ab externo capite principium nascitur, ambo posteriore lura partem constituentem, & cum quarti pedem mouentis musculi tendine congruentes, in calcem inseruntur. Tertius exiguus est musculus, ab externo quoque femoris capite pronatus, & in poplitis regione adhuc in tenuissimum tendinem definens, calcis ossis interno lateri insertum. Quartus, pedem mouentium maximus est, ac à fibulæ cum tibiâ coarticulatione incipiens, in ualidissimum definit tendinem, cui duorum primorum tendo unitur, simul cum ipso calci insertus. Quintus musculus tibiæ ac fibulæ posteriori sedi proximè allocatus, ab ipsa pronascitur ossibus, ubi illa primùm dehiscunt, & iuxta interioris malleoli posteriora tendinem educit in tarso os, quod tesseram imitanti ossi conterminum est, insertum. Sextus in anteriori tibiæ sede positus, à tibiæ osse quæ illi fibula superius coarticulatur pronatus, tendinem in radicem pedis ossis pollicem sustinentis inserit. Septimus à fibula principium ducens, externum tibiæ latus occupat, ac tendinem sub pedis inferiora reflexum, pedis ossi pollicem suffulcenti inserit. Octauus septimo occulitur, atque à fibula etiam enatus, tendinem inserit radici ossis pedis paruum digitem sustinentis. Nonus pars est eius quem quatuor pedis digitos extendere mox dicturus sum: inseritur uerò ad medium ferè longitudinis ossis pedis, ante paruum digitem positi. Primis quinque musculis pes extenditur, seu fortiter terræ admouetur, quamuis tertius musculus id inualidè præstet: & si quid ad pedis motum facit, eum in obliquum uersus interiora agit: sexto autè, septimo, octauo & nono pes flectitur, horumque musculorum beneficio pes laterales motus, prout singuli agunt musculi, experitur. Pedis digitos mouentium primus in planta totus colloatur, & in finima parte membranam impense crassam, & lato in manu tendini non ab similem pertinaciter obnatam possidet: & à calcis osse pronatus, secundis quatuor digitorum internodijs singulos tendines offert, eorum flexus autores. Secundus & tertius posteriorem tibiæ sedem perreptant, & secundus tibiæ ossi magis quàm fibulæ exporrectus, ab illoque pronatus, tendinem in plantam mittit, qui in quatuor dissectis tendines, singulos quatuor digitorum tertijs ossibus inserit, primi musculi tendines, perinde ac in manu fit, perforantes, eaque ossa flectentes. Tertius à fibulæ ad tibiam nexu enatus, & etià fibulæ multum exporrectus, tendinem in plantam profert: à quo exigua portio tendinibus commiscetur, indicis & medij tertium internodium flectentibus: reliquus autem totus in secundum pollicis os inseritur, illius flexionis autor. Decem musculi his succedunt, qui insigniter mutuo implexi, ac pedis ossibus adnati, prima digitorum ossa flectunt, duobus musculis ad singulos digitos pertinentibus. Decimus quartus igitur, cuius pars nonus pedem mouentium

ensebatur, à tibiæ anteriori sede pronatus, in quatuor dirimitur tendines, qui quatuor digitis inserti, eorum extensionis autores censentur. Decimus quintus ab anteriori tibiæ sede etià procedens, pollicis inseritur, ipsius extensionis opifex. Decimus sextus in superiori pedis sede reponitur, carneaque est moles in quatuor diuisa tendines, quorum unus pollicis superioris sedis externo lateri implantatur, secundus indicis, tertius medij, quartus anularis: atque hi tendines eorum digitorum in externum latus abductionis opifices sunt. Decimus septimus externum pedis latus occupans, & parui digiti primo ossi insertus, illum à cæteris remouet. Decimus octauus interno pedis lateri exporrectus, pollicem à cæteris digitis abducit. Dein in pedis planta carnea consistit substantia, in quatuor graciles dissecta portiones tendinibus adhaerentes, quorum ministerio tertia quatuor digitorum ossa flectuntur. Hæ portiones interno quatuor digitorum lateri ad primum articulum insertæ, eorum ad pollicem aductionis autores habentur, ac proinde si istas quatuor portiones quatuor musculorum uice enumeraueris, in tibiæ posteriori sede obseruabis primum, secundum, tertium, quartum pedem mouentium, secundum & tertium digitos mouentium, et sub illis quintum pedem mouentium. In anteriori uerò sexto, septimo, octauum, nonum pedis motuum autores, & decimum quartum, decimum quintum digitos mouentium: in pede autem habueris primum digitos agentem, & decem prima digitorum ossa flectentes, & decimum sextum, decimum septimum, decimum octauum digitos quoque mouentium, nisi decimum sextum in plures diuidere propositum esset. Porro in musculorum enarratione passim ligamentorum non memini, quod magna ex parte articuli inuicem respondeant. Omnibus enim articulis orbiculatim ligamentum ab uno osse in aliud, aut in cartilagineum, uel à cartilagine in os, aut cartilagine in fertum priuatum obducitur, paucis que articulis ligamenta accesserit peculiaria. Ut in capitis articulo teres quoddam à dente secundæ ceruicis uertebrae in occipitis os ducitur, & secundum dentis posteriorem sedem in prima uertebra unum transfusum fertur. Vertebrae corpora ligamenti admodum cartilagineis committuntur, ascendentes uerò & descendentes eorum dem processus ualidis quoque, sed tantum ambientibus colligantur: dein in spinarum interuallis membraneum consistit ligamentum, sicut in cubito & tibiâ, ubi ossa hinc inuicem dehiscunt: in super in pubis ossium foraminibus huius generis occurrit ligamentum, seu membrana potius. In hureri articulo tria peculiaria uisuntur, quorum primum teres est, & ab interno scapulæ processu enatum, in externum humeri caput fertur, alia duo ab elatiori ceruicis scapulæ sede enata, in idem caput pertinent, & unum quoque hinc ab interno scapulæ processu in summum humerum ducitur. In brachialis ossium inter se & cum postbrachialis ossibus connexu, ut & in pede, passim cartilaginea ligamenta interueniunt. A sacro osse duo teretia in coxendicis os pertinent. Ex femoris superiori capite teres ligamentum in coxendicis acetabulum inseritur. In genu articuli medio cartilagineum consistit ligamentum, & dein in posteriori ipsius sede, & utrinque ad latera unum peculiare secantibus obuium est. Ex ligamentorum uerò transfusim tendinibus obductorum, tendines que ne sua fede declinent, continentium numero, in interna brachialis sede unum consistit, & secundum uniuersam internam cuiusque digiti sedem unum continuum habetur, iuxta brachialis radicem in externa radij & ulnæ sede sex occurrunt. In anteriori tibiæ sede iuxta talum unum quoque obseruatur, & tria inter calcem internum que malleolum, dein unum inter calcem & externum malleolum. Sic & in interna inferiori ue pedis digitorum sede, huius quoque generis ligamenta spectantur.

DE ORGANIS NUTRITIONI,

quæ ex cibo potuque fit, famulantibus.

Caput III.

QUANDO QUIDEM homo propter semen genitale sanguinemque menstruum, generationis nostræ primordia, & eorum quibus constamus materiam immortalis fieri nequit, immensus rerum Opifex, ut is quàm diutissime uiuat, & species ipsius nunquam deficiens semper immortalis perseveret, sollicitè machinatur. Ut enim ad debiturum incrementum homo attingeret, ac illa quæ in istis calor perpetuo depascitur, quàm fieri posset proximè restitueretur, or-

D gana

gana nutritioni multifariam famulantia obtinimus. Cibus namq[ue] dentibus, quò postmodum leuiori opera conficiatur, effractus, per inde ac porus ab ore in uentriculum, tanquam in promptuarium, per uiam ducuntur, quæ duabus proprijs tunicis tendi, atque in se concidere aptis formata, ex faucibus sub aspera arteria, ac dein secundum thoracis uertebra[s] per septum transversum in superius, sinistrum u[er]o uentriculi orificium pertinet, & stomachus aut gula uocatur. ^{b laudat.} Uentriculus uero inter iecur & lienem sub septo repositus, & insigniter capax, & secundum transversum oblongus, in sinistraq[ue] corporis sede quam in dextra amplior, & duabus demum tunicis distendi contrahi que idoneis, & tertio quodam inuolucro quod peritonæum educit intectis, efformatus: & compluribus uenis, arterijs ac nervis implexus, quod ab ore illi delatum est concoquit, ac uelut in lacteum cremorem in sita ui emutat, quem per suum inferius orificium ex elatori sede dextri ipsius lateris exortum, in ^{c inuolucro.} intestina propellit. quæ corpora sunt teretia uno continuo que ac innumeris orbibus gyris que tortuoso ductu à uentriculo ad podicem pertinentia, & similiter ac uentriculus duabus proprijs tunicis extructa. quibus tertia à peritonæo accedit, non minus quam duæ propriæ, laxari contrahi que apta, non tamen undique pariter ampla. Intestinatorum si quidem à uentriculo procedens origo, secundum uentriculi posteriora ad dorsum usque reflexa, & duodenum nobis appellata, ac dein huic succedens intestinatorum pars, quam ^{d inuolucro.} ieiunum dicimus, & ea quæ ^{e inuolucro.} iliū seu uoluulus nūcupatur, suisq[ue] orbibus ilia & sedem undique umbilico subiectam & conterminam implet, pari quodammodo constat amplitudine, quæ quam arcta sit, ut dictis nuper intestinatorum partibus gracilium nomen inderetur, in causa fuit. Porro intestinatorum pars in quam ilei terminus cessat, impense crassa & ampla uisitur, ipsiq[ue] appendiculum continuatur, instar lumbrici in uolucrum angustum que, & uno ore donatum, ideoq[ue] ^{f inuolucro.} cæcū dissectionis proceribus appellatum. Ipsa uero crassa intestinorū pars à dextri renis sede ad iecoris cauū ascendens, hinc secundum uentriculi fundum ad lienis sedem, & illinc secundum sinistri renis sedem deuoluitur, & gyro quodam in sinistra pubis sede reflexa, toto que illo ductu ^{g inuolucro.} colum constituens, super ossis sacri initium recta deorsum ad anum fertur, ^{h inuolucro.} recti ac principis intestini inibi obtinens. In hæc itaque intestina quicquid uentriculus confecit, depellitur, per uarios illorum gyros deuoluentium: uenæ autem quæ innumera serie à iecoris cauo unā cum arterijs à magna arteria depromptis, inter duas membranas intestina dorso colligantes, multa que pinguedine ac glandulis abundantes, & ^{i inuolucro.} mesenterium uocatas, in intestina pertingunt, ex ipsis (sed potissimum gracilibus) intestinis, quicquid sanguini efficiendo idoneum est, simul cum aqueo tenui que concoctionis uentriculi recremento exugunt, id iecori sanguificationis officinæ deferentes. Ipsum autem crassius & ineptum suctioni recrementū sensim in crassa colligitur intestina, illic tantisper asseruandum, donec hominem molestans, recluso rectū intestinū orbiculatim ambiente musculo, semel uniuersim que hominis arbitratū egeratur. ^{k inuolucro.} Iecur in nullas diremptum fibras lobo[rum] ue, ipsi subministrantium organorum elastissimam sedem occupat, ac uentriculo magna ex parte incumbens, septo que transuerso proximè subditum, & magis dextram quam sinistram corporis sedem implens, supra gibbum, infra cauum uisitur, accumbentium illi partium formæ ad amulsum congruens, & multarum uenarum implexu, quibus propria iecoris substantia concreto nuper sanguini similis circumfunditur, efformatum, tenui que inuolucro ab ipsius ligamentis quibus peritonæo firmatur procedente obtectum, neruulos que duos & arteriam item unam admittens, & naturalis seu altricis, aut, ut Plato dicebat, uenerorum ciborum & potuum concupiscibilis animæ fomes. Cæterum uenarum per iecur diffusarum una series in gibbo ipsius consistit, ad cauam pertinens uenam, altera in iecoris cauo reponitur, ^{l inuolucro.} portæ uenæ caudicem constituens: quæ primum uesiculæ bilem flauam recipienti furculos duos promit, dein uentriculi posteriori sedi iuxta inferius ipsius orificium: inde uentriculi fundi dextræ parti ramus offertur, à quo ramuli in uentriculum & superiorem ^{m inuolucro.} omenti membranam sparguntur, quod membraneum est corpus sacculi modo extructum, & uasis turo deducendis præcipue adaptatum: quanquam quum uenis arterijs que & pinguedine illis affusa scateat, intestinatorum quoque calori fouendo auxilietur. Instar circuli enim à dorsi medio sub uentriculi posteriori sede incipiens, per iecoris cauum ad fundum uentriculi (à cuius tertio inuolucro inibi pronascitur) ad lienis cauum, & hinc ad dorsi medium suo ueluti initio defertur. Hinc uero sacculi instar deorsum protensum, anteriori intestinatorum sedi obuoluitur, innata ue, colum intestinū quā uentriculo exportrigi-

tur, mesenterij uice dorso committens. Cæterum portæ caudex postquā omento suffultus, dictas nuper depromptis propagines, in duos partitur truncos, ac dextrum qui grandior est, per mesenterij uariè digestum, intestinis offert, prius duodeno intestino, & ieiuni initio ramum exhibens, glanduloso corpore huic intestinatorum sedi exporrecto suffultum. Sinister truncus inferiori membrana omenti intextus, uentriculi posteriori sedi quæ dextram dorsi partem respicit, paruum offert propaginem, dein etiam omenti inferiori membranae, mox glandulis hinc uasorum turæ distributioni præfectis, & colore carnis: dein secundum posteriora uentriculi ramus ab illo ascendit, uentriculi dorsi medium spectati sedi furculos primum exporrigit, & coronæ ritu superius uentriculi orificium amplectens, à quo præter furculos deorsum sursumq[ue] depromptos, unus secundum uentriculi posteriora ad inferius uentriculi orificiū prorepit. Ipse autem sinister portæ caudicis truncus sinistrorsum semper tendens, insignem hinc quoque promit uenam, omento & colo intestino implicitam: ille uero in uarias sectus propagines, & fobolem adhuc humiliori omenti membranæ spargens, lienis cauo infertur, ab ipsius propaginibus, antea quam lienem subeat, uentriculi sinistro lateri ramulos offerens: inter quos insignis occurrit, qui fundum uentriculi in sinistra sede perreptans, uentriculo & superiori membranæ omenti foboles deriuat. Venæ portæ autem foboles per iecoris substantiam distributa, quicquid ab intestinis & nonnihil à uentriculo quoque iecori detulerunt, in se continent: ac iecur etiam cremoris optimum concoquens, in sanguinem id emutat, suæ etiam concoctionis duplex recrementum, uti in uini omni que concoctione alia fieri cernimus, obtinens: unum quidem crassius, quod ueluti sanguinis fæx & lutū censetur, atraq[ue] bilis uulgò ferè dicitur: & per portæ uenā in ^{n inuolucro.} lienem ablegatur, qui ad sinistrum uentriculi latus ad inferiora posterioraq[ue] repositus; linguæ crassioris imaginem exprimit, accumbentium organorum formæ iecoris ritu congruens, & multis uenis ac item arterijs intertextus, quibus propria lienis caro lutofo sanguini similis, & tenui tunica, quam omentum porrigit, intecta obnascitur. Lien itaque crassius iecoris recrementum ad se allicere, atq[ue] in ipsius nutrimentum conuertere, & si quid sibi adaptare nequit, in uentriculum id eructare credimus. Tenuius autem iecoris recrementum, quod ueluti flos uini habetur, bilis flaua est, quam ^{o inuolucro.} meatus inter portæ & cauæ propagines per iecoris substantiam digesti in se alliciunt, & sensim collecti in unum meatum cessant: qui ex iecoris cauo ductus, in bilis uesiculam pertinet, cauæ iecoris sedi instar oblongioris piri media ipsius amplitudine innata, & corpore constantem distendi laxariq[ue] apto. In hac uesicula bilem asseruari dissectionis professoribus peruersum est, donec ipsa meatus peculiaris beneficio illam in duodenū intestinum protrudat: simul cum siccis uentriculi recrementis egerendam, ac intestina sua mordaci facultate ad propellendum irritaturam, atque à pituita illis insidenti liberaturam. Cæterum sanguis dictis nuper excrementis repurgatus, ex angustissimis uenæ portæ ramis in arctissimas caue uenę propagines contendit, tenui aqueoq[ue] recremento, quod ex intestinis in iecur assumptum fuit, uehiculo loco utens. Id namque hætenus sanguinem concomitans, & simul cum sanguine in cauam uenam conscendens, sui in his angiportis insignem usum præstat. Quum uero huc usque sanguini promptæ digestionis nomine asstitit, & sanguis tantam ipsius copiam insuper non requirit, consonum fuit, ut id à sanguine alioquin onus ipsi futurum expurgaretur: cui muneri ^{p inuolucro.} renes appositissime famulantur, utrinque singuli ad uenæ caue latera, & iecori proximè allocati, ac maximam ferosi illius humoris portionem strenuè ad se allicientes, illam que à sanguine excolentes. Quod quo opportunius moliantur, insignis uena & item arteria reni transversim exporrigitur, ac ren in sinum membraneum & ampliter cauum, in multas que dissectum propagines, ferofum sanguinem excipit, & substantiæ renis illi sinui obnatæ, & duplici tunica obtectæ beneficio urinam expurgat, illam in alium deducens sinum, quem ^{q inuolucro.} urinarius meatus uenæ modo constructus excipit, hanc in uesicam delaturus. Vesica etenim rotundæ lagenæ quodammodo ritu urinam sensim admittentis, ad posteriorem pubis ossis sedem posita, peculiari constat tunica simplici & neruea, triplici que fibrarum genere intexta, & contrahi ac distendi prompta, cui à ^{r inuolucro.} peritonæo abdominis ue membrana, quæ hætenus dictorum organorum est inuolucrum & firmamentum, alia obducitur. In posteriorem uesicæ sedem haud procul ab ipsius ceruice, à singulis renibus singuli meatus admodum industrie inferuntur; ipsa que tantisper urinam colligit, donec illa aut copia aut qualitate hominem molestans, recluso orbiculatim uesicę ceruicem ambiente musculo, uniuersim excernatur. Sanguis hac industria ^{s inuolucro.} repurga-

d inuolucro.

b laudat.

c inuolucro.

e inuolucro.

f inuolucro.

g inuolucro.

h inuolucro.

i inuolucro.

k inuolucro.

l inuolucro.

m inuolucro.

n inuolucro.

o inuolucro.

r inuolucro.

s inuolucro.

t inuolucro.

u inuolucro.

v inuolucro.

w inuolucro.

x inuolucro.

repurgatus per caua uenae ramos, ceu riuulos quosdam uniuerso corpori digeritur, ut singulae partes sibi familiare ex sanguine emulgeant, id quae emutant, & sibi opponentes, in proprium nutrimentum conuertant: ac demum huius concoctionis quoque recrementa à se proprijs functionibus abigant. Porro^b cauae series eiusmodi plurimum obseruatur. ubi ea in posteriori iecoris sede consistit, ex anteriori ipsius regione ramos promittit, in iecoris gibbum numerosa serie digestos: sursum autem ascendens, ac septem transversum cum cordis inuolucro perforans, duas propagines septo largitur. Ad dextram cordis aurem caua ampliori orificio in dextrum cordis uentriculum dehiscit, quam cauae orbicularis amplitudo uspiam uisitur. A posteriori eius implantationis (nisi mauis dicere exortus) sede, uena prodit, cordis basim coronae modo cingens, & deorsum per cordis superficiem ramulos digerens. Caua à corde sursum condescens, ac cordis inuolucrum inibi praetergressa, uenam paris expertem, & octo frequentius inferiora costarum interualla utriusque enutrientem, à dextro latere promunt. In iugulo autem tota bipartitio scinditur, ab ipsius anteriori sede pectoris ossi & intersepien-
 tibus thoracem membranarum uenas offerens, abdominis superiora perreptantes. A radice uero alterius trunci factae modo in iugulo bipartitionis insignis promittit uena, super primam costam in axillam procurrens, sed prius in thoracis cauitate ramum promens, in tria superiora sui lateris costarum interualla absumendum, & alium per transversos ceruicis uertebrae processus in caluariam usque porrigendum, & alium in posteriora thoracis iuxta ceruicis radicem sparsum. Praesens uena thoracae egressa, interdum hic humerariam promittit uenam, & ramum musculis anteriori thoracis sedi intratis: alium posteriori sedi thoracis, & cauo scapulae: & lateri thoracis alium digerit, in axillam festinans. Trunci autem in iugulo factae bipartitionis reliquum in duos impares ramos diffunditur, & horum interior graciliorque internam iugularem constituens uenam, duabus propaginibus duram cerebri membranam aduentibus, caluariam subit. Exterior uero ab externo latere propaginem, ex qua humeralis uena constituitur, deducens, sursum conscendit, superficiariam efformans iugularem uariè ad fauces usque excurrentem, & in linguam, laryngem, palatum, faciem, tempora & uerticem distributam, tribusque uenis caluariam ingredientem. Humeralis uero priusquam sub clauicula & summo humero in brachium fertur, ramum posteriori ceruicis sedi, & alium scapulae gibbo, & alium summi humeri superiori sedi exporrigit, & secundum exterius latus musculi cubiti flexentium anterioris sub cute prorepens, furculosque graciles cuti depromens, supra cubiti articulum dissecta, aliquando unum ramum penitus latentem, & mox absumptum, ad cubiti articulum defert, alium sub cute oblique ad cubiti flexum medium cum^b axillaris uenae ramo coitutum, communemque uenam constituturum, tertium sub cute secundum radium in posteriora cubiti, ac tandem ad brachialis radicem iuxta ulnae extremum mittit, qui axillaris propagini inibi commixtus, parui & annularis digitorum exteriora scandit. Axillaris in axilla latitans, & cuti anteriorem brachij sedem uersus interiora inuestit ramum offerens, furculum praebet capitibus musculorum cubiti extendentium, & alium illorum mediae propemodum longitudini, dein aliam propaginem cum quarto brachium petente neruo secundum brachij posteriora ad cubiti usque exteriora ablegat. Mox in duas secta uenas, unam prorsus toto ductu in profundo submersam, ac arteria semper concommitata, per cubiti articuli flexum medium deducit, quae ante cubiti longitudinis medium in duas secta propagines, unam secundum radium, alteram secundum ulnam uersus brachiale porrigit. & hic rursus in furculos dirempta, in internam digitorum sedem ita digeritur, ut singulis digitis duae offerantur soboles, & furculus quidam inter pollicis primum internodium & postbrachialis os indicem sustinens, ad manus externam sedem pertingat. Altera autem uena sub cute semper exporrecta, iuxta cubiti articulum in duos partitur ramos: quorum alter oblique uersus cubiti articuli flexum contendens, cum humeralis ramo commiscetur, simul cum illo communem efformans uenam, quae duabus illis medijs uenis constituta, ac oblique deorsum repens, radiumque tandem conscendens, in externa cubiti sede instar Y in duas diffunditur soboles, quarum altera medij digiti potissimum externam sedem petit, altera uero pollicis & indicis offertur, furculum in internam manus sedem spargens, ramulis montem Veneri sacrum implicantiibus commiscendam. A lateri axillaris iuxta cubiti articulum factae diuisionis ramus, uarias propagines in cubiti internam sedem depromit: quibus crebro uena accedit, ab altero uenam communem constituentium ramo, quem axillaris porrigebat, enata. Haec propagines admodum

uariè modò coeuntes, modò rursus inuicem dirempta, ac internam cubiti sedis cutem implicantes, tandem in internam manus cutem prorepunt. Carterum insignior eius rami propago ulnae exporrecta, & in cubiti exteriora etiam furculos promens, iuxta brachialis radicem humerariae ramo commiscetur, ad paruum digitum & annularem contendenti. Caua uenae pars sub iecore deorsum repens, à sinistro latere ramum offert pingui renis sinistri tunicae & locis reni conterminis. Dein singulis renibus magna depromitur uena. Ab elatiori sede uenae dextrum renem petentis, quae frequenter altius uena sinistro reni propria initium sumit, propago pingui dextri renis tunicam accedit. Ab illius uero quae ad sinistram proficiscitur renem, humiliori sede sinistra femoralis uena exoritur, dextra interim à cauae caudice demissius multo principium ducente. Porro ubi caua uertebris lumborum innititur, geniculatum illis propagines dat, in musculos proximos et ad abdominis usque latera absumendas. Atque harum illae sunt praecipuae, quae à caua inibi nascuntur, quae supra ossis sacri ad lumborum uertebras nexum in duos pares diffunditur truncos, quorum sinister perinde ac dexter furculos quosdam ossis sacri foraminibus offert: & in duos partitur ramos, quorum interior propaginem mittit in musculos exhauriendam, qui ossis ilium & sacri posteriori sedem occupant, & aliam deriuat in uescam, & penem, & mulieribus in uterum multiplici sobole pertinentem. Quod reliquum eius rami est, ab externo ramo portunculam assumens, per pubis ossis foramen in femur ducitur, cuti & musculis internam femoris sedem occupantibus furculos exhibens, & ante genu articulum cessans, suoque termino cum alterius crus petentis uenae ramo, ut mox dicam, coiens. Exterior namque ramus sinistri cauae trunci per inguina femur aditurus peritongo propaginem offert, in inferiorem abdominis sedem ad umbilicum usque absumendam: in femur uero prociens, pubis cuti & pudendi muliebris colliculis sobolem porrigit. Verum insignem uenam per femoris & genu & tibiae interiora, sub cute ad pedis usque digitorum summum diffundit, in progressu sparsim cuti ramulos depromentem. Aliam quoque sub cute ad coxendicis articuli anteriora deriuat, ipse autem penitus inter musculos submersus, propaginem communicat musculis, & cuti in externa femoris sede locatis, & aliam offert musculis internam anterioremque femoris sedem sibi uendicantibus. Atque cum hac propagine extremum uenae eius coit, quae per pubis ossis foramen descendit. Hinc grandis uena secundum femoris posteriora retorqueatur, propagines eius sedis musculis communicans, à quibus ramuli in cutem pertinent, tum sursum, tum deorsum ad suram usque excurrentes. Inter inferiora uero femoris capita grandis haec uena in duos scissa truncos, minorem exterioremque uersus fibulam deriuat, à quo praebet soboles anteriorem genu sedem petentes ramus diffunditur, sub cute externam tibiae sedem uersus posteriora obtegente, ad digitorum usque superiora uariè dissectus. Quod uero reliquum est, altius inter musculos externae fibulae sedi attentos occultatum, ultra tibiae longitudinis medium properat. Interior autem truncus insigniter amplius, ramum dispensat secundum internam tibiae sedem uersus posteriora sub cute ad pedis usque digitos dispersum. Deinde alium depromit, per suram nonnihil reconditum, ad calcem usque pertingentem. Quod uero huius trunci praecipuum est, musculos posteriorem tibiae sedem occupantes subit, & ab anteriori ipsius regione ramum per ligamentum membraneum demittit, fibulam tibiae alligans: atque is sub anterioribus tibiae integumentibus musculis absconditus, ad pedis usque superiora pertingit. Ipsa autem uena secundum posteriora descendens, & hinc inde cuti & conterminis musculis ramulos offerens, tandem inter calcem & tibiae pedis inferiora subit, inibi in musculos & digitos in eum modum distributa, ut duae soboles singulis offerantur.

DE CORDE, AC ORGANIS

ipsius functioni subministrantibus.

Caput IIII.

ORGANORVM, quae infuso nobis calore creando, & spiritibus restituendis enutrientibusque fabricantur, cor irascibilis animae sedes facile praecipuum censetur, instar nucis pingue anterioris ac posterioris compressae effigiatum, et sua basi sub pectoris ossis medio collo catum, suoque mucrone in sinistram latus impense anteriorum uergens, substantiaque constans carnea, sed quam musculo-

E rum

rum est substantia duriori & triplici fibrarum genere intertexta, ac uenis arterijsq; proprijs donata. Dein cor duos^b sinus seu uentriculos possidet, quorum alter in dextro consistens latere, amplior ac rariori tenuiorq; cordis substantia obductus cernitur, & cauae uenae orificium ad hunc pertinet, cui tres membranae introrsum ductae praeficiuntur. Quinetiam uas arteriae constans corpore, sed uenarum munere fungens, ac proinde^c arterialis uena appellatum, ab illo uentriculo egreditur, in ipsius orificio tres quoq; exigens membranas extrorsum spectantes. Alter autem uentriculus in sinistro repositus latere, & crassa praecipuaq; cordis substantia circumdatus, etiam duobus donatur orificijs, quorum humilior uasis cuiusdam est, arteriae, quod ad aërem attinet, usum praestantis, at uenae corpore reformati: & proinde^d uenalis arteria appellati, & in ipsius orificio duas membranas introrsum coniuuentis exigentis. Elatius uero orificium arteriae magnae dedicatur principio, cui etiam tres membranas Natura largitur extrorsum respicientes. Atq; hi sinus^e septo interstinguuntur impense crasso, & comprimi distendiq; apto, & intus foueis plurimis (ut & cordis uentriculi) abundantia corpore instructo. Totum uero cor membraneo quodam^f inuolucro tegitur, ipsi nulla ex parte connatum, & corde multo ampliori a quoq; humore intus orato. Hoc exterius inferiori sua sede septo transuerso non medio cri amplitudine connascitur, in lateribus autem duabus continetur^g membranis cauitate thoracis intersepientibus, & inuolucrum hoc, ut cor in sua sede seruetur, suffulcentibus. Pulmo autem reliquam thoracis cauitatem, quam cor & dictae nuper membranae & stomachus deorsum descendens non occuparunt, implet, undiq; sese accumbentium partium formae iecoris modo adaptans, ac proinde bubulo, aut alioquin bifulco pedi admodum similis, & primum dextra parte & sinistro conformatus: quae rursus singulae in duas fibras lobos ue diremptae, multis uasorum implexibus extruuntur. Asperae namq; arteriae a faucibus (ubi etiam^h tonsillae & alia duo glandularum genera consistunt) in thoracem deductae, & ut uoci famularetur partim cartilagineae: ut uero concidere distendiq; apta efficeretur, ac respirantem subserviret, partim membranae, ramum pulmonem passim implent: & arterialis uenae a dextro cordis uentriculo familiarem sanguinem pulmonem praeparate, procedens, eumq; sanguinem pulmonem offerens, innumera serie in pulmonem distribuitur, similiter ac uenalis arteria frequenti serie pulmonem implicans. Atq; his uasis fungosa, mollis, spumosa & admodum sequax propriaq; pulmonis substantia circumfunditur, quam tenuis admodum & pulmonis dilatationem compressionemq; haud prohibens tuni-
cula proximè ambit, tunicae costas succingenti semper attigua. Caeterum quia palmo thoracis motum è nostro pendentem arbitrato, uacui beneficio sequens dilatatur, uacui etiam ratione extrinsecus nos ambiens aër per nares secundumⁱ gargareonem: & quum uehementius aërem ducimus, is per os etiam ueluti in follem attrahitur, ipsius portiuncula per caluariam foramina cerebrum petens, & reliqua portione per fauces in asperam arteriam subintrans, & pulmonis cauitatem ex ipsius dilatatione facta ad amullim implens. Hunc aërem pulmonis substantia in ista ui alterat, cordisq; uisibus aptans, optimam sui portionem à uenalis arteriae ramis undiq; asperae propaginibus attentis assumi permittit, ut eius arteriae interuentu aër in sinistrum cordis sinus deferatur, spiritus uitalis idonea futurus materia. Cor enim hunc aërem attrahens, & in sinistrum ipsius uentriculum magnam sanguinis copiam à dextro alliciens, ex halitu oso eius sanguinis uapore, & illo aëre, propria uirtute ipsius substantiae in ista spiritum conficit, quem sanguine impetu ruente, concomitatum fortumq; per magnam arteriam uniuerso corpori distribuit, & natium cuiusq; partis calorem ita temperat, quem admodum respiratio cor insiti caloris fomitem recreat: itaq; idem usus fit respirationis & pulsus, quo arteria magna cordis rhythmico dilatatur & restringitur. Ad spiritum igitur conficiendum cor aëre uitur, ipsoq; illius feruidus calor temperatur. Verum quicquid in hac spiritus confectioe fuliginosum spirituiq; efficiendo ineptum est, per uenalem arteriam in pulmonem reduci, atq; hinc cū aëre qui in pulmone reliquus erat, compresso thorace excerni, dissectionis professoribus est concessum. Adeo sanè ut cor indefessa ipsius dilatatione sanguinem in dextrum ipsius uentriculum à caua attrahat, ut is partim in sinistrum uentriculum ducatur, partim uero in aptum pulmonis nutrimentum ab ipso amice preparatur, & contracto corde per arterialem uenam pulmonem offeratur. Cor uero dilatatum in sinistrum uentriculum ex pulmone aërem assumit, constructum uero spiritum uitalem unà cum sanguine impetu ruente in magna arteriam propellit. Quò minus autem rapida cordis attractio uenae cauae & uenali arteriae noxam inferret, Natura cordis^k aures creauit, uelut promptuariam cordis appo-

fitas. Quatuor autem cordis uasorum orificijs membranas arbitramur praefectas, ne irritus cordis labor fiat. Membranae enim cauae & uenalis arteriae orificijs praefectae, impediunt quo minus in cordis contractione sanguis in cauam, & spiritus uitalis in uenalem arteriam resiliat. Illae uero quae in arterialibus uenae & magnae arteriae orificijs habentur, obstant quo minus in cordis dilatatione sanguis pulmone oblatu, & spiritus uitalis iam emissus, in cor denuò regurgient. Porro magna arteria simul atque è corde pronascitur, duas educit propagines cordis basim cingentes, deorsum ramulos per cordis substantiam spargentes. ipse autem arteriae caudex paulo supra cor in duos secus truncos, grandiore in sinistro ad spinam detorquet, à quo utrinq; rami ad octo humiliores costas exporriguntur. Quum uero is sub septo deorsum fertur, huic quoq; propagines offert, mox ab una radice omento, uentriculo, iecori, bilis uesicula, colo intestino, & demum lieni soboles offerens, uenae portae ramis concommitatas. Dein aliam radicem truncus hic in mesenterium dispersat, & utrinq; renibus unam deriuat non nihil inferius, ab ipsius anteriori sede feminales produens arterias, & dein adhuc demissius mesenterio aliam ramum exhibens, & in progressu uertebis lumborum ipsiq; accumbentibus musculis furculos depromens. Ad sacri ossis initium, & si arteria prius cauae in sinistro latere subiciatur, cā quo rariore proropat cōscendit, & eodem cum caua modo hic bipartito scinditur, parem cum illa ad extremum usq; pedis distributionem in profundo faciens. quippe nullus huius arteriae magnae trunci ramus cutem subit. Verum id priuatim huius trunci propagini per pubis ossis foramen procedenti accidit, quod illi arteria committitur, quae ab umbilico secundum uesicae latus descendens, scitui propria censetur. Arteriae magnae caudicis truncus superiora petens, statim à sinistro ipsius latere ramum promit, obliquè ad elatissimam thoracis suilateris costam protensam, à quo primum propago superioribus costis offertur, & dein alia transuersis processibus uertebrae ceruicis, quae postmodum in duram cerebri membranam exhauritur. dein alia sinistro pectoris ossis lateri exhibetur, quae in alto semper condita, ad umbilicum usq; pertingit. Vbi uero ramus ille thoracis cauitatem superauit, furculum posteriore ceruicis sedem occupantibus musculis transmittit, & similiter ut axillaris uena ad digitorum usq; extrema digeritur, si axillaris ramos cutem subeuntes exceperis, ac in alto latitantes solum hic intellexeris. Caeterum insignior portio dicti nuper magnae arteriae trunci ad iugulum ascendens, in duos impares ramos partitur. sinister, qui & gracilior est, sinistro lateris^l soporalem constituit arteriam: dexter uero, ab ipsius dextro latere ad primam costam propaginem deriuat, eodem prorsus modo absumendam, quo ramus ille qui obliquè primam sinistro lateris costam adire dicebatur. Verum dextri rami reliquum, huius lateris soporalem efformat arteriam, quae similiter atq; sinistra secundum asperae arteriae latus fauces petens, ramum porrigit in faciem penitius & in temporum cutem ad uerticem usq; abforbendum. ipsa autem laryngis & linguae & triplici hic reposito glandularum generi soboles offerens, caluariam adit, & in duas diuisa propagines, minorem in primum dextrum ue durae membranae sinum exhauriendam mittit. grandior absq; uenae coniugio per proprium foramen in caluariam mergitur, atq; hic mox in durae membranae latus soboles ab ipsa deriuantur, & alia per peculiare foramen ad narium amplitudinem uersus nasi extremum contendit: ipsa autem propago caluariam basi in-
strata, & in nullum tamen plexum reticularè digesta, antrorsum fertur, & ramum cum secundo pari neruorum cerebri ad oculum depromens, sursum ascendit, duram cerebri membranā perforans, & partim in tenuem membranā hic assumpta, partim uero in dextrum cerebri uentriculum repens, plexus eius in hoc uentriculo repositi, ac extimo foetus inuolucro comparati portionem efformat, uitalemq; spiritum cerebro offert, ut ex illo cerebri beneficio animalis spiritus, uti nunc dicam, praeparetur.

DE CEREBRO, ET ORGANIS cerebri officiorum nomine extractis. Caput V.

CEREBRVM^m animalis ac principis facultatum sedes in caluaria reponitur, formam cauitatis quam occupat concinnè referens, a superiore sede secundum capitis longitudinem, ac anterius posteriusq; in dextram partem & sinistram diremptum, in ipsius autem basis medio continuum. Vbiⁿ dorsalis medullae ab ossium medulla plurimum differentis producit initium. cui rursus^o cerebellum

b abstrahitur
c abstrahitur
d abstrahitur
e abstrahitur
f abstrahitur
g abstrahitur
h abstrahitur
i abstrahitur
k abstrahitur
l abstrahitur
m abstrahitur
n abstrahitur
o abstrahitur

o abstrahitur
p abstrahitur
q abstrahitur
r abstrahitur
s abstrahitur
t abstrahitur
u abstrahitur
v abstrahitur
w abstrahitur
x abstrahitur
y abstrahitur
z abstrahitur

bellum unitur, decuplo ferè minus cerebro, ac posteriori illius parti omnino subiectum, neque magis retrorsum quam cerebrum ipsum uergens. Atque hæc uniuersa cerebri dura amplectitur membrana caluariam proximè succingens, & per futuras caluariæ fibras porrigens, quæ in peculiare inuolucrum caluariæ degenerant. Hæc membrana tantum à tenui cerebri membrana distat, ut uasorum ipsius motum non præpediat, processum mittens inter dextram cerebri partem & sinistram, & item alium inter sedem cerebelli elatiorem & cerebrum quæ cerebello innititur. Huic membranae quatuor præcipui insunt sinus, uenarum arteriarum que usum simul subeuntes, & uariam uasorum seriem in tenuem cerebri membranam digerentes. Cerebri enim substantiæ, quæ continua, alba, & nullis uenis intertexta est, tenuis quædam membrana uicinissimè obducitur, quæ passim in cerebri reuolutiones intestinorum anfractibus simillimas est implicans, uasa cerebri continet. Cerebrum uerò tribus insignibus et impense amplis donatur cavitatibus seu uentriculis, quorum unus secundum cerebri longitudinem in dextra cerebri parte consistit, qui ex posteriori sede deorsum per cerebri substantiam reflexus, ad medium usque basis cerebri perfertur. Secundus huic prorsus respondens, in sinistra cerebri parte collocatur, & ambo quæ inter lateribus se inuicem spectant, superiori sede tenui quadam cerebri substantia mutuò distinguuntur, quam septimum nuncupamus, & quæ superius continuatur cerebri portioni, quæ quod cæterarum cerebri partium in superficie postarum subduriore & magis candicans sit, callosum corpus appellatur. Humilior autem septimi sedes unitur continua quæ est cerebri parti quæ instar fornicis testudinis ue extructa, utrinque ex posteriori duorum primorum cerebri uentriculorum sede, ampla basi pronascitur, & sensim antrosum procedens, ueluti in acutum trianguli uerticem coarctatur, humiliori sua sede qua modò recensendæ cavitati incumbit, instar fornicis cauata. Humiliores enim dictorum uentriculorum sedes inuicem septo non intertinguntur, uerum in communem sinum conueniunt, sub corpore instar fornicis formato repositum, & uno insigni meatu rectâ deorsum per cerebri substantiam pertinentem in infundibulum seu peluim à tenui membrana instar infundibuli extructam: quæ cerebri pituita per illum meatum descendens, glandi quadratæ & ossi cuneum imitanti superstratæ insillatur, illinc ad palatum & narium amplitudinem per insignia, non autem spongiam modo pertula, foramina defluens. Ista communis dextri & sinistri uentriculorum cavitatis tertius cerebri est uentriculus, posteriori sua sede in meatum definens, qui per cerebri corpora testibus & natis non ab similia, in quartum uentriculum contendit, qui communis est cerebello & dorsalis medullæ initio, anteriori ac posteriori sede cerebelli processu ornatus, quem ex anfractu imagine uermi in lignis nato comparamus. Verum in hoc uentriculo, quemadmodum in tribus uentriculis prioribus, nullum peculiare corpus secantibus occurrit. In dextrum nanque uentriculum (similiter ac in sinistram) per ipsius inferiorem posteriorem que sedem soporalis arteriæ insignior ramus conscendit, plexum efformaturus, quem extimo foetus inuolucro comparamus. Is enim ab illo arteriæ ramo & eius uasis portione constituitur, quod glandulæ nucis pineæ instar effigiat, & cerebri testibus incumbenti suffultum, ab extremo quarti duræ membranæ sinus secundum cerebelli longitudinem exporrecti, per tertium cerebri uentriculum ducitur, & ab eo sinu tanquam à torculari, uenæ arteriæ que materiam suscipit, deinceps in duas portiones dissectum, una in dextrum uentriculum, altera in sinistram pertinet, ac cum arteriarum ramis eò peruenientibus, dictum nuper plexum in utroque uentriculo constituit. Ex hoc uitali spiritu in illo plexu cerebri munijs adaptato, ac ex aere quem inspirantes in cerebri uentriculos allicimus, cerebri substantiæ insita uis spiritum animale conficit, quo cerebrum ad principis animæ functiones partim utitur: partim uerò per neruos ab ipso pronatos, ad organa spiritu animali indigentia (quæ potissimum sensus ac motus uoluntarij sunt instrumenta) transmittit, non mediocrem ipsius portionem à tertio uentriculo sub testibus cerebri in uentriculum cerebello & dorsali medullæ communem diffundens, quæ postmodum neruis omnibus à dorsali medulla ortum ducentibus digeritur. A cerebri enim basis medio utrinque unus nascitur processus longus & teres, & secundum cerebri basim antrosum ductus, & altero sinu octauo capitis ossis incumbens, & olfactus organo proprius: uerum quoniam ex caluariæ amplitudine non prociat, nerui nomine à Dissectionum professoribus non donatus. Primum enim septem quæ cerebro ascribuntur pariu paulo posterius quam dicti modo processus neruorum substantiæ respondentes, initium à cerebri basi ducit, uisorios constituens neruos, qui in oculi

tunicam retis imagini similem degenerant. Oculus namque in centro habet crystallinum humorem, cuius anteriori sedi tunica tenuissima ceparum pelliculæ correspondens obnascitur. Posterior autem eius humoris regio à uitreo humore continetur, cuius posteriorem ambit sedem inuolucrum cerebri substantiæ respondens, in quod uisorios nerui substantia dissoluitur. Tenuis autem cerebri membrana neruum uisorios inuestiens, in tunicam dilatescit uas folliculo perquam similem: quippe ipsa uniuersum oculum amplectens, anteriori sedi foramine eò peruia cernitur, quod pupillam dicimus. Dura autem cerebri membrana neruo etiam uisorio circumdata, in duram oculi tunicam finitur, toti oculo obductam, & in anteriori sede oculi cornu modo pellucidam, quæ iride seu maiori oculi circulo circumscribitur, ad quem alba adhærens uel oculi tunica anteriori oculi sedi obnata definit. Porro inter cornæ hanc & anteriorem crystallini humoris sedem aqueus habetur humor, qui à uitreo tunica quadam tenui & ciliorum imaginem exprimenti, & orbiculatim crystallino humori adnata, atque ab uicæ principium obtinente distinguitur. Secundum neruorum par mouendis oculorum musculis seruit. Tertium duabus radicibus inuicem distantibus utrinque enascens, minorem digerit quadam portiucula ad frontis cutem, & quadam ad superiorem maxillam superius que labrum, & quadam in narium amplitudinem, & quadam ad musculos maxillam inferiorem attollentes. Maiorem uerò radicem tertium hoc par linguæ exporrigit, hæc que illius beneficio gustus instrumentum efficitur. Verum ab hac etiam radice ramus capreoli modo intortus dictis nuper offertur musculis, & alius superioribus dentibus, alius que inferiori maxillæ ac dentibus illi infixis, & inferiori tandem labro. Quartum par in palati cessat tunicam. Quintum duplici quoque radice, ut & tertium par, prodiens, minorem musculis maxillam inferiorem attollentibus dispensat, crassior uerò auditus organo offert, quamuis & ab hac binas dispergit soboles per diuersa foramina in commemoratos modò musculos etiam pertinentes. Sextum par præter ramulos ab ipso quibusdam in ceruice musculis & laryngi in descensu oblatos, septimi paris portione adaugetur, atque iuxta pectoris ossis summum soboles quædam illinc prodeuntibus musculis præbens, ramum costarum radicibus deducit, in organa sanguificationi subministrantia pulchrè digerendum. Ita hæctenus uterque sexti paris neruus pariter distribuitur. Dexter uerò priuatim sui portionem ad arteriam dextro brachio exporrectam retorquet, à quo neruus confurgit secundum asperæ arteriæ dextrum latus ad laryngem proficiens, ob id que neruus recurrens nuncupatus. Quod autem reliquum ab hoc dextro neruo descendit, pulmonis dextræ parti & cordis inuolucro ramulos offert, ac stomacho tandem commissum, septimum que permeans, uentriculi superioris orificij sinistram sedem multis propaginibus donat. Sinister autem neruus ad arteriæ magnæ truncum dorso explicatum, portiones suas reuersiuum sinistri lateris neruum constituens retorquet. Ab huius lateris neruo peculiariter cordi gracilis propago digeritur: quod autem eius adhuc restat, dextram superioris orificij uentriculi sedem intertextit, secundum uentriculi superiora ramulum ad iecur usque mittens. Septimum par præterquam quod sextum impense auget, præcipuè in laryngis & linguæ musculos absumitur. Nerui à dorsali medulla in uertebis conclusa principium ducentes, triginta complectuntur paribus: quorum septem ceruicis dedicantur uertebis, duodecim thoracis, quinque lumborum, sex sacro ossi, nullo interim neruo à coccyge offe proficiente. Quæ à ceruicis labuntur uertebis, in musculos ipsi adnatos proximos que digeruntur: & à quarto, quinto & sexto parium furculis utrinque unus efficitur neruus, septo transuerso proprius: dein à quinto, sexto, septimo, & dein ab octauo ac nono, seu primo secundo que thoracis paribus, uariis neruorum confurgit textus, à quo in brachium sex nerui pullulant, præter uarias soboles scapulæ cauo & gibbo dispersas. Ac primus brachium petens neruus ab ipsius propaginibus, quas brachium attollenti offert musculo, sobolem impense gracilem in cutem brachij externæ sedi obductam digerit. Secundus per axillam brachium ingrediens, ramulos que priori cubitum flectentium musculo præbens, insignem ipsius portionem tertio brachium accedenti neruo impartitur, ipse uerò in cubitum festinans, & ramulum primo radium in supinum ducenti musculo exhibens, cutem subit: ac in uarias dissectus propagines, superioris interioris que cubiti sedis cutem ad extremam usque manum implicat. Tertius per axillam quoque descendens, & anterioris brachij sedis cuti ramulos depro mens, ac secundi nerui portione ad ductus, propaginem que comunicans, posteriori cubitum flectentium musculo per antero-

e d...
f...
g...
h...
i...
k...
l...
m...
n...
o...
p...
q...
r...
s...
t...
u...
v...
w...
x...
y...
z...

f...
g...
h...
i...
k...
l...
m...
n...
o...
p...
q...
r...
s...
t...
u...
v...
w...
x...
y...
z...

g...
h...

rem sedem interioris tuberculi ossis brachij in cubitum properat, musculis hinc principiu ducentibus furculos unã cum quinto neruo spargens, & secundum radium exporrectus, atque in manus uolam ductus, duas soboles pollicis internæ sedi, & toridẽ indici quoque, & unã tantũ externo lateri interioris sedis medij elargitur, non infrequenter etiam medio binos ramulos & unũ anulari offerens. Quartus brachij neruus cæteris multo crassior per axillam ingreditur, & ramos musculis cubitum extendentibus disseminans, secundum brachij posteriora ad externum ossis brachij tuberculum contendit, in cutem prius duas diffundens soboles. Neruus ad hæc externam articuli cubiti sedem positus, ramum in cutem externæ cubiti sedis ad brachiale usq; spargens, & mox in duos ueluti truncos diuisus, musculis que ab externo brachij ossis tubere pronatis soboles dans, unum truncum ulnæ exporrigit, à quo ramuli in musculos ab externa ipsius sede pronatos digeruntur: ipse autem truncus iuxta brachialis radicem cessat. Superior uerò truncus radio exporrigitur, & præter furculos graciles, quos accumbentibus præbet musculis, brachiale petit, & duos ramulos externæ pollicis sedi, ac duos item indicis, et unum medij digiti interno lateri impartitur. Quintus neruus arteriæ brachij proximus in axilla latitat, & nullas soboles in brachio à se deducens, in cubitum per posteriorem interioris tuberculi ossis brachij sedem pertingit, ac musculis hinc pronascentibus unã cum tertio neruo ramos communicans, secundum ulnam ad brachiale excurrit, in medio ductu ramum diffundens, qui duobus furculis in externam parui digiti sedem, & duobus item in anularis, & uno in medij exterioris sedis externum latas absumitur. Quicquid uerò quinti nerui internam brachialis sedem adit, interiori parui digiti sedi, & anularis & medij ramulos offert. Sextus neruus insigniter gracilis, secundum internam brachij sedem sub cute deducitur, & in progressu ramulos quosdam in cutem diffundens ad cubitum pertingit, in cuius cutem secundum ulnam ad brachiale usque frequentibus furculis disseminatur. A neruis è thoracis uertebris profluentibus, præter ramos qui retrorsum ad spinas uertebrarum, & dehinc in musculos ab illis principium ducentes porriguntur, singula costarum interualla singulos ramos sibi uendicant, ad pectoris & abdominis usque medium orbiculatim pertinentes, & musculis thoraci instratis, abdominis que musculis, & demum cuti furculos dispergentes. Ad hæc ab intercostalibus neruis portiunculæ digeruntur, quæ sexti paris neruorum cerebri propagines costarum radicibus exporrectas adaugent. Cæterum distributio neruorum è lumborum uertebris progredientium thoracis neruis magna ex parte responderet: illi namque retrorsum ramos disseminant, & secundum illa ad abdominis mediũ circulatim ascendunt, ramulos cõterminis musculis & cuti elargiẽtes. Verũ à primo horũ pari ad testes cum feminalibus arterijs propagines quàm minime pertingunt, à quatuor autem humillimis paribus nerui in femur procedentes principium sumunt, quanquam omnium maximus à quatuor primis sacri ossis neruorum paribus pronascatur. Primum sacri ossis neruorum, par, similiter ac thoracis & lumborum paria, è uertebris labitur. Quinq; autem humiliora sacri ossis paria non à lateribus proflunt, uerũ una radice antorsum, altera retrorsum egrediuntur, & posterioribus radicibus in musculos sacro ossi & ilium ossibus adnatos & cuti sparguntur. Anterior uerò primi paris ramus unã cum anterioribus triũ succedentiũ pariũ radicibus dictum nuper neruũ cõstituit. Humiliorum autem pariũ radices in uesicam, anum & penem, aut mulieribus in uteri ceruicẽ & pudendũ colliculos deperdunt. Porrò quatuor neruorum in femur progredientium, primus secundum sextum femur mouentẽ musculũ deducitur, ac in externã femoris cutẽ ramũ disseminans, in musculos absumitur exterioris femoris latus occupantes. Secundus simul cum grandiori femoris uena & arteria femur subit, mox ramum depromens per internam femoris & genu & tibiæ sedem ad summum usque pedis digitorum que extrema sub cute simul cum uena, quam hæc prorepere dictum est, descendens: huic que ac illuc ramulos digerens. Quod uerò secundi nerui est reliquum, in musculos cessat anteriore femoris sedem contegentes. Tertius neruus pubis ossis foramen perreptans, & musculis id occupantibus ramulos offerens, sobolem deriuat in internam femoris cutem aliquousq; sparsam: reliquũ autẽ eius nerui in musculos discinditur, in interna femoris sede inibi locatos. Quartus omnium corporis neruorum, qui ex pluribus neruis construuntur, facillẽ crassissimus, ubi coxendicis os à sacro dehiscit, in posteriora femoris ducitur, ramũ in cutem femoris posteriorem spargens, qui paulo sub media femoris longitudine cessat. Humiliori etenim sedi alius offertur ramus, à quarto propagatus neruo, qui etiã musculis à coxendicis ossis infima

posterioriõq; sede pronatis, soboles exhibet, uti & musculis ab inferioribus femoris capitibus pronatis. Dein in poplitis regione in duos dissectus truncos, graciliorem exteriorem que ad fibulam defert, à quo ramus ad externam tibiæ cutem ad paruum usque digitum repit, & alius in anteriorem tibiæ cutem dispergitur: eius uerò trunci reliquum fibulæ exporrigitur, ubi septimi & octauĩ pedem mouentium musculorum pender origo. Cæterum grandior interiorõq; truncus ramum in internam tibiæ cutem, & in suræ pariter cutem ad calcem usque porrigit: ipse uerò in musculis suram constituentibus occultatus, ramum per ligamentum membraneum mittit, quo fibula tibiæ alligatur. hic ramus musculis anteriorem tibiæ sedem obrinentibus reconditus, tandem in pedis superiora contendit, inibi digitis oblatas. Præcipua eius grandioris trunci portio secundum tibiæ posteriora deorsum properans, & nonnullas soboles huc illuc musculis exhibens, inter calcem interioremq; malleolũ pedis humiliora adit, & exiguas admodum soboles musculis inibi repositis offerens, inferiori singulorũ digitorũ sedi duas propagines cõmunicat. Atq; ad hunc sanẽ modũ immẽsus rerum Opifex non ad uiuendũ modò, sed etiam ad cõmodẽ uiuendũ corpus nostrum corruptioni obnoxium condidit. quæ autem ad speciei successione fabricata fuerit, quicq; hæc nutritionis organis procul à sensibus & rationis sede subiunxerit, nunc obiter & quantum hæc humanæ fabricæ partium enumeratio admittit, subiiciam.

DE ORGANIS SPECIEI

propagande famulantibus.
Caput VI.

L NITIO ad speciei conseruationem humanæ fabricæ autor duos homines ita extruxit, ut uir quidem infantis primarium porrigeret principium, mulier uerè id aptè conciperet, infans lumq; ex hoc pronatum principio tantisper nõ secus quàm aliquod sui corporis membrũ enutritur, quousque is ualidior redditus, in ærem nos ambientẽ produci posset. Atq; his munijis idonea peculiariaq; instrumenta uir ac mulier obtinuit, quibus tanta ad generationem delectationis uis & illecebra inditur, ut animalia hac incitata, siue iu uenilia, siue stulta & rationis expertia sint, haud aliter speciei propagandæ incumbant, quàm si essent sapientissima. Vir quidem duos adipiscitur testes, cute quæ hinc scortum dicitur, carneã que membrana obductos, & alba ac continua peculiari que prorsus substantia extructos: quàm ualida continet membrana, orbiculatim substantiæ huic proximè adnata, ac eorum quæ testi appllantantur infertionem connexamq; excipiens, singulisq; testibus peculiare inuolucrum constituens. cui alterum quoque proprium accedit à peritonæo inibi pronatum, ubi id uasis feminalibus uiam offert. Illic namque membrana pronascitur, ea uasã cum teste continens, & testi nusquam, neque etiam feminalibus uasis (nisi quæ ex magna peritonæi amplitudine excidunt) pertinaciter connexa. Ad humiliorẽ enim testis sedem hæc tunica ipsius carneã parte tantum adnascitur, quam testis musculum censemus. Vasa autem feminalia sunt, una utrinque uena, una que arteria. Vena dextrum testem petens à cauz caudicis anteriori sede sub uenarum in renes pertinentium exortu pronascitur: quæ uerò sinistro testi offertur, ab humiliori sede uenę sinistra renem aduentis ob hoc principiu sumere creditur, ut non purũ sanguinem dextræ uenę modo testi perferat, sed serosum, qui ipsius salta & acri qualitate in seminis eiectione pruritum conciliet. Ambæ arteriæ à grandi arteria paulo inferius quàm dextra feminalis uena initium ducunt, & dextra caue caudicem ascendens ad dextram fertur uenam, simul cum hac testem accedens: & cum uena anteaquam testem attingat, uariè perplexa, corpusq; efformans multas uarièces exprimens, sua que basi elatiori testis sedi insertũ, & ramulos intimo testis inuolucro offerens, multifariamq; per testis substantiam digestum, quæ sanguinem hunc benignum, & spiritum ingenita ipsi facultate in semẽ haud secus emutat, quàm iecoris substantia cremorem ab intestinis ei delatum, in sanguinem alterat. Confectum semen à ualido uale instar uermis testis posteriori sedi adnato, uariè que capreoli ritu implexo excipitur, hoc uas sursum ad magnam peritonæi cauitatem ea uia ascendens, qua feminalis uena & arteria descendere, nerui cuiusdam modo teres efficitur: & deorsum ad pubis os reflexum, posteriorem uesicæ sedem accedit, ad quam uas à sinistro teste semen deferens etiam properat, quod

a sperat.
b sperat.
c testis
d uenis
e uenis
f ligatur
g uenis
h uenis
i uenis

quod dextro uasi unitum, simul cum illo in uesicæ ceruicis radicem
 inter^b glandulosum corpus ceruici hîc obnatum inferitur, commu-
 nisq; semini ac urinæ meatus confurgit, qui deorsum modicè du-
 ctus, denuo sursum ad pubis ossium commissuram foris reflectitur,
 corporibusⁱ penem efformantibus subnaus. Prodit enim utrinq;
 à pubis ossè unum nerueum teresq; corpus, quod intus impense
 fungosum ac crasso sanguine plenum cernitur, utrumq; simul con-
 natum unitumq; penem constituit, eius substantiæ beneficio, quum
 is semen in uterum missurus est, erigi augeriq; aptum: et aliàs quum
 nullus suæ proceritatis usus est, flaccidum & gracilem, qui etiam ad
 commodum Venetis usum suo apice^x glandis modo tumet, ac^ute
 qua tegi & retegi queat decoratur. Mulier^m uterum sibi uen-
 dicat, semini excipiendò foetuiq; continendo dedicatum: qui inter
 uesicam & rectum intestinum repositus, uesicæ que instar fun-
 do ac ceruice utriusque tendi ac in se concidere aptis formatus, mem-
 branis laxis & carnis aliquot fibris (quorum auxilio uterus uo-
 luntariè nonnihil agitur) intertextis, ita suis lateribus ad perito-
 næum alligatur, ut mesenterium intestina continet. Fundi forma
 non prorsus rotunda existit, uerùm anteriùs posteriusq; depressa:
 superius obtusa, & duos (utrinque uidelicet unum)ⁿ reufos osten-
 dens angulos, qui uitulorum fronti cornua producturæ assimi-
 lantur. Fundo simplex adest sinus, fundi formæ ad amissim respon-
 dens, & in orificium desinens, glandis penis modo in uteri ceruicis
 amplitudinè prominens, & naturali tantum ui, non autem mulieris
 arbitratu sese constringens & referans. Fundus simplici propriaq;
 constat tunica, nō prægnantibus insigniter crassa, ut utero gerenti-
 bus in miram amplitudinem extendi ualeat. Huic alià obducitur, à
 peritonæo inîitum sumens. Ceruix uteri teres est, & in utero non ge-
 rentibus aliàs non distensa, haud multo minus ipso fundo ampla,
 & uesicæ ceruicis inferionem excipiens, ° coriacis que carnis &

° colliculis aliis ue ad suum ° orificiũ ornata. Quinetiam utero utrinq;
 unus accumbit testis, ad quem uasa eodem prorsus modo atque in
 uiris pertingunt. Verùm hic id priuatim accidit, quod media tantũ
 seminalis uenæ arteriæq; pars testi offeratur, altera uteri fundum im-
 plicante. Vas semen tenue & impense aquosum paucũq; à muliebri
 teste deferens, in obtusum sui lateris uteri inferitur angulũ. Venæ &
 item arteriæ frequentissima serie, præter antea dictas, uterum impli-
 cantes, ab illis prodeunt uasorũ distributionibus, quæ post sacri os-
 sis ad infimam lumborum uertebam nexum perficitur. Atq; hæc
 uasa enutriẽdo foetui, & ipsius inuito calori recreando subseruiunt.
 Foetus autem in utero complexus tribus inuolucris integitur, uno
 quidem uulgo secundæ uocato, quod instar latioris tantum cinguli
 ipsum ambit, insigniter que crassum & lienis modo nigricans est:
 quod utero connatum, uasa in uterum pertinentia excipit: quo illa
 in ipso postmodũ collecta, duabus uenis & totidem arterijs in um-
 bilicum inferantur, & una tandem uena iecori, duæ autem arteriæ
 grandis arteriæ propaginibus per pubis ossiũ foramina descensuris
 offerantur. Secundum inuolucrum membrana est, foetũ uniuersum
 amplectens, sarciminisq; imagini assimilatum, inter ipsum & tertium
 inuolucrum foetus urinam colligens, quæ peculiari meatu ex uesi-
 cæ elatiori sede in hanc amplitudinem perfertur, quo minus urina
 foetus cuti circumfusa, ipsius acrimonia obsit. Tertium inuolucrum
 tenuissima est membrana, hinc etiam agnina disseccionis proceri-
 bus appellata, foetuiq; proximè obducta, ac demum foetus sudorẽ
 inter se & foetus cutem subflauo quasi luto oblitam asseruans. Fœ-
 tus uerò in lucem editus, lac familiare ipsius alimentum è^v mamillis
 à nemine edoctus sugit: quæ in pectore sedem uendicantes, & pa-
 pilla ornata, glanduloso corpore insita ui sanguinem per uenas ipsi
 adductum in lac conuertente extruuntur.

ENVMERATIONIS OMNIUM HUMANI CORPORIS FABRI-
 cam subeuntium partium finis: quem quoad fieri potuit, collectissima integrasq; earundem delineatio in subse-
 quentibus paginis excipit, ea serie intuentenda, quam mox in initio præscripsimus.

G

ANDREAE VESALII.

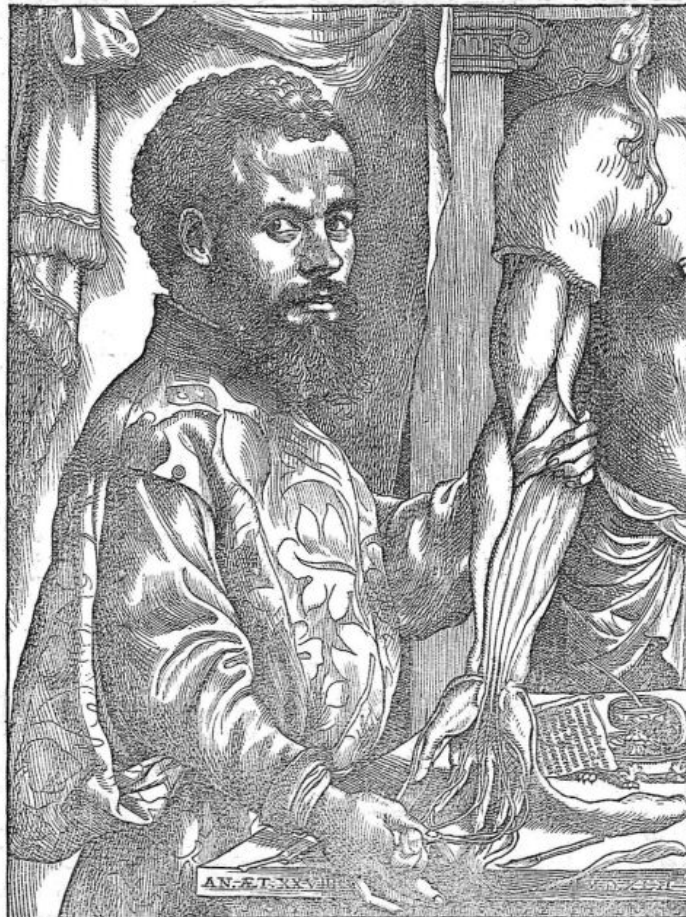
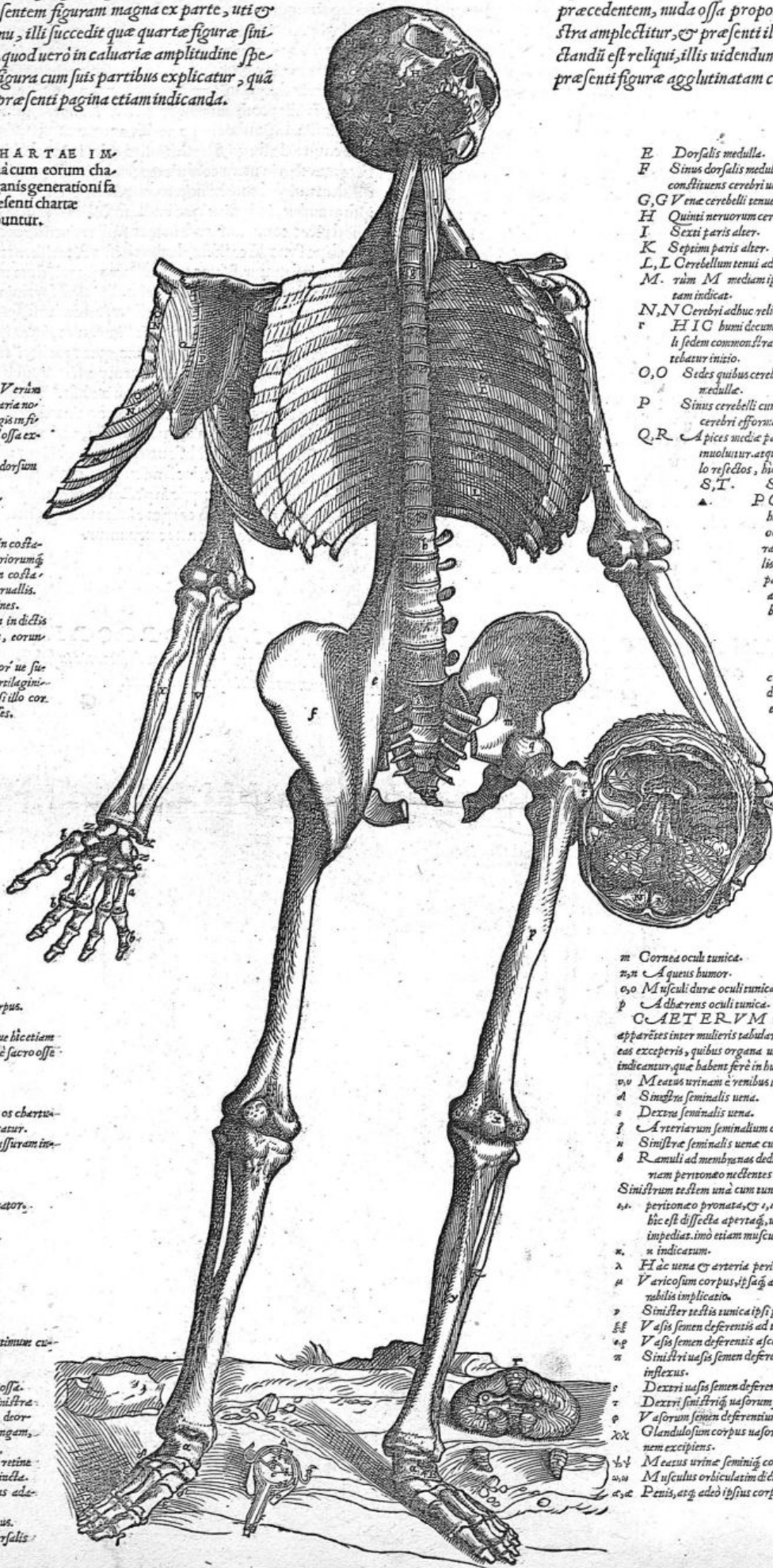

FIGURA HVIC CHARTAE IMPRESSA CVIQQVE ALIA VARIIS

FORMATIS PARTIBVS AGGLVTINATVR, ORDINE FIGVRARVM MVSCVLOS OSTENDENTIVM...

FIGVRAE HVIC CHARTAE IMPRESSAE CHARACTERVM INDEX, VNACUM EORVM CHARACTERVM EXPLICATIONE...

- A Frontis ossis portio.
B Verticis ossis dexteri portio.
C Dexteri temporis os.
D Cuneum imitans os.
E Iugale os.
F Occipitij os.
G Primum superioris maxille os.
H Quertum maxille superioris os.
I Alter primi paris musculorum dorsum mouentium.
K Alter secundi paris dorsum mouentium.
L, L Costarum sunt ossa.
M, M Intercostalium musculorum in costarum ossibus repositorum.
N, N Costarum uerarum cartilagine.
O, O Musculorum intercostalium in dictis nuper cartilaginibus positorum.
P Pectoris ossis interior posterior.
Q Summus humerus.
R Interior scapulae processus.
T Brachij os.
V Vlna.
X Stylum referens processus.
Y Radix.
Z, Z Osso brechialis ossa.
a, a Quatuor postbrachialis ossa.
b, b, b Quindecim digitorum ossa.
c, c, c Officula seorsum comparata notantur.
d Dorsum mouentium quinti paris alter.
e Sextus femur mouentium.
f Septimus femur mouentium.
g Prima thoracis uertebrae corpus.
h Prima lumborum uertebrae corpus.
i Primum os sacri ossis.
k Primum os ossis coccygis.
l Ilium os.
m Coxendicis os.
n in agglutinata ad coxendicis os chertula, ut o obuium, pubis os indicatur.
o Cartilago pubis ossium commissuram interueniens.
p Femoris os.
q Supremum femoris caput.
r Maior exterior ut femoris rotator.
s Interior rotator.
s, s Duo inferiora femoris capita.
z Patelles.
7 Tibie os.
2 Fibula.
a Talus.
k Calcis ossis portio.
7 Neuniforme os.
A, A Quatuor tarsi ossa.
s, s Quinque pedij ossa.
i, i Quatuordecim pedis digitorum ossa.
G E R E B R I figura, que sinistra manu continetur, cerebellum in sua sede dorsum habet inuoluam, ac que modis subiungam, proponit.
A, A Sedes caluarie que cerebellum retinetur, ad huc dura membrana succinella.
B, B Primum durae membranae sinus adperans.
C, C Secundus durae membranae sinus.
D Foramen occipitij ossis, quo dorsalis medulle elabitur.

ri facie uidendi sunt reliqui. Verum quum hi paucissimi praecedentem, nuda ossa proponere. Cerebri figura, stram amplectitur, et praesenti illa qua humi (ubi oculi claudu est reliqui, illis uidendum est figuris, quae mulie praesenti figurae agglutinatae cernis, si modo organa

- E Dorsalis medulla.
F Sinus dorsalis medullae cum cerebelli sinu, quorum constituents cerebri uentriculum.
G, G Vena cerebelli tenuem membranam perentes.
H Quini nervorum cerebri paris alter.
I Sexti paris alter.
K Septim paris alter.
L, L Cerebellum tenui adhuc inuolutum membrana.
M, M rium M mediam ipsius sedem uermis modo inuolutam indicat.
N, N Cerebri adhuc relicta portio.
H I C humi decubens figura inferiorem cerebelli sedem commoustrat, quae dorsalis medulle committitur initio.
O, O Sedes quibus cerebellum dorsali continuatur medulla.
P Sinus cerebelli cum sinu dorsalis medullae, quorum cerebri efformans uentriculum.
Q, R Apices mediae partis cerebelli, quae uermis modo inuoluntur, atque hos apices priuatum a cerebello reflectos, hic humi prostratos efformamus, S, T. S, T insignitos.
P O R R O figura humi adhuc reliqua, ac a nosata, mediam oculi partem a priori in posteriora transuersum ab alia diuisam oculis subiectis, ad hunc modum oculi partes indicatur.
a Crystallinus humor.
b Tunica cerebrae pellicula non albifinis, ac anteriori crystallini humoris sedi obuoluta.
c Vitreus humor.
d Viforij nervi sustantia.
e Tenuis cerebri membranae portio, uisforium induens.
f Durae cerebri membranae portio, uisforium quos inuolunt.
g Tunica ueri estimulata.
h Tunica uerae filiculo compressa.
i Pupilla.
k Tunica palpebrarum pilos seu cilia imagine referens.
l Durae oculi tunica.
m Cornea oculi tunica.
n Aqueus humor.
o, o Musculi durae oculi tunicae inserti.
p Albae ueni oculi tunica.
C A E T E R V M nota in figura huic basi affixa apparet inter multos tabularum notas explicabuntur: si modo eas exceperis, quibus organa uiro ad generationem peculiariter indubentur, quae habent ferre in hunc modum.
u, u Meatus urinam e uenis in uisceram deducentes.
a Sinistrae femoralis uena.
s Dextera femoralis uena.
f Arteria ueni femoralium ortus.
n Sinistra femoralis uena cum sinistra arteria conuoluitur.
b Ramuli ad membranas deducti, uenam femoralem et arteriam peritonaeo necentes.
Sinistram et istam una cum tunica ad huc ipsi propria, atque a peritonaeo promata, et nota delineauimus: ita tamen hic est dissecta aperta, ut nihil minus apte cernatur impediatur. imo etiam musculum illi innatum commoustrat, n indicatur.
lambda Hic uena et arteria peritonaei amplitudine egrediuntur.
mu Varicosum corpus, ipsa ad uenam arteriam uaria et muscularibus implicatio.
z Sinister testis tunica ipsi proxima obductus.
zz Vasis semen deferentis ad testem reuolutio.
ag Vasis semen deferentis ascensus ad pubis os.
n Sinistri uasis semen deferentis ad pubis ossis posteriora inflexus.
Dexteri uasis semen deferentis reflexus.
z Dexteri sinistri uasorum semen deferentium coitus.
p Vasorum semen deferentium insertio.
xx Glandulosum corpus uasorum semen deferentium insertio nem excipiens.
b, b Meatus urinae seminis communis.
o, o Musculus orbicularis in dicto semine meatus obductus.
a, a Penis, atque aded ipsius corpora.

QUARTA MUSCULOS COMMONSTRANTIUM FIGURA, OMNES IN POSTERIORI CORPORIS SEDE SVB ILLIS QUI SECVNDÆ FIGURÆ SINISTRO LATERE EXPRIMVNTVR. reconditos proponit musculos, dextro quidē latere eos qui primū occurpes & caput humi collocata pariter iuuant. Tres uerō in hac figura sequuntur, ac harum prima in integri hominis consistens capite, sinistro dextra manu hic cōtinetur: illa quæ sinistra complectitur, ultimū locum

SINISTRO LATERE EXPRIMVNTVR. runt, sinistro autē qui sub ipsi ad huc cōduntur, quibus ostendendis conspicuæ cerebri partium imagines inuicē sectionis ordine sublateri secunda figuræ capitis succedit, primam autem excipit qua sibi uendicante.

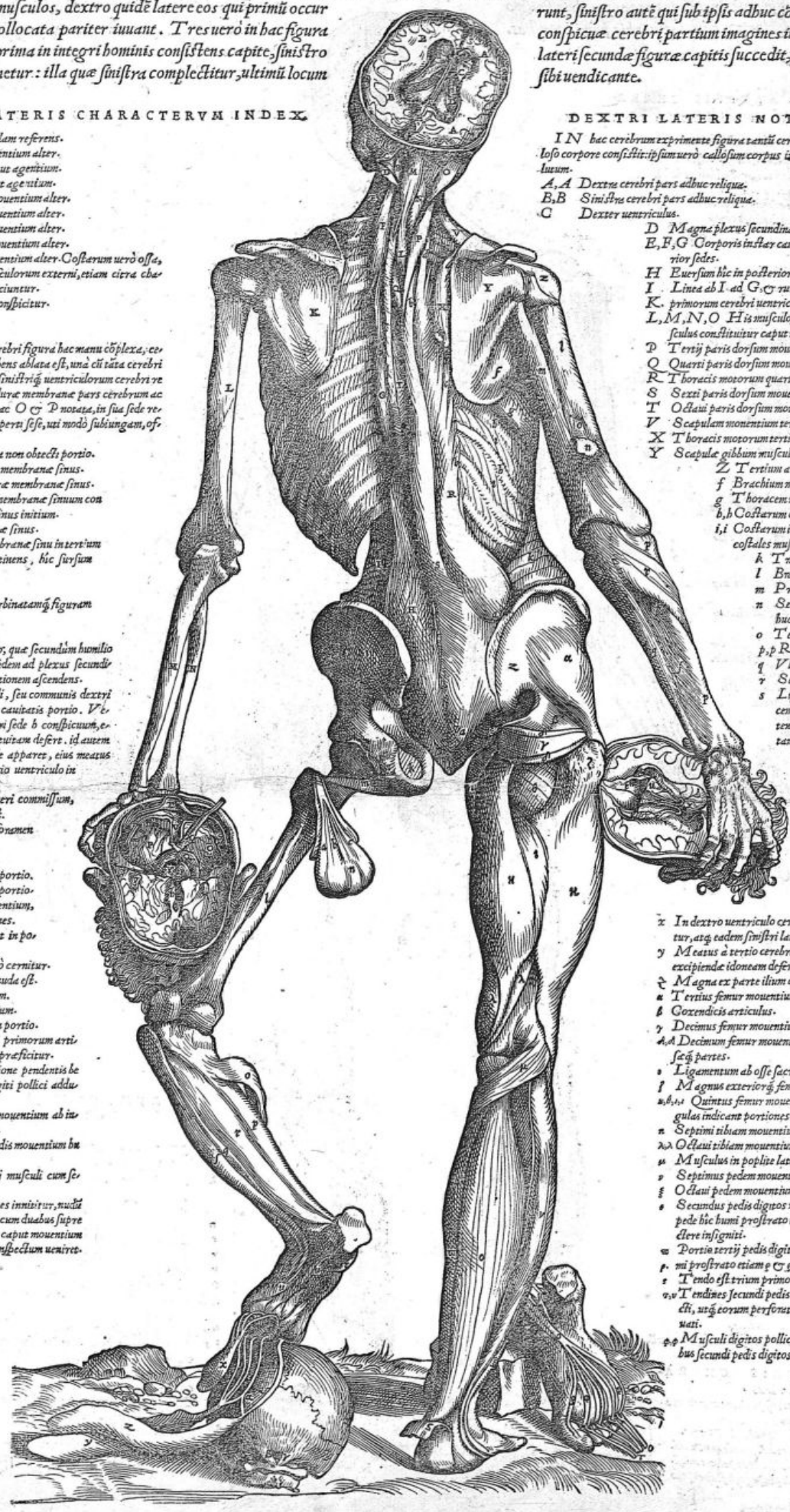
SINISTRI LATERIS CHARACTERVM INDEX.

- A Capitis processus menillium referens.
- B Tertij paris caput mouentium alter.
- C Alter quinti paris caput agentium.
- D Alter sexti paris caput agentium.
- E Secundi paris dorsum mouentium alter.
- F Quartij paris dorsum mouentium alter.
- G Oclauj paris dorsum mouentium alter.
- H Septimi paris dorsum mouentium alter.
- I Quinti paris dorsum mouentium alter. Costarum uerō ossa, ipsiq; intercostalium musculorum externi, etiam citra characterum operam conspicuntur.
- K Scapula prorsus nuda conspicitur.
- L Brachij os.
- M Vlna.
- N Radius. Ceterum cerebri figura hac manu cōplexa, cerebri pars cerebello incumbens ablata est, unā cū tāta cerebri portione, ut bases dextri sinistrig; uentriculorum cerebri recte uideantur. Dein duræ membranæ pars cerebri ac cerebellum intercedens, ac O & P notata, in sua sede relicta est. at eius sinus ad apertū sese, uti modo subiungam, offerunt.
- Q Cerebelli duræ membranæ non obiectis portio.
- R Dexte primus uel duræ membranæ sinus.
- S Sinister secundus uel duræ membranæ sinus.
- T Dextri sinistrig; duræ membranæ sinuum concursum, atq; adeo tertij sinus initium.
- V Quartus duræ membranæ sinus.
- X Vas à quarto duræ membranæ sinu in tertium cerebri uentriculum pertinens, hic sursum reflexum.
- Y Alter cerebri testis.
- Z Glandula pinei nucem turbinatamq; figuram exprimens.
- f Cerebri portio.
- g Soporalis arterie portio, quæ secundū humilio rem sinistri uentriculi sedem ad plexus secundæ forme efflūi constitutionem ascendens.
- h Tertij cerebri uentriculi, seu communis dextri sinistrig; uentriculorum cavitatis portio. Verū orificium in anteriori sede b conspicuum, eius meatus est qui hinc pituitam deferit. id autem quod in posteriori h sede apparet, eius meatus est orificium qui ex tertio uentriculo in quartum ducitur.
- i Os sinistro sacri ossis lateri commissum, excarne modo prorsus est.
- k Membrana pubis ossis foramen occupans.
- l Femoris os.
- m Noni femur mouentium portio.
- n Propendit hic cum suis portionibus decimus femur mouentium, a, b, c suos indicans tendines.
- o Ad inflexione dependet in poplite latens musculus.
- p Tibiæ os hic nudum modo cernitur.
- q Fibula & hic quoq; iam nuda est.
- r Quintus pedem mouentium.
- s Septimus pedem mouentium.
- t Oclauj pedem mouentium portio.
- u Carnea hæc moles flexui primorum articularum pedis digitorum præficitur.
- x Huius musculi ab inflexione pendentes beneficio quatuor pedis digiti pollicis adducuntur.
- y Secundus pedis digito mouentium ab inflexione hic prosteritur.
- z Tertius quoq; digito pedis mouentium huius decumbit.
- a Commixtio tendinis tertij musculi cum secundo. Caput hoc, cui sinister pes inniditur, nudæ exprimit occipitium, unā cum duabus superius uertebri, ut tertium caput mouentium per b & c, notatum in conspectum ueniret.

DEXTRI LATERIS NOTARVM INDEX.

- IN hac cerebrum exprimente figura tenui cerebri alatum est, quantum datus est loco corpore consistit: ipsum uerō callosum corpus in posteriora, hincq; dorsum est renatum.
- A, A Dextre cerebri pars adhuc reliqua.
- B, B Sinistra cerebri pars adhuc reliqua.
- C Dexte uentriculus.
- D Magnæ flexus secundam referentis portio.
- E, F, G Corporis in later camera uel uuluis ut efformati superior sedes.
- H Euersum hic in posteriora est callosum corpus.
- I Linea ab I ad G, & rursus ab I ad K, pertingens, duorum primorum cerebri uentriculorum septum indicat disruptum.
- L, M, N, O Huius musculosis partibus alter secundij paris musculi constituitur caput mouentium.
- P Tertij paris dorsum mouentium alter.
- Q Quartij paris dorsum mouentium alterius musculi portio.
- R Thoracis motorum quartus, a, b, c, d circumscriptus.
- S Sexti paris dorsum mouentium alter, a, b circumscriptus.
- T Oclauj paris dorsum mouentium alterius portio.
- V Scapulam mouentium tertius.
- X Thoracis motorum tertius, ab inflexione hic dependit.
- Y Scapule gibbum musculi modo liberum conspicitur.
- Z Tertium articuli humeri peculiare ligamentum.
- f Brachium mouentium tertius.
- g Thoracem mouentium secundij portio.
- h, h Costarum ossa.
- i, i Costarum interualla, atq; adeo exteriores intercostales musculi.
- k Transuersi abdominis musculi portio.
- l Brachij os iam hic excarne conspicitur.
- m Primus cubiti extendentium.
- n Secundij brachium extendentium hic ad huc affruata est portio.
- o Tertij brachium extendentium exortus.
- p, p Radius.
- q Vlna.
- r Secundus uel in primum ducentium.
- s Ligamentum radii ulnæ quæ hæc in uicem debilius uelens. Quoniam autem tendines externæ manus sedem per reptantes rescimus, extremæ manus ossa ligamentis adhuc cōtecta occurrunt. Cerebri uerō figura hæc manu amplexa, sectionis serie superiorem subiungitur.
- t Corporis camera modo, extructi inferiori cauæ superficie.
- u Sub uos spectatur à quarto duræ membranæ sinu in tertium cerebri excurrens uentriculum.
- x In dextro uentriculo cerebri plexus secundam referens notatur, atq; eadem sinistri lateris est ratio.
- y Meatus à tertio cerebri uentriculo pituitam ad glandem huius excipiente idoneam deferentis orificium.
- z Magna ex parte illud ossis dorsum modo nudum conspicitur.
- a Tertius femur mouentium.
- b Coxendicis articulus.
- γ Decimus femur mouentium.
- δ, δ Decimum femur mouentium concomitantes carneæ musculoseq; partes.
- e Ligamentum ab osse sacro in coxendicis os pertinens.
- f Magnus exteriorq; femoris processus.
- g, g Quintus femur mouentium uerū singuli characteres singulas indicant portiones.
- h Septimi tibiæ mouentium portio.
- h, h Oclauj tibiæ mouentium portio.
- i Musculus in poplite latens.
- j Septimus pedem mouentium.
- k Oclauj pedem mouentium portio.
- l Secundus pedis digito mouentium. Verū huius tendines in pede hic humi prostrato in suo situ indicantur, eodem characteris insigniti.
- m Portio tertij pedis digito mouentium, cuius tendo in pede huius prostrato etiam e & g indicatur.
- n Tendo estrium primorum pedem mouentium.
- o Tendines secundij pedis digito mouentium, à sua sede di & re cti, utq; eorum perfunctio in conspectum uentris adhuc offerunt.
- p Musculi digito pollicis adducuntium portiones, qui tendinibus secundij pedis digito mouentis exporriguntur.

H TERTIA

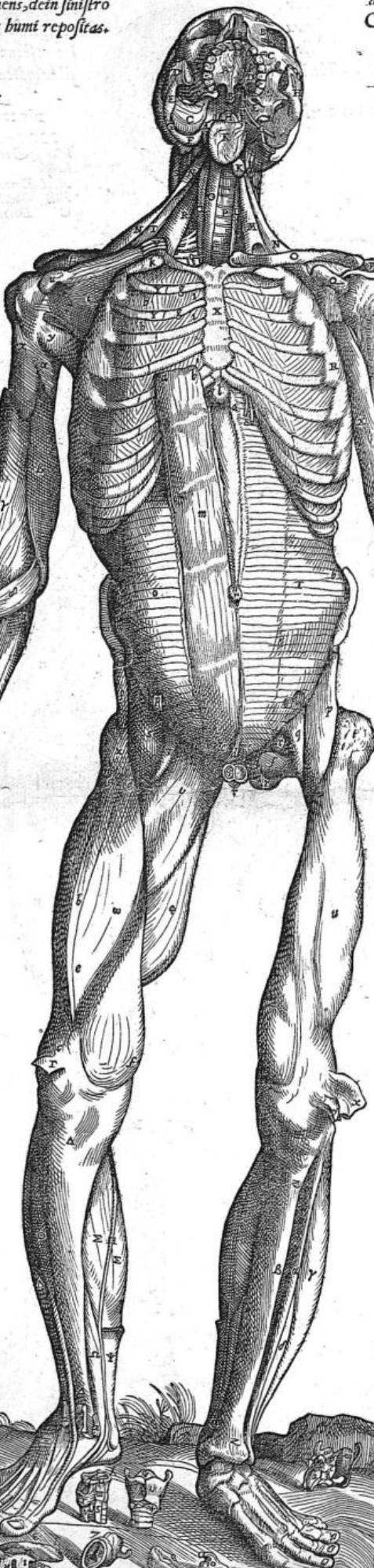
TERTIA MUSCULOS OSTENDENTIUM FIGURA PRIMAM ET SECUNDAM SEQUITUR, MUSCULOS ILLIS QUOS IPSAE SINISTRIS LATERIBUS REFEREBANT PROXIME

DEXTRI LATERIS CHARACTERUM INDEX.

- A Palatum sua adhuc obductum tunica.
B Gargero.
C Tertius inferiorem maxillam mouentium.
D Dextra pars inferioris maxille.
E, F Duo quatuor maxillam mouentium musculi uentris.
G. Tr s. G Nerua sedes inter eos uentres constituta.
H Laryngis operculum.
I Altera tonsilla.
K Lingua.
L Quintus linguae musculus.
N, N Dexter v referens os ad latera trahens.
O Dexter duorum a pectoris osse in scuti imagine n exprimentem laryngis cartilagine in inferum.
P Aspera arterie caudex.
Q Dexter primi paris dorsum agentium.
R Dexter secundi paris dorsum agentium.
S Portio secundi paris caput mouentium.
T Portio tertij scapulum mouentium.
V Series nervorum axillam petentium.
X Pectoris os.
Y, Y Costarum ossa.
g, g Costarum cartilagine.
b, b Intercostalium exteriorum series in ostium interualla.
i, i Intercostalium exteriorum series in cartilagine interualla.
k, k Secundus thoracem mouentium.
l Cartilagine in quam pectoris os exacuitur des.
m Rectus abdominis musculus a, b, c, d circumscriptus.
n Umbilici reliqua portio.
o Transuersi abdominis musculi magna portio.
p Seminalia uasa hic sunt praefecta.
q Penis corporum hic conficitur substantia.
r Mearus urinae ac semini communis.
s Septimus brachium mouentium.
t Quintus brachium mouentium.
u Interior scapulae processus.
x Brachij os.
y Tertius brachium mouentium.
a Quatuor brachium mouentium inferioris portio.
b Primus cubitum extendentium.
c Posterior cubitum flectentium.
d Primus radium in pronum agentium.
e Inferio anterior cubitum extendentium.
f Primus radium in supinum ducentium.
g Secundus digitos mouentium, a, b, c circumscriptus.
h Tertius digitos manus mouentium, cuius tendo a indicatur.
i Minor primorum duorum pollicis os flectentium.
k, l, m Quatuor musculi quatuor digitos pollicis adducenes.
n Exterior duorum primorum parui digiti os flectentium.
o Iliam ossis spina hic excarnis modo usitur.
p Portio tertij femur mouentium.
q Septimi femur mouentium portio.
r Sexti femur mouentium portio.
s Oclaus femur mouentium.
t Quinti femur mouentium portio.
u Maior exterior ut femoris processus.
x Septimus tibiae mouentium, a, b, c circumscriptus.
y Oclaus tibiae mouentium, d, e, f etiam insignitus, magna adhuc portione sub septimo lasitens.
z Tendo noni tibiae mouentium.
aa, aa Tibiae ossis excarnis pars.
ab Decimus quintus digitos pedis mouentium.
ac Portio septimi pedem mouentium.
ad Decimus sextus digitos mouentium.
ae Tendo tertij pedem mouentium.
af, af Quatuor pedem mouentium.
ag Hic tendo primi et secundi pedem mouentium quarto conuoluitur uniuersis musculis, est hic praefectus.
ah Portio secundi pedis digitos mouentium.
ai, ai Portiones sunt transuersorum huius sedum ligamentorum.

SINISTRIS LATERIS CHARACTERUM INDEX.

- A Propago minoris radice tertij paris nervorum cerebri, quae cui frontis offertur.
B Dicitur radice propago, maru amplitudine petens.
C Propago dicitur radice, superiore accedens maxilla.
D Quatuor paris nervorum cerebri series in palati tunica.
E Maior tertij paris radice propago, inlata capiteo limulata.
F Dicitur radice portio linguam petens.

- G Dicitur radice portio inferiori maxille dicitur.
H Dicitur iam portione folioles inferiori labro depropterea hic notatur sinistro inferiori maxille pars.
I Portio secundi paris caput mouentium.
K Glandula sinistro lateri laryngis subnata.
L Sinister primi paris caput mouentium.
M Sinister secundi paris caput mouentium.
N Tertius scapulum mouentium.
O Clauicula sinistro lateri.
P Summus humerus.
Q Interior scapulae processus.
R Secundus thoracem mouentium.
s Venae ac arteria sinistro pectoris ossi exporresse.
T Sinister lateris transuersus abdominis musculus, a, b, c circumscriptus.
V Brachij os hic prorsus nudum conspicitur.
X Primus cubitum extendentium.
Y Primus radium in pronum ducentium.
f Secundus radium in pronum agentium.
g Radius.
h Ulna.
i Ligamentum radium ulnae inibi committens, ubi hoc offe inuicem dehiunt.
k Tendo primi brachiale mouentium.
l, m, n Tres secundum pollicis interuodum flectentes. Qui eorum hic in uola sunt reliqui, octo illi censentur, quibus prima quatuor digitorum ossa flectuntur.

- o, o Transuersa digitorum ligamenta indicantur, quibus primi et secundi digitorum mouentium tendens ducuntur.
p Septimi femur mouentium portio.
q Sexti femur mouentium portio.
r, r, r Dubis os sinistrum.
s Nonus femur mouentium.
t Exterior maior ut femoris os proxime ambis.
u Oclaus tibiae mouentium, qui uniuersum quasi femoris os proxime ambis.
v Portio tendinis septimi femur mouentium.
y Tendo noni tibiae mouentium.
z Tibiae os.
aa Fibula.
ab Ligamentum membrum fibularem tibiae colligens.
ac Septimus pedem mouentium.
ad Oclaus pedem mouentium. Superior eorum pedis sedes omnino in excarnis est, ipsiusque ossa ligamentis adhuc obducta conficiuntur. Posterior tibiae sedes hic dextro cruri respondet.

EORVM QUAE HVMI IACENT CHARACTERUM INDEX.

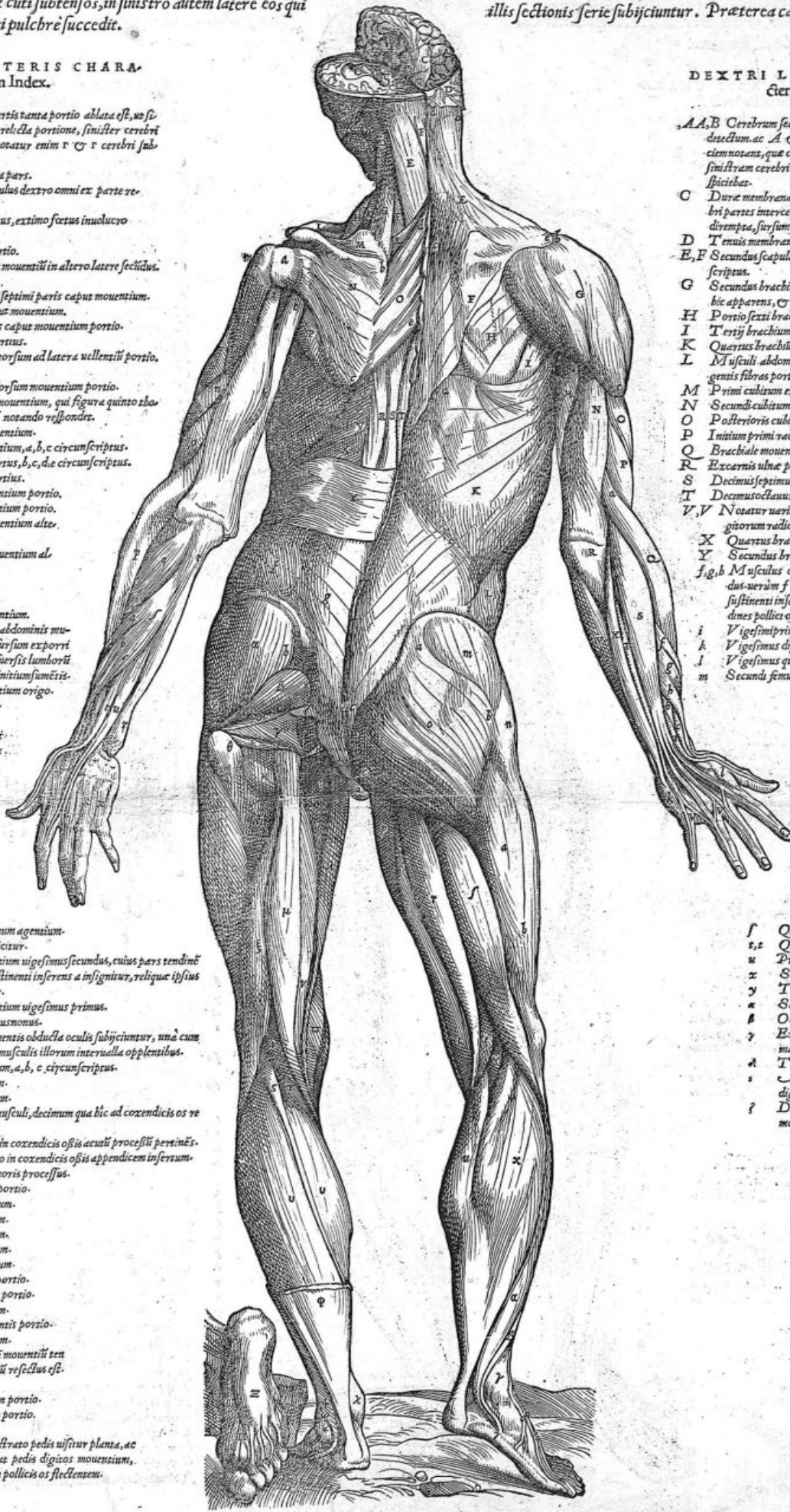
- a Hic linguam cum suis dextri lateris musculis delineamus, ac s et s primum notas, u tertium, b quintum, i septimum, n nonum.
a Hic dextrum laryngis latus cum osse u referente, cy m notato delineatur, et stomachi portione u indicata. s musculi ab osse u referente in laryngis operculum inferni.
z Dexter ab osse u referente in primam cartilagine inferiorem.
x Portio dextri a pectoris osse in primam cartilagine inferiorem.
v Dexter a stomacho ad primam cartilagine peruenientium.
u Anterior laryngis sedes, ipsiusque primae cartilagine imago.
t Laryngis operculum.
x, x exterior dextri lateris, et interior sinistro lateris quatuor secundam cartilagine primae iungentium.
aa, aa Posterior facies primae cartilagine.
ab Duo dextri lateris tertiam secundae iungentium.
ac Dexter duorum in basi tertiae cartilagine posteriorum.
ad Dexter duorum tertiam primae necitentium. sinistro autem portio 6 insignitur.
ae Haec figura laryngem ita prostratam, atque a reliquo ostente arteriae caudice abscictam ostendit, ut ipsius uimula lingula in conspectum hic ueniat, s notata.
af Secunda laryngis cartilago, ex latere dextro expressa.
ag Tertia cartilago, ex latere quoque dextro delineata.

SECUNDA COMMONSTRANDIS MUSCULIS PARATARVM FIGVRA POSTERIO
 REM CORPORIS SEDEM ITA PROPONIT, VT PRIMA ANTERIOREM. IN DEXTRO ENIM LA-
 tere musculi ostendit cuti subtenso, in sinistro autem latere eos qui
 in prima figurae capiti pulchre succedit.

SINISTRI LATERIS CHA-
 racterum Index.

- Hic sinistrae cerebri pars tanta portio ablata est, ut si-
 nistra callosi corporis relicta portione, sinister cerebri
 ventriculus appareat: notatur enim *Γ* & *Δ* cerebri sub-
 stantia.
- A* Callosi corporis sinistra pars.
- B* Sinister cerebri ventriculus dextro omni ex parte re-
 spondens.
- A* Sinistri ventriculi plexus, extimo foetus inuolucro
 comprehensus.
- A* Temporalis musculi portio.
- B* Masseter seu maxillam mouentium in altero latere sectionis.
- C* Inguilis ofis sedes.
- D* Portio alterius musculi septimi paris caput mouentium.
- E* Alter primi paris caput mouentium.
- F* Alterius secundi paris caput mouentium portio.
- G* Scapulam mouentium tertius.
- H* Alterius os referens deorsum ad latera uellentium portio.
- I* Clavicula.
- K* Alterius secundi paris dorsum mouentium portio.
- L* Portio tertij thoracem mouentium, qui figura quinto tho-
 racem mouentium, ac *Y* notando respondet.
- M* Septimus brachium mouentium.
- N* Sextus brachium mouentium, a, b, c circumscribitur.
- O* Scapulam mouentium quertus, b, c, d, e circumscribitur.
- P* Brachium mouentium tertius.
- Q* Secundi thoracem mouentium portio.
- R* Quertus thoracem mouentium portio.
- S* Sexti paris dorsum mouentium alte-
 rius portio.
- T* Octauus paris dorsum mouentium al-
 terius portio.
- V, V* Costarum ossa.
- X, X* Costarum interualla.
- Y* Quintus thoracem mouentium.
- Z* Hic portio conspicitur abdominis mu-
 sculi suas fibras oblique sursum expor-
 titis, & interdu a transversis lumborū
 uentribus processibus initium sumēti-
 bus.
- a* Primi cubitum extendentium origo.
- b* Secundi cubitum exten-
 dentium origo.
- c* Sedes qua duo primi cubi-
 tum extendentium muscu-
 li coeunt.
- d* Brachij os.
- e* Caput exterius anterie-
 ris cubitum flectentium.
- f* Posterioris cubitum ste-
 dentium portio.
- g* Portio primi radium in
 supinum agentium.
- h* Tertius brachiale mouen-
 tium, cuius tenditū infer-
 tione a *g* & *b* indicant.
- i* Secundus radium in supinum agentium.
- j* Vna os hic nudum conspicitur.
- k* Musculus digitorum mouentium uigessimus secundus, cuius pars tendit
 offi brachialis pollicem sustinenti inferens a insignitur, reliqua ipsius
 partes b & c indicantur.
- l* Musculus digitorum mouentium uigessimus primus.
- m* Digitorum mouentium decimus nonus.
- n* Hic brachialis ossa ligamentis obducta oculis subiiciuntur, una cum
 postbrachialis ossibus, & musculis illorum interualla opplentibus.
- o* Secundus femur mouentium, a, b, c, circumscribitur.
- p* Quertus femur mouentium.
- q* Decimus femur mouentium.
- r* Duo carnea partes seu musculi, decimum qua hic ad coxendicis os re-
 fectur concomitantes.
- s* Ligamentū ab offe sacro in coxendicis ofis acuti processū pertinet.
- t* Ligamentū ab offe sacro in coxendicis ofis appendicem inferentem.
- u* Magnus seu exterior femoris processus.
- v* Quinti femur mouentium portio.
- w* Secundus tibiae mouentium.
- x* Tertius tibiae mouentium.
- y* Quartus tibiae mouentium.
- z* Quintus tibiae mouentium.
- a* Sextus tibiae mouentium.
- b* Septimus tibiae mouentium.
- c* Primi tibiae mouentium portio.
- d* Octauus tibiae mouentium portio.
- e* Tertius pedem mouentium.
- f* Musculi in poplite latentes portio.
- g* Quertus pedem mouentium.
- h* Hic primi & secundi pedē mouentium ten-
 do a quarto pedē mouentium reflectus est.
- i* Interior malleolus.
- j* Septimi pedem mouentium portio.
- k* Octauus pedem mouentium portio.
- l* Exterior malleolus.
- m* IN pede hic humi prostrato pedis uisitur planta, ac
 musculum primum notat pedis digitorum mouentium,
 in uero tendinem secundum pollicis os flectentem.

DEXTRI LATERIS CHA-
 racterum Index.

- A, A, B* Cerebrum sectionis serie a tenui ipsius membranae
 detectum. ac *A* & *A* dexterae cerebri partis superfi-
 ciam notant, quae calucriam spectat. *B* uero eam quae
 sinistram cerebri partis sectionis ordine abscissem re-
 spectat.
- C* Durae membranae pars, dextram & sinistram cere-
 bri partes intercedens, & ab octauo calucrie offe hic
 diuisa, sursumq; reflecta.
- D* Tenuis membrana a cerebro diuisa.
- E, F* Secundus scapulam mouentium, a, b, c, d, e circums-
 cribitur.
- G* Secundus brachium mouentium, posteriori sua sede
 hic apparet, & a, b, c circumscribitur.
- H* Portio sexti brachium mouentium.
- I* Tertij brachium mouentium portio.
- K* Quertus brachij mouentium, hic a, b, c circumscribitur.
- L* Musculi abdominis oblique deorsum suas expor-
 titas fibras portio.
- M* Primi cubitum extendentium portio.
- N* Secundi cubitum extendentium portio.
- O* Posterioris cubitum flectentium portio.
- P* Initium primi radium in supinum mouentium.
- Q* Brachiale mouentium tertius, a, b, c etiam notatus.
- R* Externus ulnae pars.
- S* Decimus septimus digitorum mouentium.
- T* Decimus octauus digitorum mouentium.
- V, V* Notatur uarietatum commixtio ad quatuor di-
 gitorum radices.
- X* Quertus brachiale mouentium.
- Y* Secundus brachiale mouentium.
- Z* Musculus digitorum mouentium uigessimus secun-
 dus uerum *f* partem notat tendinem offi pollicem
 sustinenti inferentem. *g* uero *g* & *h* partes sunt, ten-
 dines pollicis offerentes.
- i* Viginti primi digitorum mouentium portio.
- k* Vigintus digitorum mouentium.
- l* Vigintus quertus digitorum mouentium.
- m* Secundus femur motorum portio.
- n* Sextus tibiae mouen-
 tium, cuius tendo tam
 tenuis est, ut subiectorum
 musculorum inspectio-
 ne non praepedit. est enim
 hic a, b septimus tibiae
 mouentium.
- o* Primum femur mouen-
 tium, a, b, c, d circums-
 cribitur.
- p* Secundi tibiae mouen-
 tium portio.
- q* Tertius sua obductus tu-
 nica hic propendet.
- r* Tertius tibiae mouen-
 tium.
- s* Quertus tibiae mouentium.
- t, e* Quintus tibiae mouentium.
- u* Primum pedem mouentium.
- x* Secundus pedem mouentium.
- y* Tertij pedē mouentium carnea pars.
- z* Septimus pedem mouentium.
- a* Octauus pedem mouentium pars.
- b* Externus fibulae pars, exterior ue
 melleus.
- c* Tendo noni pedem mouentium.
- d* Aliquot tendines decimiquartū
 digitorum pedis mouentium.
- e* Decimus septimus pedis digitorum
 mouentium.

I PRIMA

PRIMA FIGURA EARVM QVAS OSTENDENDIS MVSCVLIS POTISSIMVM P
R. AVIMVS, IN CVIVS DEXTRO LATERE MVSCVLI MOX SVB CVTÈ RECONDITI, ANTERIORI
facie conspiciuntur : in sinistro autem illis reflectis obuij sunt, qui in
figura redderetur copiosior, eorum quæ caluaria complectitur ima
characterum index docebit, delineantes.

DEXTRI LATERIS CHARA-
cterum Index.

- A, A Durae cerebri membrana ita apprensus, ut inter secundum caluarie superiori parte sectionis ordinem ablatæ, occurrat.
- B, B Durae membranæ usque secundum ipsius latera venarum arteriarumq; modo digestæ.
- C, C Tertia duræ membranæ sinus hic secundum longitudinem adaperitur.
- D Circulus iste os est caluarie.
- E Musculus substantiæ fontis cutem mouens.
- F Palpebrarum superiorum atollens musculus.
- G Musculus eandem palpebrarum deorsum ducens.
- H Hic duo musculi nuper dicti sese coniungunt.
- I Temporalis musculi sedes.
- K Musculus una portione a insignita in nasi alam, altera vero b indicata in superioris labri insertas.
- L Cartilago ab altero nasi osse producta.
- M Dextra nasi ala.
- N Musculus a malis in superioris labrum inferius.
- O Musculus ex carne constitutus membranæ, et labra et buccas mouens, et a, b, c, d circumscribitur, verum d priuatiuè sedes notat in altero latere secundum maxillam inferiorem mouentium musculi.
- P Brachium mouentium secundum hic anteriori sua sede a, b, c circumscribitur.
- Q Brachij motorum primus, a, b, c, d circumscribitur.
- R Portio est quarti brachium mouentium.
- S, S Sedes S, S insignita, et inter illos characteres media musculi thoracem mouentium secundi est portio.
- T Deorsum obliquè in anteriora fibras suas ducens abdominis musculus, a, b, c, d, e circumscribitur.
- V Testis una cum seminalibus uasis tunica, quam ipsi peritonæum offert, adhuc obductus.
- X Prior cubiti flexionum.
- Y, Y Posterior cubiti flexionum.
- g Cubiti extendentium primi portio.
- b Radius in pronum agens primus.
- i Radius in supinum agens primus.
- k Portio tertij brachiale mouentium.
- l Brachiale mouentium primus.
- m Lesum tendinem sub interna manus cute producens, ac a, b circumscribitur.
- n Brachiale mouentium secundum.
- o, o, o Hic interuallis primus digitorum mouentium se offert.
- p Digitorum mouentium uigessimus tertius.
- q Portio maioris primus pollicis os flexionum.
- r Digitorum mouentium uigessimus.
- s Penis cute ipsius ut inuolucro circumscribitur.
- t Primus tibiae mouentium, a, b circumscribitur.
- u Sextus tibiae mouentium, a, b, c, d circumscribitur.
- x Glândula in inguine usq; distributioni præfecta.
- y Portio septimi femur mouentium.
- z Portio quinti femur mouentium, cui octauus committitur.
- β Portio secundæ tibiae mouentium, cuius insertio e insignitur, tertij autem tibiae agens insertio d notatur.
- γ Portio noni tibiae mouentium.
- α Portio octauæ tibiae motorum.
- αα Nuda excarnis tibiae osis sedes.
- β Sextus pedem mouentium, a, b circumscribitur.
- η Portio decimiquinti digitorum pedis mouentium.
- θ Portio et tendines decimiquarti digitorum pedis mouentium.
- ι Tendo noni pedem mouentium.
- κ, κ Hac obliquè prorepunt tendines decimiseptimi digitorum mouentium.
- λ, λ Ligamentum transversum in tibia anteriori sede positum hic dissectum cernitur: ut et ligamenta inter internum malleolum et calcem conspicua, et η η notata.
- ν Primus pedem mouentium.
- ξ Tendo tertij pedem mouentium.
- ξ Portio quarti pedem mouentium.
- π Secundi digitorum pedis mouentium portio.
- ρ Quinti pedem mouentium portio.
- σ Decimus octauus digitorum mouentium.

SINISTRI LATERIS CHARA-
cterum Index.

- A, A In hac capitis parte sectionis ordine duram cerebri membrana a tenui tenuimus, hicq; tenuis cerebri notatur membrana.
- B, B Vasa in tenui membrana ex tertio duræ membranæ sinu deprimuntur.
- C Durae membranæ pars deorsum a tenui reflecta.
- D Ductum inflatæ uenæ ex uasis per duræ membranæ latera exterritibus in tenent membranam pertinentium unius.
- E Nervus superiori oblatas maxillæ, a minore tertij partis nervi cerebri radice.
- F Musculus in buccis positus, ac buccas labraq; mouentium in dextro latere quartus.
- G Labra mouentium tertius.
- H Primus osis u referenti propriorum.
- I Septimi partis caput mouentium alter.
- K Portio secundi scapulam mouentium.
- L Portio tertij scapulam mouentium.
- M Alterius, os u referens deorsum in latera trahentium portio.
- N Clauicula.
- O Primus thoracis motorum.
- P Hic uisus fororum nervorum copia axillam petit.
- Q Pectoris osis anterior sedes hoc latere detecta cernitur.
- R, R Costarum ossa hic quos aliqua ex parte nuda uisuntur.
- S, S Costarum cartilagine.
- T, T Intercostraliu musculorum exteriorum inter costarum sedem obtinentium imago.
- V, V Intercostraliu musculorum exteriorum in certum ueruarum costarum interuallis constituta forma.
- X Primus scapulam mouentium, a, b, c circumscribitur.
- Y Secundi thoracem mouentium portio.
- f Recti abdominis musculi portio.
- g Obliquè sursum suas fibras exterrigens abdominis musculus, a, b, c circumscribitur.
- b Umbilici pars.
- i Testis inuolucro ipsius inuolucro obductus.
- k Vnæ arteriæ et seminalium anteaquam testibus rursus implexus.
- l Vas semen a teste deferens.
- m Testis musculus.
- n Ligamentum ab interno scapulae processu ad sumum pertinentens humerum.
- o Interior scapulae processus.
- p Primum ligamentum humeri articulo propriorum.
- q Brachij os.
- r Cubiti flexionum anterior, cuius caput a c b notatur: tendo autem c.
- ss Cubiti flexionum posterior.
- z Cubiti extendentium primi portio.
- u Radius in pronum agens primus.
- x Radius in supinum agens primus.
- γ Portio tertij brachiale mouentium.
- α Primus digitorum manus mouentium, a, b, c, d quatuor ipsius indicantur tendines.
- β Secundi digitorum mouentium portio.
- γ Vnæ portio.
- α Tertij digitorum mouentium portio.
- ι Pars uigessimus secundi digitorum mouentium, quæ tendinem inserit brachialis osis pollicem sustinenti.
- βα Duæ portiones sunt alterius uigessimus secundi musculi partis, quæ singule tendinem pollicis offerunt.
- ββ Ligamentum transversum in brachialis interna sede positum, hic dissectum uisitur.
- ι Maior duorum qui primus pollicis os flexionum.
- η, η Tendines secundi digitorum mouentium musculi.
- λ Alter est musculus parui digiti primus os flexionum.
- μ Ilium os hic excarnis est propter obliquè descendentem abdominis musculum inibi resectum.
- ν Secundi femur mouentium portio.
- ξ Septimi femur mouentium portio.
- ο Sexti femur mouentium portio.
- ω Nonus tibiae motorum.
- g Septimi tibiae mouentium portio.
- ε Quinti femur mouentium portio, cui octauus committitur.
- τ Secundus tibiae mouentium, cuius insertionem a notat.
- υ Octauus tibiae mouentium portio.
- φ Quarti tibiae mouentium portio.
- αα Excarnis tibiae osis pars.
- γ Hic sextus pedem mouentium musculus a tibiae osse est resectus.
- η Decimus quartus digitorum mouentium, cuius aliquot tendines a, b insignuntur.
- τ Digitorum mouentium decimus quintus.
- Δ Nonus pedem mouentium.
- ο Sextus pedem mouentium. Reliqua in hoc crure cum dextro conueniunt.
- Α Oculus simul cum ipsius musculis adhuc integris a sua sede erutus, hic humi iacet.
- z Sex primi oculi musculi hic ab exortu ad insertionem usq; sunt liberetis septimo in suo loco relicto, et neruo uisorio in utroq; oculo insignuntur.

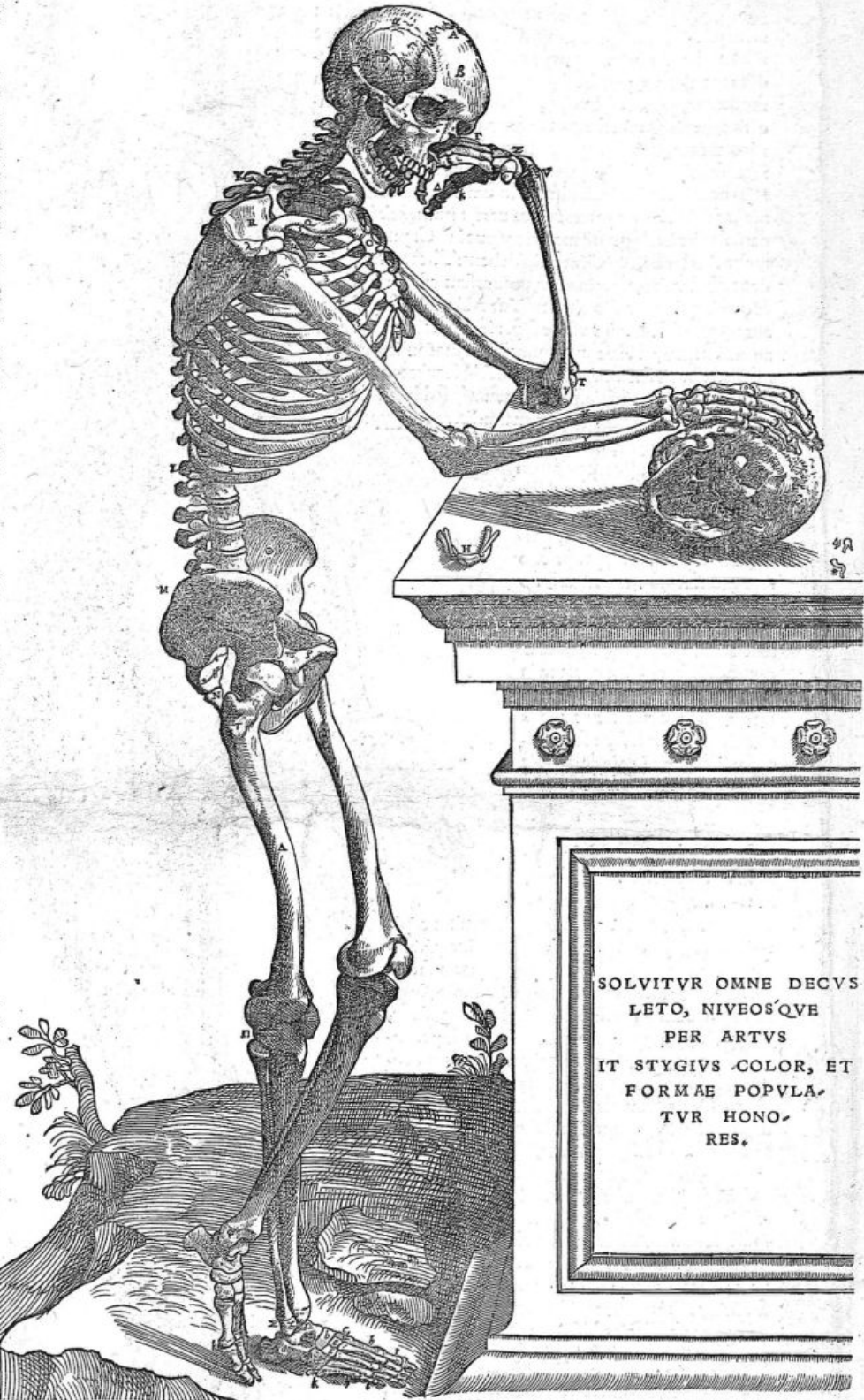

OMNIVM HVMANI CORPORIS OSSIVM SIMVL SVA SEDE COMMISSORY
 OMNIBVSQVE PARTIBVS QVAS STABILIVNT, QVAEQVE ILLIS
 adnascuntur, aut ab ipsis procedunt liberorum integra delineatio.

CHARACTERVM HVIVS OMNIVM
 ossium imaginem ostendentis figuræ Index.

ET SI in figuris ad presentem de humani corporis fabrica Epitome paratis, et ad proportionem viri mulierisq, que modò subsequuntur, imaginem delineatis, ossa occurrant: quoniam tamen id passim fiet, neq, eadem figura simul omnia commissis illis partibus nuda detectaq, spectentur, non abs re fuerit, in hanc paginam alioquin vacuam, ex primo libro huc imaginem referre, que ex tribus illic omnia ossa simul exprimentibus figuris, hac magis et anteriori ac posteriori sede proponit. Præterquam quod hac figura etiam calvarie, cui sinistra manus incumbit, basim una cum osse in imaginem referentis et auditus organi officulis spectandam offerat. Vn characterum Index modò enarrabit.

- A Surrerum capitis que transversim feruntur anterior, coronalisq, ducta.
- B Sides alterius transverse suturae, que A imaginem proponit, et cuius vertice alia ad coronalem, et terò hinc ad nasi summum fertur, quem à recto ductu sagittalem nuncupamus.
- D In temporibus obuia insitet duorum squamærum que inuicem incumbunt, commissura, cui ab imagine nomen inditum est. Reliquis uerò calvarie superiorisq, maxille suturis, que nominibus propriis designantur, nullus adhibitus est character.
- a Alterum verticis os.
- β Frontis os nunquam geminum, nisi quom rarissime à coronalis sutura medio ad summum usque nasi sutura quepiam pertingit. Ant huius basi in interma calvarie amplitudine os spectatur, quod capitis oculæ uum appello.
- γ Occipitis os, in grandioribus natu similitèr unum.
- δ Dextræ temporis os, cuius processus styli aut acus aut galli calcæris imagini comparatus, et insignitur: is uerò qui ueris papille confertur, et inscriptum ostendit.
- ε Hæc calvarie sedes ab imagine et duritia que cum prærupta rupe similitèr gerit, nomen obtinet, quod permultis temporum duntaxat ossibus ascribitur.
- E Os cuneo à distictionis proceribus comparatum. Huius processus, quos alia asimilamus, et insigniuntur.
- F Hæc calvarie sedes duorum ossium efformata processibus, perinde ac si peculiare os esset, iugale os nominatur. Superioris autem maxille ossa mihi duodenario numero comprehensa, quæ nominibus careat, hac exigua tabella characteribus non obruenda putauit.
- G Inferior maxilla, similiter ac superior sedecim dentibus ut plurimum decorata.
- H Os in imaginem exprimens, unitatisq, nomine, csi pluribus constet officulis, donatum.
- ι Regione dicti ossis: hic iuxta caluarie basim duo occurrunt auditus organi officula, quorum alterius q, insignitur molari denti duabus tantu radicibus donato, aut intus comparatus: alterum uerò * indicatum, malleo cuiuspiam, aut me gna ex parte femoris ossi.
- I, K, L, M, N His characteribus dorfi ossium seu uerbrærum notantur, ferres, quarum septem ab I ad K pertinentes collum efformant, duodecim à K ad L numeratæ, thoracem, quinque ab L ad regionem M succedentes, lumbos, à regione M, quo ossis sacri in quinta musculorum tabula apparentis, sedes indicatur, ad N sacrum os sex extructum ossibus consistit, cui coccyx os subiicitur.
- O Pectoris os pluribus conformatum ossibus.
- P Mucronata cartilago, in quam pectoris os gladij modo excutitur.
- 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 Numeri characteribus duodecim costæ indicantur, quarum septem superiores et uerbræ pectoris ossi articulantur, hinc uerè nuncupatæ: inferiores autem quinque spurie dicte, ad solas uerbræ articulationem moluntur.
- Q Clauicula.
- R Scapula, cuius superior processus, quem summum humerum dicimus, et insignitur: interior autem, qui anchoræ imagini confertur, et.
- S Brachij os, nulus humerus appellatur.
- T, V A T ad V sedes metitur, quam cubitum uocamus, duabus constructa ossibus, quorum longius inferiusq, ac Y insignitur, cubitus priuatum et ulna appellantur. Huius posterior, iuxta illius cum brachij osse articulatione processus et insignitur. Processus autem illius acutus iuxta brachiale conficitur, et inferitur. Porro superior in cubito os, radius appellatur, X notatur.
- Z Olo brachialis ossa, duplici ordine digesta.
- Γ Quatuor postbrachialis ossa.
- Δ Quindecim digitorum ossa.
- Β Hoc characterè sinistrum os eorum que sacri ossis lateribus committuntur obuium est: quod in tres sedes, perinde ac si tribus peculiaribus ossibus constitueretur, nomine diuidimus, que dextrum os characteribus notata referit. o neng illum os, n coxendicis, et pu bis indicat, et uerò cartilagineum pubis ossi coalitū interuenientem.
- Α Femur, cuius exterior maiorq, rotator et indicatur, interiori et minori inserim hic nusquam conficitur.
- Ζ Os scui patelle et insitet, genu articulo præpositum.
- Α II ad Z sedes metitur, quem tibiæ nuncupamus, que et duobus consistat ossibus, uno interiori et crassiori, ac tibiæ appellato, ac o insignito: altero graciliori exterioriq, quod et inscriptum fibule nomen obtinuit.
- β Inferiorum appendicum ossium que tibiæ constitunt processus, quos malleolos appellare consueuimus.
- γ T alius tibiæ subdus, calcisq, insitatus.

SOLVITVR OMNE DECVS
 LETO, NIBVOSQVE
 PER ARTVS
 IT STYGIVS COLOR, ET
 FORMÆ POPVLA
 TVR HONO
 RES.

a Calcis os, tibiæ rectitudinem longè excedens.
 b Os cymbæ imagini à distictionum peris comparatum.
 c, e Quatuor tarsi ossa, que singulis characteribus d, e, f, et g indicantur, ut sic interiora tria que nominibus carent, ab extimo, f, g, quod et insignitur, et essere et cubo confertur, distingui queat.
 i Quinque ossa tarsum sequentia, pedionis constituntia.
 k Quatuordecim pedis digitorum ossa.
 l Pluribus locis hac figura h occurrit, officula indicaturum que à sesami semine nomen inueniunt.

K EXTERNA.

IC NON prolixior nominum externas hominis sedes loca ue indicantium enumeratio instituitur, quam comode imaginū uirilis muliebrisq; corporis superficie experimentū marginibus adhiberi potest. Quamquam succinctam eorum descriptionem, ac uelut præsentium figurarum indicem duntaxat proponere nihil obstat, quum eadem ferè nomina externis corporis sedibus ac ossibus, partibus que externæ sedi subditis, accommodentur, quorum præcipua, ab ijsq; qui rectius dissecandi rationem aggressi fuerunt instituta, iam prius in orationis contextu, quantum propo sita nobis Epitome requirit, recensuimus. Solet itaque uniuersa corporis superficies ab illius nominum institutoribus primū in magnas sedes diuidi, ac dein illarum partes rursus uarijs nomenclaturis donari. Atque ita Ægyptij medici corpus in ^a Caput, ^b Thoracem, ^c Manus, & ^d Crura diuidebant: Thoracem, perinde ac Aristoteles, nominantes, uniuersum corporis truncum, à iugulo aut collo clauiculis ue ad inguina & pubem, aut magis ad femorum usque superiora pertinentem: non autem tantum, ut Galenus, nonnulliq; Anatomicorum primarij, corporis sedem costis septimam. Alij facultatum corpus uniuersum dispensantium, animarumq; sedibus mentem adhibentes, quadrifariam quidem similiter ac Ægyptij corporis superficiem discernunt, uerū secus quam illi corporis truncum in duas sedes primū distinguētes, manus & crura unius partis loco prima hac diuisione enumerāt, illa quæ ^f Artus proprie uocatos constituunt, extremorū nomine complectētes. Ac in corporis trunco duas præcipuas locant sedes, secundū duas cavitates fecantibus inibi obuias: quarum in ferior ab elatori, interuentu septi tranuerſi seiuncta, iecur naturalis altricis ue animæ sedem sanguificationisq; officinā, ac in super huic subministrantia organa completitur, partibus quoque generationi famulantibus parata. Superior cavitatis cordi irascibilis animæ fomiti uitalisq; spiritus fonti, illiq; subseruientibus organis ascribitur. Cæterū tertia corporis cavitatis capitibus, cerebro que potissimum principis animæ sedi, animalis que spiritus promptuario sacatur. Corpore in hunc modum obiter diuiso, singularum partium superficies ita rursus distinguuntur, ut capitis totius pars anterior supercilijs superposita, ac ^g crinibus nuda, ^h lineas que quædam proponens, ⁱ Frons nominetur. Hac superior & uersus capitis medium uergens, ^k Sinciput. Vtrinque ad sincipitis latus, supra que ^l Aurem, cui ^m Auditorij meatus inest, consistens, ⁿ Tempus. Media capitis sedes sinciput uersus posteriora superans, ^o Vertex, qui ueluti centrum est ^p circuli crinium originem circumscribens. Post uerticem usque ad mauculorum qui utrinque in ceruicis summo prominentes, in medio foveam ostendunt, ac plerisq; ^q Tendines dicuntur, elatissimam sedem ^r Occiput spectatur. Prior autē capitis pars à fronte ad mentū usq; protensa, ^s Facies. Inferior enim frontis pars, Supercilijs ueluti eminentibus, pilisq; cõstitis terminis, eorundemq; ^t medio circumscribitur. His subsunt ^u Oculi, inferius & superius ^v Palpebris intecti: quarum sedes ubi inuicem conuident, & erectis ordinata que, ut in nauibus remos spectamus, serie positus pilis, quos ^w Cilia nuncupamus, ornatur, quodammodo que cartilagineæ sunt, ^x Tarsi habentur. Commissionis huius termini, ^y Anguli sunt quorum maior nasum, minor tempus spectat. In distinctarum palpebrarum medio præter ^z Carunculam in maiori angulo conspicuam, ^{aa} Album candidum ue oculorum apparet: in cuius medio duo se offerunt circuli, quorum amplior ^{ab} Iris & Corona est, minor ^{ac} Pupilla. ^{ad} Nasus oculos interiacet, cuius foramina ^{ae} Nares uocantur: quarum externa latera nasi ^{af} Pinnulis seu Alis, interna uerò ^{ag} Intersepto nasi constituuntur. Sedes ad nasi latera mali in modum prominulæ

lucra. b. d. c. d. e.

f. h. i. n. o. p. q. r. s. t. u. v. w. x. y. z. aa. ab. ac. ad. ae.

g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r. s. t. u. v. w. x. y. z. aa. ab. ac. ad. ae.

af. ag. ah. ai. aj. ak. al. am. an. ao. ap. aq. ar. as. at. au. av. aw. ax. ay. az. ba. bb. bc. bd. be. bf. bg. bh. bi. bj. bk. bl. bm. bn. bo. bp. bq. br. bs. bt. bu. bv. bw. bx. by. bz. ca. cb. cc. cd. ce. cf. cg. ch. ci. cj. ck. cl. cm. cn. co. cp. cq. cr. cs. ct. cu. cv. cw. cx. cy. cz. da. db. dc. dd. de. df. dg. dh. di. dj. dk. dl. dm. dn. do. dp. dq. dr. ds. dt. du. dv. dw. dx. dy. dz. ea. eb. ec. ed. ee. ef. eg. eh. ei. ej. ek. el. em. en. eo. ep. eq. er. es. et. eu. ev. ew. ex. ey. ez. fa. fb. fc. fd. fe. ff. fg. fh. fi. fj. fk. fl. fm. fn. fo. fp. fq. fr. fs. ft. fu. fv. fw. fx. fy. fz. ga. gb. gc. gd. ge. gf. gh. gi. gj. gk. gl. gm. gn. go. gp. gq. gr. gs. gt. gu. gv. gw. gx. gy. gz. ha. hb. hc. hd. he. hf. hg. hh. hi. hj. hk. hl. hm. hn. ho. hp. hq. hr. hs. ht. hu. hv. hw. hx. hy. hz. ia. ib. ic. id. ie. if. ig. ih. ii. ij. ik. il. im. in. io. ip. iq. ir. is. it. iu. iu. iw. ix. iy. iz. ja. jb. jc. jd. je. jf. jg. jh. ji. jj. jk. jl. jm. jn. jo. jp. jq. jr. js. jt. ju. iu. iw. ix. iy. iz. ka. kb. kc. kd. ke. kf. kg. kh. ki. kj. kl. km. kn. ko. kp. kq. kr. ks. kt. ku. kv. kw. kx. ky. kz. la. lb. lc. ld. le. lf. lg. lh. li. lj. lk. ll. lm. ln. lo. lp. lq. lr. ls. lt. lu. lv. lw. lx. ly. lz. ma. mb. mc. md. me. mf. mg. mh. mi. mj. mk. ml. mm. mn. mo. mp. mq. mr. ms. mt. mu. mv. mw. mx. my. mz. na. nb. nc. nd. ne. nf. ng. nh. ni. nj. nk. nl. nm. nn. no. np. nq. nr. ns. nt. nu. nv. nw. nx. ny. nz. oa. ob. oc. od. oe. of. og. oh. oi. oj. ok. ol. om. on. oo. op. oq. or. os. ot. ou. ov. ow. ox. oy. oz. pa. pb. pc. pd. pe. pf. pg. ph. pi. pj. pk. pl. pm. pn. po. pp. pq. pr. ps. pt. pu. pv. pw. px. py. pz. qa. qb. qc. qd. qe. qf. qg. qh. qi. qj. qk. ql. qm. qn. qo. qp. qq. qr. qs. qt. qu. qv. qw. qx. qy. qz. ra. rb. rc. rd. re. rf. rg. rh. ri. rj. rk. rl. rm. rn. ro. rp. rq. rr. rs. rt. ru. rv. rw. rx. ry. rz. sa. sb. sc. sd. se. sf. sg. sh. si. sj. sk. sl. sm. sn. so. sp. sq. sr. ss. st. su. sv. sw. sx. sy. sz. ta. tb. tc. td. te. tf. tg. th. ti. tj. tk. tl. tm. tn. to. tp. tq. tr. ts. tt. tu. tv. tw. tx. ty. tz. ua. ub. uc. ud. ue. uf. ug. uh. ui. uj. uk. ul. um. un. uo. up. uq. ur. us. ut. uu. uv. uw. ux. uy. uz. va. vb. vc. vd. ve. vf. vg. vh. vi. vj. vk. vl. vm. vn. vo. vp. vq. vr. vs. vt. vu. vv. vw. vx. vy. vz. wa. wb. wc. wd. we. wf. wg. wh. wi. wj. wk. wl. wm. wn. wo. wp. wq. wr. ws. wt. wu. wv. ww. wx. wy. wz. xa. xb. xc. xd. xe. xf. xg. xh. xi. xj. xk. xl. xm. xn. xo. xp. xq. xr. xs. xt. xu. xv. xw. xx. xy. xz. ya. yb. yc. yd. ye. yf. yg. yh. yi. yj. yk. yl. ym. yn. yo. yp. yq. yr. ys. yt. yu. yv. yw. yx. yy. yz. za. zb. zc. zd. ze. zf. zg. zh. zi. zj. zk. zl. zm. zn. zo. zp. zq. zr. zs. zt. zu. zv. zw. zx. zy. zz.

minulæ ac rubentes, Malæ, & quibusdam Genæ uocantur. Sedes inter nasum & malas mediæ nonnullis Concaua dicuntur, quo nomine alij totam oculorum sedem à palpebris ad malas metitam uocant. Faciei pars quam inflamus Bucca est. tota uerò ipsius pars à supercilij ad elatiorem usque dentium seriem pertinens. Superior maxilla nominatur, reliqua autem quæ in uiris Barba decoratur, Inferior, cuius anterior extremum, Mentum nonnunquam fouea ornatum educit, sub Labri inferioris rubore consistens. Elatiore labri sedes naso subdita, Sulculoq; donata, Mustax cenetur. Quod labri circumscribitur & continetur, Os, quo hiante Lingua, Palatū, Gargareon, Dentes, Gingiua, internaq; Faucium sedes occurrit. Quod caput ad clauiculas usq; aut thoracem excipit, Collum & Cervix est, & si posterius nomen magis posteriori parti accommodetur, uti & anteriori qua aspera arteria, & potissimum ipsius caput tangentibus occurrit, Guttur dictam legimus. Humerus ueteribus uocabatur brachij ossis cum scapula articulus, unde & partem maximè ad colli radicem thoracisq; latera eminentem, Summum humerum dixerunt. Quod ab illo prorsum uersus Iugulum foueam uel in colli radice obuium uergit, Clauicula est. Quod autem ab ipso ad extremam digitorum aciem protenditur, Manus: cuius prima pars (sub qua uitas) Axilla aut Ala appellata, & musculis quos Tendines permulti illic uocant septa, consistit ad proximum usque articulum Cubiti uel flexum producta, Brachium, & Latinorum quibusdam Humerus dicitur. Posterior flexus illius sedes Gibberus est. Pars ab hoc ad conterminum articulum ducta, Cubitus, & Latinorum quibusdam Brachium & Vlna. Ad cubiti extremum Summa manus incipit, cuius pars à cubito ad quatuor digitorum radices porrecta, in duas sedes partitur: ac cubito propinquior Brachiale est, alia Postbrachiale, quæ à constructionis specie cum pectore etiam Pectus, à quibusdam Palma nuncupatur. Huius interior sedes caua ac uarijs monticulis septa, multisq; lineis interstincta, Volam efficit. Reliqua summe manus pars, Digni sunt, singuli ternis partibus tanquam in acie locatis efformati, & exterius Unguibus ornati. Horum maior alijsq; actione oppositus Pollex est, illi proximus Index, dein Medius seu Impudicus, cui proximus est Medicus & Anularis. Extimam uerò sedem occupat Paruus, Auricularis uel Thoracem hic nominamus corporis trunci partem. Costis septam, maximamq; sedem Laterum efformantem: cuius anterior sedes Pectus est, quam Mamillæ, atq; in illarum medio Papillæ cum obfusco ipsas ambiente circulo occupant. Reliqua anterior trunci sedes Abdomen constituit, cuius regio pectoris ossis cartilagini & costarū cartilaginibus illa humilioribus proxima, perinde Subcartilaginea nuncupatur, ac uiscera cartilaginibus illis complexa. Sic quibus septū transuer-

sum præcordia appellatur, sedes in quam id cartilaginibus inferitur, Præcordiorum nomen obtinuit. quanquam rursus alij ita etiam thoracis anteriorem sedem nuncupent. Quod sub infimis costis & ilium ossis spina (que mulieribus multo magis quam uiris educitur) ossibus destituitur, tangentibusq; cedit, Inania sunt & Ilia. in quorū ueluti medio Umbilicus cernitur, sub quo mox Sumen, cuius infima sedes trunci termino proxima, Aqualiculus nuncupatur. Terminus autem ubi hic Pudenda & Naturalia consistunt, Pubes est & Pecten, ad cuius latera in femorum flexu Inguina recensemus. Maris pudendi pars citra sectionem conspicua, Penis & Coles uocatur: cuius summitas magis quam reliqua longitudo crassescens, Glandem efformat, in cuius medio meatus urinæ feminisq; communis conspicitur. Huius inuolucrum Præputium est, licet alijs tota penis summitas ita nuncupetur. In inuolucro reliquaq; ad anum cute protuberantē suturæ modo lineam uocamus Suturam, & totam hanc exporrectam extuberantemq; ad anum usque penis partem Taurum. Vti & sedem inter testium inuolucrum (quod ex cute paratum) Scortum dicitur & anum conspiciam, Interfeminium nuncupamus. Muliebris pudendi rima, quæ uteri ceruicis est orificium, Sinus uocatur, quem Alæ & Colles utrinque prominentes, & cuticularis in ipsius summo apprensus caro ornant. Recti intestini orificium per sedem prodiens, à figura Anulus, & ab officio Strictor appellatur. Posterior trunci corporis pars, Dorsum aut Tergū ferè nuncupatur, cuius latera in elatiore posterioriq; thoracis sede Scapulis constituunt. Inter ipsas uerò mediū & dorsi sedes hinc ad infimas usq; costas, aut ubi id maximè in flexu protuberat, pertinens, thoraci ascribitur, ac post septum transuersum consistit. Sedes uerò hanc ad nates usq; leguens, Lumbos cōplectitur. Sunt autē Nates carneæ & globosæ sedes, illi ossi occupantes dorsum, in quarum medio sacri ossis & coccygis posteriores processus uelut excarnes ad anū usq; occurrunt. Vbi articulus femoris percipitur, magnusq; Rotator extuberat, Coxendix aut Coxa, quod nomen alij Femori ascribunt, ab inguinibus ad Genū pertinenti: cuius posterior sedes & flexus Poples nuncupatur. Genū ad proximum usq; articulum pedis uel inuitū Tibia subsequitur, quæ nonnullis Crus nominatur, & si plures id nomen simul tibis femorisq; uelint esse cōmune. Anterior tibis sedes ossea tangentibus occurrit, posterior autē ubi ipsius Venter seu Sura cernitur, carnea. Tubera ad tibis imū utrinq; uelut ossea tangentibus obuia, Malleoli, neutiq; uerò Talus illis exceptus reconditusq; nominatur. Postica pedis pars extra tibis rectitudinem retrorsum prominens, Calx appellatur. Reliquæ uerò pedis superficialiæ sedes prorsus ossium nomenclaturā assumunt, potissimū autē Tarsi, Pedij seu Pectoris, quod

digiti hic etiam unguibus ornati sequuntur. Quamquā ubi de integro pede sermo instituitur, infima sedes qua calcamus plerumq; Planta, & Vestigium, ipsiusq; internūlatus Concauū, superior uerò Tarsus nuncupetur.

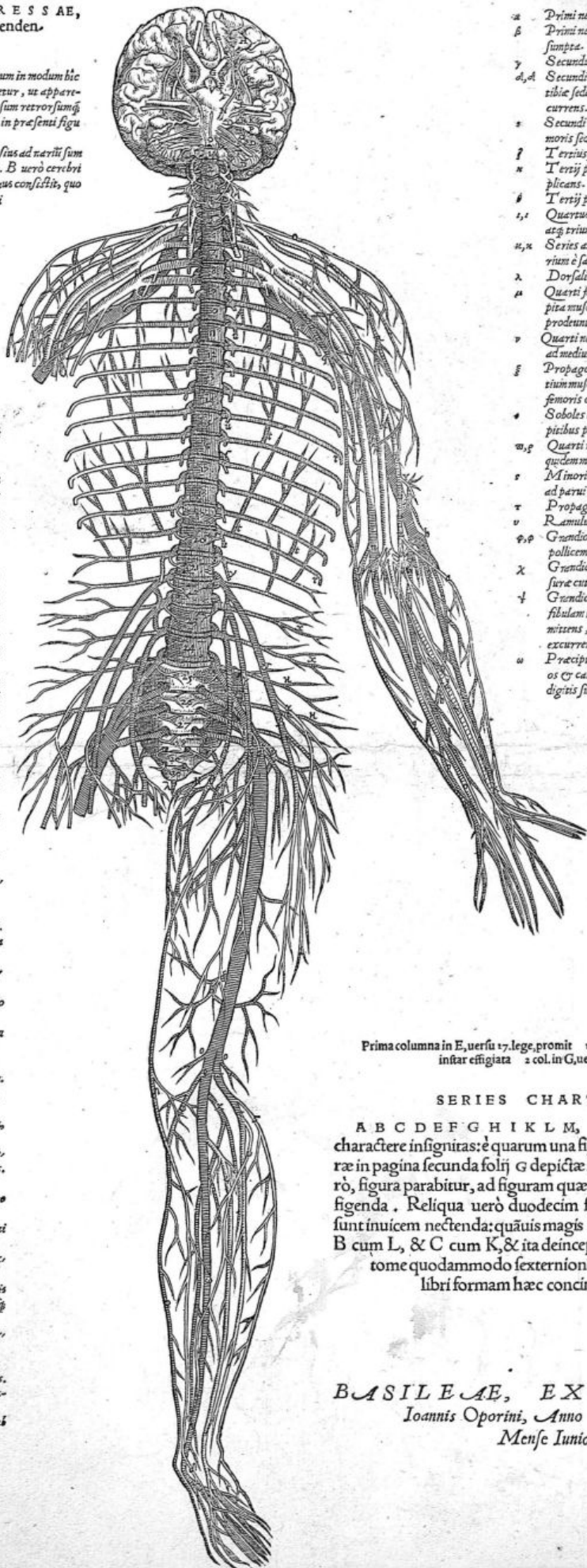

VENARVM, ARTERIARVM, NERVORVMQVE OMNIUM INTEGRA DELINEATIO SIMVL CVM NVTRITIONIS QVAE CIBO POTVQVE FIT ORGANORVM, ET CORDIS PVLMONISQVE ac demum muliebrium generationi subseruientium instrumento- rum imaginibus.

FIGVRAE HVIC CHARTAE IMPRESSAE, cuiq; alia agglutinatur, ac quae peculiariter nervis ostendendis parata est, characterum Index.

- CEREBRVM** una cum cerebello cerebriq; exoribus eum in modum hic delineatus, quae ad calvaria emittitur in ipsius basili constrictetur, ut appareat si quis erectus caput in posteriora quam maxime flecteret, sursum retrosumq; oculos aclusus. Ceterum quoniam utriusq; lateris eadem nervorum in praesenti figura est ratio, suffecerit uni tantum lateri characteres adhibere.
- A, B, C** Cerebri ex altero lateris basili notatur, ac A indicat partem ipsius ad nervi summun promittentem, nonnullisq; mammillarem processum nuncupatam. B vero cerebri partem instruet, amplum calvariae sinum subeuntem, qui ad larus sinus confertis, quo glans cerebri puerum accipiens reponitur. C autem maxime possitam cerebri sedem notat.
- D, D** Cerebellum.
- E** Sinister cerebri processus, organo olfactus subministrans.
- F** Nervi uisusq; sinistri ortus.
- G** Nervorum uisusq; coitus.
- H** Tunica, in quam uisusq; nervus exoluitur, de generat. ue.
- I** Secundum nervorum cerebri par.
- K, K** Minor radix tertij paris.
- L** Crassior radix tertij paris.
- M** Quartum par.
- N** Quinti paris gracilior radix.
- O** Quinti paris insignior radix.
- P** Membrana, in quam quatuor par in auditus organo praecipue exoluitur.
- Q, R** Maioris quinti paris radicis propages, quorum haec per eam cum elabietur foramen, illa uero per aliud sibi proprium.
- S** Sextum nervorum par.
- T** Septimum nervorum cerebri par. atq; horum nervorum progressus hic nou delineari potuerit, quamuis interim magna ex parte in alijs huius compendij figuris passim, praecipue uero in huc superposita, et tertia ad musculos ostendendos praecipue parata uer occurrant.
- V** Dorsalis medullae ex cerebri basili medio in uinum.
- O** Dorsalis medullae sedes qua caluariam egredietur.
- 1, 2, C** Nervi characteres septem cervicis, duodecim thoracis, quinq; lumborum, et sex sacri ossis indicat uerbetas, atq; adeo triginta nervorum a dorsali medulla proditientium paria, quorum seriem quam potui accuratissime et simplicissime in hac tabella meo Marte delineata expressi. Verum quia hic locus exiguum characterum declarationem admittit, non omnes nervorum soboles literis insigniturus sum.
- P** Septi transversus sinister nervus, quem circa aliam characterum operam ex quarti, quinti et sexti parium propaginibus efformari conspicis. promittunt enim est delineationem intelligere, si prius descripta nervorum series hoc pictura accommodetur.
- Q** Nervus a quinto pari cui summum humerum inuoluitur, et dein musculo brachium mouenti praecipue distribuitur.
- R** Primus brachij nervus, ipsiusq; propages hic in cute excurretes.
- S** Secundus brachij nervus, ipsiusq; in anteriorem cubitum flectentium musculum soboles.
- T** Tertius brachij nervus, ipsiusq; propago cuti anteriorem brachij sedem induenti oblata.
- V** Tertij nerui propago ad musculum posteriorem cubitij flectentiu.
- X** Secundi nerui portio tertium accedens.
- Y** Ramus secundi caput adiens longioris radium in pronum mouentis musculi.
- Z** Secundi distributio in duos impares ramos.
- a** Minor ramus secundum radium cuti ad pollicem usq; exporrectus.
- b** Crassior ramus mox in duos propages diuisus, quarum series in conspicuo est.
- c** Tertij nerui soboles in musculos internam cubiti sedem occupantes digresse.
- d** Tertij nerui radio exporrectus, ac dein pollicis et indici et medio surculos offerens.
- e, e** Quartus brachij nerui atq; inferius e ramos notat musculus cubitum extendentibus depromptos.
- f** Quartus ramus internam brachij cutem adiens.
- g** Quartus ramus externam et posteriorem brachij accedens cutem.
- h, b** Quartus ramus cuti externae cubiti digressus.
- i** Quartus praecipua distributio ad ingressum cubiti.
- h, k** Quartus ramus radio exporrectus, et externae sedi pollicis, indici, et medij soboles offerens.
- l, l** Quartus ramus ulnae exporrectus, et musculus ab externa ipsius sedis de initium ducentibus ramulos exhibens, ac ante brachiale cessans.
- m** Quintus brachij nerui.
- n** Quinti nerui series in musculos ab interno brachij ossis tubere pronatos.
- o, o** Quinti nerui ramus ulnae exporrectus, et internae sedi parui digiti et anularis, aliquando et medij ramulos dispersens.
- p** Ducti modo rami soboles in externam manus sedem reflexae, ac externae parui digiti sedi et anularis et medij surculos dispersans.
- q, q** Sextus brachij nerui, ipsiusq; sub cute tantu ducta series. Quis uero brachij neruorum sit exortus, principiorum que plexus, absq; notis prompte dignoscitur.
- r, r, r** Nervi sunt intercostales, illic praecisi, quae cum costis anteriorum reflectuntur.
- s, s** Rami in posteriora deducti, hic etiam undiq; obuij.
- t, t** Huiusmodi serie nerui musculos aduene thoracis ossibus instruetos.
- u, u** Propages indicantur, sexti paris nervorum cerebri rami nonnullarum radicibus exporrectum augentes.
- x, x** Propages nervorum ex lumborum uerbetis exilientium, quae ab dominis et huius sedis musculus et cui dispersantur.
- y** Nervulus estem frequenter petens, hicq; reflectus.
- z** Propages sextum femur mouentium adueneas musculum.
- c** Primus femur petens nerui.

- a** Primi nerui propago cuti oblata.
- b** Primi nerui propago altius inter musculos absumpta.
- y** Secundus femur petens nerui.
- d, d** Secundi nerui soboles per internam femoris et tibiae sedem ad pedis usq; superiora sub cute excurrens.
- z** Secundi nerui propago musculus anteriorem femoris sedem occupantibus deprompta.
- f** Tertius femoris nerui.
- n** Tertij propago, internam femoris cutem implicans.
- h** Tertij propago musculus adiens.
- h, t** Quartus femoris nerui, cuius exortus aequaeq; trium superiorum est conspicuus.
- u, u** Series anteriorum propagium inferiorum parium et sacro osse proditientium.
- x** Dorsalis medullae exortum.
- a** Quartus femur petens nerui propages ad capita musculorum a coxendicis ossis appendice proditientium sparsa.
- v** Quartus nerui soboles in posteriore femoris cute ad medium usq; longitudinis femoris excurretes.
- g** Propago praecipue in quarti in tibiam mouentium musculum, ac dein in reliquam posteriorem femoris cutem iuxta genu digressa.
- h** Soboles in musculos ab inferioribus femoris capitibus pronatos.
- m, g** Quartus nerui in duos truncos distributio, ac in quidem minorem, et uero insigniorem notat.
- r** Minoris trunci propago, externa tibiae cuti ad parui digiti usq; extremum diffusa.
- r** Propago fibulae inter musculos exporrecta.
- v** Ramulus anteriorem tibiae cutem implicans.
- q, q** Grandioris trunci ramus internae cuti tibiae ad pollicem usque digressus.
- x** Grandioris trunci ramus, posteriori tibiae seu surae cuti exporrectus.
- z** Grandioris trunci ramus, ligamentu penetrans fibulam tibiae quae haec ossa inuicem dehiscent committens, ac deinde digitorum usque superiora excurrens.
- u** Praecipua grandioris trunci portio, inter tibiae os et calcem pedis inferiora petens, singulisq; digitis surculos offerens.

FINIS.

Prima columna in E, uersu 17. lege, promittit 1 col. F, uersu 9. glandula nucis pineae instar effigiata 2 col. in G, uersu 9. perficiuntur.

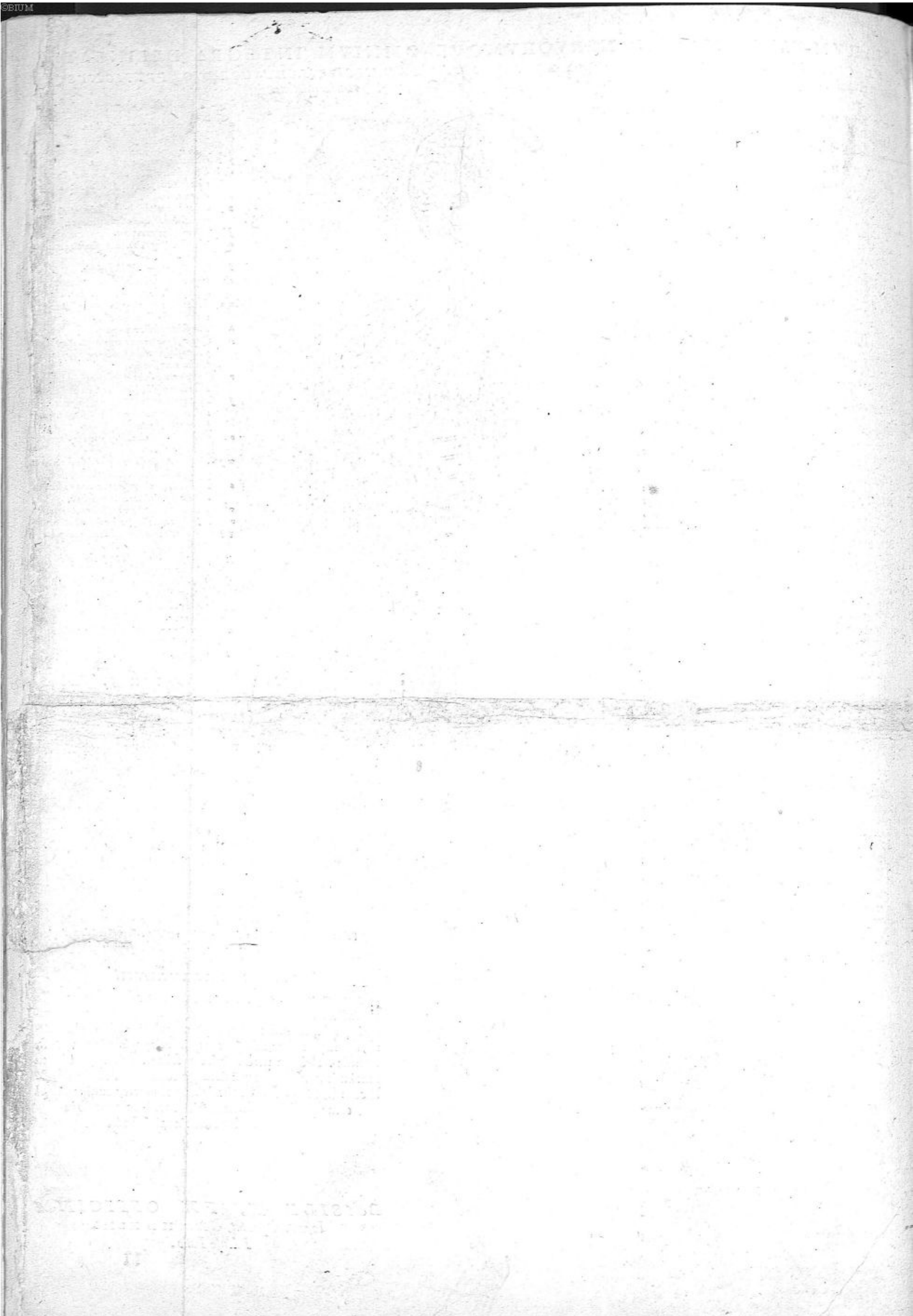
SERIES CHARTARVM.

A B C D E F G H I K L M, praeter duas chartas nullo caractere insignitas: e quarum una figuram parare licebit, figurae in pagina secunda folij G depictae agglutinanda. ex altera uero, figura parabitur, ad figuram quae huic paginae impressa est, figenda. Reliqua uero duodecim folia ex cuiusque arbitratu sunt inuicem neccenda: quauis magis conueniat A cum M, & B cum L, & C cum K, & ita deinceps iungere, ut uniuersa Epitome quodammodo sexternione constituat, modo in libri formam haec concinnare lubeat.

BASILEAE, EX OFFICINA
Ioannis Oporini, Anno MD XLIII.
Mense Iunio.

M

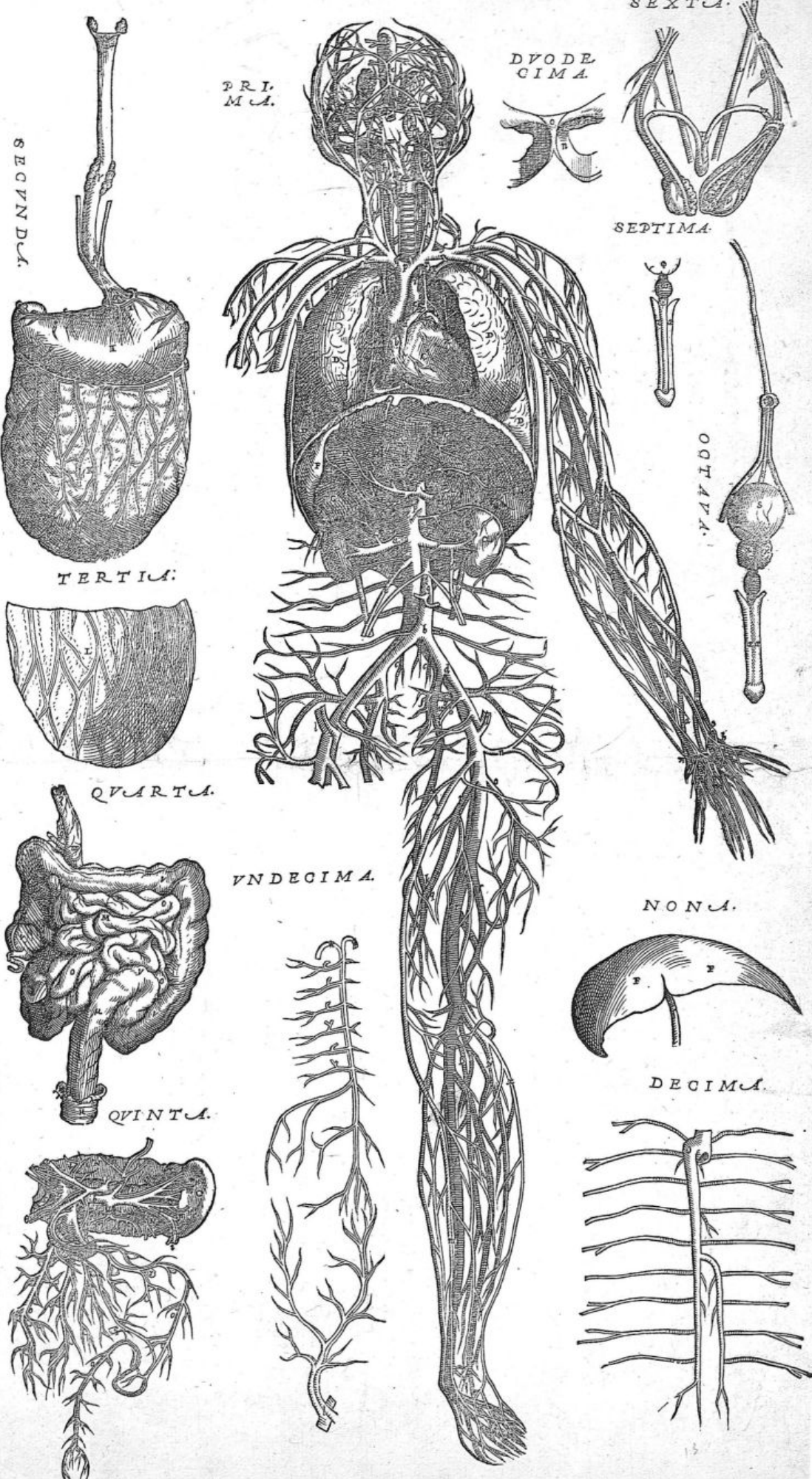

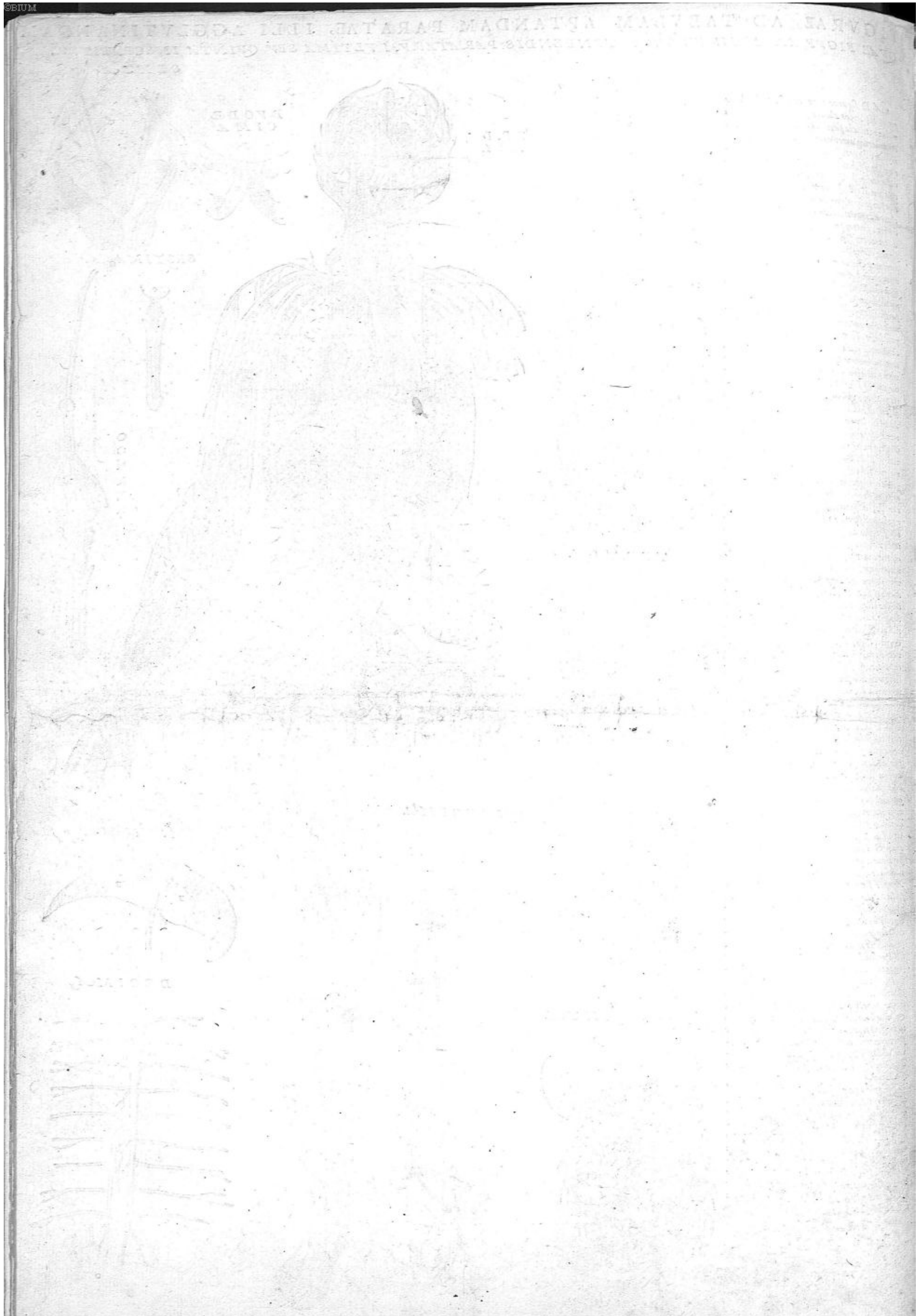
FIGURAE AD TABVLAM APTANDAM PARATAE, ILLI AGGLVTINANDAM
 QVAE FIGVRARVM MVSCVLIS OSTENDENDIS PARATARVM VLTIMA SEV QVINTA INSCRIBITVR.

AD figuram nervorum seriem in ultima
 totius Epitomes charta proponentem, figura
 multis extruella peribus glutinatur, que pre-
 ter uenerunt arteriarumq; seriem, & nutritio-
 nis que cibo potusq; fit organorum, & cor
 parvumq; ipsi subministrantibus imaginibus, generatio-
 nis in mulieribus instrumenta proponit. Verum
 quia viri alicubi spectanda erant, praesentem char-
 tam parauimus, que ab illa que figuram ultime
 chartae committendam continet, nulla ex parte
 differt, praeterquam in generationis organis.
 Licet itaque pleraque in hac charta impressae
 figurae illis respondeant que in nuper delata pro-
 ponuntur charta, ne tamen obfuerit, ex his om-
 nibus unam parare tabulam, quam quinta mu-
 sculorum figura affiget. Toti itaque chartae
 membranam subglutinabis, omnesq; figuras a se
 persua papyro circumsindes, nisi quod in pri-
 ma que ceterarum est praecipua, ac ueluti alie-
 rum basis, supra caput porriunculum seruari
 conuenit, a qua tota agglutinata pendeat. Dein
 uenas ac arterias ad usumq; & pudenda excu-
 rrentes, ab abundanti papyro non iuxta rescinde-
 re, ut QVARTA figura que intesti-
 nae proponit ipsi conglutinari illic queat, ubi u
 inscriptum habet nisi forte illem SECVN-
 DAE (que uentriculum, stomachum & o-
 menti superiorem membranam proponit) tergo
 iungere uelles. ut utriusque figurae s responde-
 re. TERTIA humilioris membra-
 nae, qua sub coli intestini parte uentriculo expor-
 recta consistit, omenti posterioriorem faciem osten-
 dens, ad secundam ita necetur, ut K opponatur
 L, ac sacculi imago consurgat. Nunc se-
 cundam ad primam nexurus, in septo transiurus
 ubi s occurrit, iecurq; stomacho cedit. fomen-
 molitoris, per quod stomachum ita traiecit, ut
 sferre arterie succumbat, nexusq; ad forami-
 nis tergum fiat. QVINTA humilio-
 ris & embryanae omenti portionem uentriculi pos-
 teriori sedi subditam cum liene & portae uena
 illi que attensis arterijs distributione commo-
 strans, cauae iecoris sedi in prima figura glu-
 tinabitur, ubi in ambabus figuris u, q, x, s oc-
 currunt. SEXTA, que meatum uri-
 nam & renibus in uescicam deferentium portionem
 exprimit, & feminalium uasorum cum testibus
 ipsorumq; inuolucris commostras, illic primae est
 iungenda, ubi uena & arterie feminales urina-
 rias meatibus incumbere uidentur, aut ubi in fini-
 stro latere in utraque figura u spectatur.
 SEPTIMA figura inferioris penis
 corporis sedem & meatum urinae feminalis coniu-
 nem cum ipsius ambiente musculo ostendens, ex
 proportione sub octaua est conglutinanda, ut a,
 e, v, u inuicem respondeant. OCTAUA
 autem uescicam, umbilicum, cum ipsius uasis &
 glanduloso corpore uescicae cervicis adnato & pe-
 ne commostras, ad sextam illic est committen-
 da ubi s spectatur, ut scilicet s septima figu-
 ra ad s sextae committatur, ac dein penem in-
 star S litterae complices. NONA
 portionem gibbae sedis iecoris proponens, non
 inutiliter ueluti ex puncto illic glutinabitur, ubi
 A nec s & P maioris seu primae figurae consi-
 stit. DECIMA, que uenas pari ca-
 renis distributionem proponit, magne figurae
 tergo illic uenit committenda, ubi cauae caudex
 eam uenam promittit, ac o in utrisq; figuris scri-
 ptum spectatur. VNDECIMA,
 ubi a redundanti papyro circumsesa erit, duas
 partes constituet, quarum superior uenam arte-
 riamq; dextri lateris exprimit, sub pectoris osse
 superiorem abdominis sedem petentes. Huius
 itaque partis q ad magne figurae q figetur,
 & * ad ramum qui ad dextrum latus s & m
 in magna figura occurrit. Ceterum humilioris
 pari uenam arteriamq; exprimens, que inferio-
 rem abdominis sedem explicat, illic est iungenda,
 ubi earum radices iuxta l in dextro latere
 spectatur.

Figura que DVODECIMA
 inscribitur, est huic chartae impressa, non
 ad primam figuram est committenda, uerum
 ad illam que quinta musculorum tabula uoca-
 tur. Hic enim pubis osium anterior sedes cum
 cartilagine osium illorum coalitum interuenien-
 te, delineatur. Qui autem glutinanda sit, prom-
 ptissime obseruabis, quum illem a superstitia char-
 ta rescisam, altera ex parte quintae musculorum
 tabulae committere studebis, ubi pubis ossa ab illa
 uides atempta.

CHARTA, EX QVA FIGVRAM PARARE CONVENIT, ILLI QVAE NERVORVM SERIEM EXPRIMIT APPENDENDAM.

OMNES figurae haec charta impressae simul ad unam spectant, quae ex capite, aut utiue com modus duxerit, illi figurae agglutinanda venit, quae nervorum serie proponit, ac in folio m inscripto, seu omnium ultimo spectatur. Quod eos ad nominos voluimus, qui in impetrata incidere exemplaria, suisq; merita ac industria haec sibi concinebant: in quo opere tum in glaciando et singulis a superfusa papyro resuscitandis, tum coloribus si usum erit adhibendis, quaeque quantum voluit praestabit. Deinde ut robori consulatur, toti huic chartae non inutiliter membrana subglutinabitur, priusquam tota charta in vos frusta quae figuras complectatur, dividatur, quibus numerum in hoc ascribam, ut quo quaeq; loco committenda sit, explicem, quantumq; in me est studioforum labori consulam.

PRIMAM ceterorum praecipuam, ac velut alteram omnium huiusmodi ex figurae nudam mulieris imaginem exprimentis proportionem, uti et caeteras omnes hic obitas delineamus, quae primum undecumq; in ambitu proximè ad delineationem a reliqua charta est resuscitanda, interim leuissimula resuscitata in capitis vertice portione, a qua postmodum glutinari queat, simulque reliquae partes ipsi fuerint commissa.

SECUNDAE figurae stomachum et anteriori ventriculi sedem simul cum superiori membrana omenti, haerumq; partium usque et nervis proportionem, aliquot aliae, priusquam primae committatur, veniunt agglutinandae. TERTIA enim, quae posteriorem regionem exprimit, totius inferioris membranae sedes quae sub colo intestino consistit, quae id ventriculo exporrigitur, ita ex proportionem superiori membranae omenti glutinanda est, ut omentum sacculi imaginem referat. QUARTA dem, quae intestinum imaginem spectandam offert, tertiae figurae tergo ea sede est committenda, qua inferius ventriculi orificium intestinum principio continuatur. Sedem hanc in secunda figura et quarta positi indicabit. Quam tamen quartam committis, conduxerit utriusq; ad latera chartae portionem afferuere, illamq; tertiae figurae, ut quarta validius haereat, agglutinare. Nunc secunda primae nervus, transversam sectionem in prima inibi duces, ubi in humiliori septi transversi sede occurrit, iecoris sinitu indicans, quo id stomacho haec transiit cedit. Per hoc foramen stomachum transiit, ut afferat arterie subijciatur, ventriculusq; sua sede consistat. Nunc ut ad primae figurae tergum iuxta nuper dictum foramen molieris.

QUINTA figura inferioris omenti membranae portionem exprimit, quae posteriori ventriculi subijciatur sedi, ac venae portae distributionem simul cum arterijs nervisque haec excurrentibus sustinet. Insuper praeter eiusmodi usum, hic etiam lien cum venis ac arterijs per mesenterium diffusis spectatur, totaq; figura ad primam in iecoris cauo ita est glutinanda, ut vix, et in utriusq; figuris occurrant in vicem respondeant.

SEXTA figura uterum cum testibus seminalibusq; vasibus proponens, postquam ceterarum modo circumscisa erit, prima inibi in dextero latere et sinistro iungatur, ubi una arteriaq; seminales simul coeunt, et in sinistro latere in prima figura et sexta spectatur. Quam hanc iungis, etiam SEPTIMA, quae vesicam ac umbilici usque simul cum meatum urinae et venibus deferentium portione, eadem sede ad primam ita est congruenda, ut meatus illi seminalijs usque subglutinentur, ipsa autem vesica utero incumbat, proportionem qua postis optime hic observans, quam partium delineatio ac continitas facile commoustrant.

OCTAVA iecoris gibbe sedes eam portionem delineatam continens, quae in anteriori corporis regione spectant occurrat, etiam iecoris fissum referat, cui vena ab umbilico ducta inseritur. Haec itaq; veluti ex puncto tantum, illic iecori in prima figura committes, ubi A inter F et S spectatur.

NONA vena pari carentis seriem ostendens, ad primae figurae tergum est committenda, ubi cauae caudex unam illam sine coniuge prouit. atq; id fiet promptè, si eadem in ambabus figuris animè adhibueris.

DECIMA, quae duas partes, ubi a superflua papyro ressecta erit, constituit, superiori sede unam ac arteriam dexteri lateris delineatas continet, quae sub pectoris ossibus deorsum repetentes, superiorem abdominis sedem petunt. Haec suo caractere quae in ingulo ad primae figurae quae glutinabitur, autem ad rancum primae figurae, qui ad dextrum latus et m ressectus conspicitur. Humilior decime figurae pars usque ostendit in inferiorem abdominis sedem excurrentia, quae inibi ad primam figuram sunt committenda, ubi in dextero latere l iuxta usque crus petentia obuii est, illorumq; usque apparet initia. Nunc primam figuram chartae committes, quae nervorum seriem proponit, et leui negotio obseruabis quo situ singulae sint locanda, si modò charta iterum indicem partiumq; descriptionem operi adhibueris.

